ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣು ಸಹಸ್ರನಾಮ

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

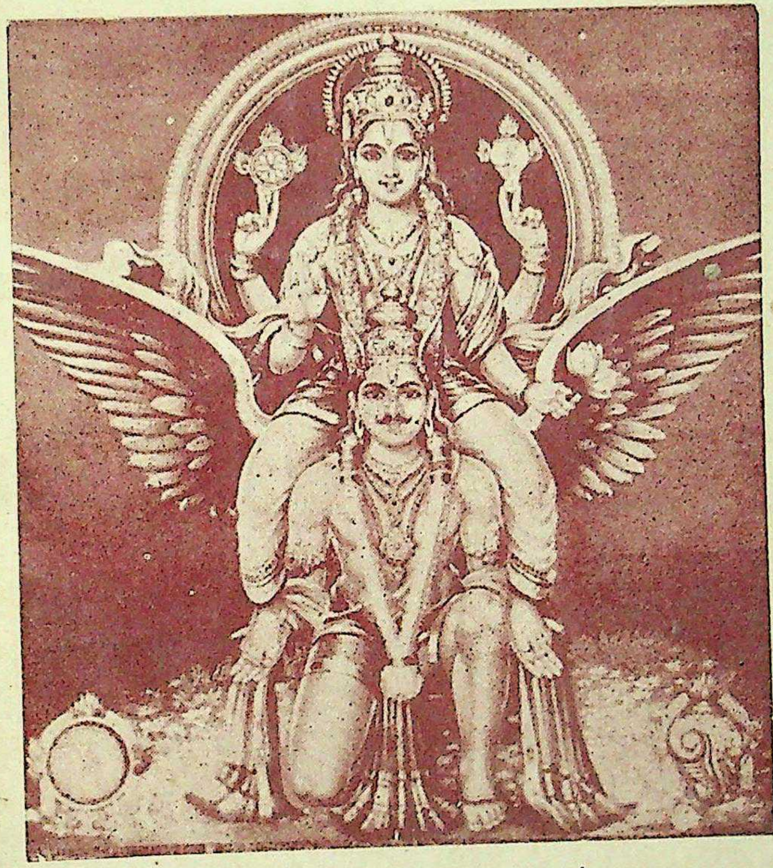

ಟಿ.ಎನ್. ಕೃಷ್ಣಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ ಅಂಡ್ ಸನ್

ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ .... ಬೆಂಗಳೂರು-53

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಶ್ರೀ

ಲಕ್ಷ್ಮೀನರಸಿಂಹಪಂಚರತ್ನ

ಚೇತೋಭೃಙ್ಗ, ಭ್ರಮಸಿ ವೃಥಾ
  ಭವಮರುಭೂಮೌ ವಿರಸಾಯಾಮ್ ।
ಭಜ ಭಜ ಲಕ್ಷ್ಮೀನರಸಿಂಹಾ-
  ನಘಪದಸರಸಿಜಮಕರನ್ದಮ್ ॥ (ಧ್ರುವಪದ)

ಭಾವಾರ್ಥ : ಎಲೈ ಚಿತ್ತವೆಂಬ ದುಂಬಿಯೆ, ಯಾವ ಹೂವಿನ ರಸವೂ ಇಲ್ಲದ ಸಂಸಾರವೆಂಬ ಮರಳುಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸುಮ್ಮನೆ ತೊಳಲು ತ್ತಿರುವೆಯಲ್ಲ ! ಲಕ್ಷ್ಮೀನರಸಿಂಹನ ಪಾಪನಿವಾರಕವಾದ ಪಾದ ಕಮಲದ ಮಕರಂದವನ್ನು ಸೇವಿಸು, ಸೇವಿಸು.

ವಿವರ :—ಪರಮಾತ್ಮನಿಗೆ ಇಂಥದ್ದೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿರುವ ಹೆಸರಾಗಲಿ ರೂಪವಾಗಲಿ ಯಾವದೊಂದೂ ಇಲ್ಲವಾದರೂ ಭಕ್ತರಮೇಲೆ ಅನುಗ್ರಹ ವನ್ನು ತೋರಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಆ ದಯಾಳುವು ಯಾವ ರೂಪವನ್ನಾದರೂ ಯಾವ ಹೆಸರನ್ನಾದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವನು. ಹೀಗೆ ಆತನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿ ರುವ ಒಂದೊಂದು ನಾಮವೂ ಒಂದೊಂದು ರೂಪವೂ ಆಯಾ ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಇರುವದಾದರೂ ಅದೇ ನಾಮದಿಂದ ಅದೇ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪರಮಾತ್ಮನ ಉಪಾಸನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಸಾಧಕರಿಗೆ ಯಾವ ಕಾಲಕ್ಕಾದರೂ ಅವು ಉಪಯೋಗವಾಗುವವು. ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ನರಸಿಂಹನೆಂಬ ನಾಮರೂಪಗಳು ಇಂಥವುಗಳಾಗಿವೆ.

ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಪುವೆಂಬ ದೈತ್ಯನು ತನ್ನ ಮಗನಾದ ಪ್ರಹ್ಲಾದನನ್ನು ಲೌಕಿಕ ವಿದ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿಪುಣನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ರಾಜನೀತಿಯನ್ನು ಕಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯರಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಬಿಡಲು ಅವರು ಅದರಂತೆ ಅವನಿಗೆ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯನ್ನೆಲ್ಲ ಹೇಳಿಕೊಡಲಾರಂಭಿಸಿದರು.

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಆದರೆ ಪ್ರಹ್ಲಾದನಿಗೆ ಪರಮಾತ್ಮನಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯಿಡುವದೇ ಪರಮಪುರುಷಾರ್ಥ ವೆಂಬ ಸದ್ಬುದ್ಧಿಯುಂಟಾಗಿದ್ದದ್ದರಿಂದ ಆವನು ಲೌಕಿಕವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ವಿರಕ್ತನಾಗಿ ದ್ದನು. ತಂದೆಯು ಇವನ ವಿದ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂಬ ಕುತೂಹಲದಿಂದ 'ಇದುವರೆಗೆ ನೀನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವದರಲ್ಲೆಲ್ಲ ಸಾರ ವತ್ತಾದದ್ದನ್ನು ಹೇಳು' ಎಂದು ಕೇಳಲು, ಪ್ರಹ್ಲಾದನು ಶ್ರೀ ಮಹಾವಿಷ್ಣು ವಿನ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಕೊಂಡಾಡಿದನು. ಇದು ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಪುವಿಗೆ ಒಗ್ಗದೆ ತನ್ನ ವೈರಿಗಳಾದ ದೇವತೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೇಮವಿರುವ ವಿಷ್ಣುವನ್ನು ಇವನು ಕೊಂಡಾಡುತ್ತಾನಲ್ಲ!-ಎಂಬ ಉದ್ವೇಗದಿಂದ ಮಗನಿಗೆ ಎಷ್ಟು ವಿಧವಾಗಿ ವಿಷ್ಣುಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಿಡುವಂತೆ ಉಪದೇಶಮಾಡಿದರೂ ಪ್ರಹ್ಲಾದನು ಕೇಳ ದಿರಲು ಅವನನ್ನು ಬಗೆಬಗೆಯಾಗಿ ಹಿಂಸಿಸುತ್ತಾ ಬಂದನು. ಪ್ರಹ್ಲಾದನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದ ವಿಷ್ಣುಸ್ವರೂಪಕ್ಕೂ ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಪುವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದ ಸ್ವರೂಪಕ್ಕೂ ಪೂರ ಅಂತರವಿತ್ತು. ಪ್ರಹ್ಲಾದನ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವಿಷ್ಣು ವೆಂದರೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಆತ್ಮನಾಗಿರುವ ಪರಮಾರ್ಥವಸ್ತು, ಸರ್ವವ್ಯಾಪ ಕನು, ಸರ್ವಜ್ಞನು, ಸರ್ವಶಕ್ತನು, ಭಕ್ತರನ್ನುದ್ಧರಿಸುವ ಕರುಣಾಮಯನು; ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಪುವಿನ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವಿಷ್ಣುವೆಂದರೆ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ದೈತ್ಯರ ದ್ವೇಷಿಯು, ದೇವತೆಗಳ ಪಕ್ಷವನ್ನು ವಹಿಸಿದವನು. ಈ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯ ಭೇದದಿಂದ ಪ್ರಹ್ಲಾದನು ವಿಷ್ಣುವಿನಲ್ಲಿ ಪರಮಭಕ್ತನಾಗಿದ್ದನು, ಹಿರಣ್ಯ ಕಶಿಪುವು ವಿಷ್ಣುದ್ವೇಷಿಯಾಗಿ ಕಾಮಕ್ರೋಧಲೋಭಗಳಿಗೆ ಅಧೀನನಾಗಿ ಸಂಸಾರದುಃಖವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾ ಬಂದನು. ಕೊನೆಗೆ ತನ್ನ ಕ್ರೋಧ ವನ್ನು ತಡೆಯಲಾರದೆ ಒಂದು ದಿನ 'ಎಲೋ, ದೈತ್ಯರ ಕುಲಕ್ಕೇ ಬೆಂಕಿ ಹಾಕುವದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವ ವಿಷ್ಣುಪಕ್ಷಪಾತಿಯೆ, ನಿನ್ನನ್ನು ಈಗಲೇ ಈ ಖಡ್ಗದಿಂದ ಕತ್ತರಿಸಿಹಾಕುವೆನು; ನೀನು ಹೇಳುವಂತೆ ಆ ನಿನ್ನ ವಿಷ್ಣುವು ಸರ್ವವ್ಯಾಪಕನಾಗಿದ್ದರೆ, ಈ ಕಂಬದಲ್ಲೇಕೆ ಕಾಣಿಸುವದಿಲ್ಲ? ಅವನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸರ್ವಶಕ್ತನೂ ದಯಾಮಯನೂ ಆದರೆ ನನ್ನನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸಿ ನಿನ್ನನ್ನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿ" ಎಂದು ಪ್ರಹ್ಲಾದನನ್ನು ಹೊಡೆಯು ವದಕ್ಕೆ ಕೈಯೆತ್ತಿದನು. ಕೂಡಲೆ ಪರಮಾತ್ಮನು ಅದೇ ಕಂಬದಲ್ಲಿ ನರಸಿಂಹ ರೂಪನಾಗಿ ತೋರಿಕೊಂಡು ಹೊರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಪುವನ್ನು ಕೊಂದು

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಹಾಕಿ ತನ್ನ ಭಕ್ತನನ್ನು ಕಾಪಾಡಿದನು. ಈ ಕಥೆಯನ್ನು ವಿಷ್ಣುಪುರಾಣ, ಭಾಗವತ- ಮುಂತಾದ ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಬರೆದಿರುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಹ್ಲಾದನನ್ನು ಹೀಗೆ ಪರಮಾತ್ಮನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದ್ದು ಕೃತಯುಗದಲ್ಲಿ; ಆತನು ನರಸಿಂಹರೂಪವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡದ್ದು ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಪುವಿಗೆ ಮನುಷ್ಯರಿಂದಾಗಲಿ ಮೃಗಗಳಿಂದಾಗಲಿ ಕೊಲೆಯಾಗಬಾರದೆಂದು ಬ್ರಹ್ಮನು ಕೊಟ್ಟದ್ದ ಒಂದಾನೊಂದು ವರವನ್ನು ಗೌರವಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ. ಆದರೂ ಈಗಲೂ ಈ ನರಸಿಂಹರೂಪವೂ ನರಸಿಂಹನೆಂಬ ಹೆಸರೂ ಭಗವಂತನಿಗೆ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿವೆ. ನರಸಿಂಹನ ರೂಪದ ವಿಗ್ರಹಗಳ ಮೂಲಕ ಪರಮೇಶ್ವರನನ್ನು ಆರಾಧನೆಮಾಡುವವರು ಈಗಲೂ ಎಷ್ಟೋ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ; ನರಸಿಂಹನೆಂಬ ಹೆಸರು ಈಗಲೂ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಅಚ್ಚುಮೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಪರಮಾತ್ಮನು ಪ್ರಹ್ಲಾದನನ್ನು ಕಾಪಾಡಿದಂತೆ ತನ್ನಭಕ್ತರನ್ನು ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ಯಾವ ರೂಪಿನಿಂದಲಾದರೂ ಬಂದು ಕಾಪಾಡುವನೆಂಬುದೊಂದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಲ್ಲ; ಪರಮೇಶ್ವರನ ಲೀಲೆಯನ್ನೂ ಗುಣಗಳನ್ನೂ ನೆನಪುಕೊಡುವದರ ಜೊತೆಗೆ ನರಸಿಂಹನೆಂಬ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ತತ್ತ್ವವೂ ಅಡಗಿದೆ. ಪರಮಾತ್ಮನು ಮನುಷ್ಯ, ಮೃಗ- ಮುಂತಾದ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ರೂಪಗಳನ್ನಲ್ಲದೆ ನಮಗೆ ಪರಿಚಯವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವ ನರಸಿಂಹರೂಪವನ್ನೂ ಅಂಗೀಕರಿಸಿರುವನಾದ್ದರಿಂದ ಆತನಿಗೆ ಗೊತ್ತಾದ ಒಂದು ರೂಪವಿಲ್ಲವೆಂಬ ತತ್ತ್ವವನ್ನೂ ನರಸಿಂಹರೂಪವು ಬೆಳಗುವದು. ನರಸಿಂಹನೆಂದರೆ ಪುರುಷೋತ್ತಮನೆಂಬರ್ಥವೂ ಆಗುವದರಿಂದ ಪರಮಾತ್ಮನು ಈ ಜಗತ್ತಿನ ಕ್ಷರ (ವ್ಯಕ್ತ)ರೂಪ, ಅಕ್ಷರ (ಅವ್ಯಕ್ತ)ರೂಪ– ಇವೆರಡನ್ನೂ ಮೀರಿದ ಆನಂದಸ್ವರೂಪನೆಂಬ ತತ್ತ್ವವನ್ನೂ ನರಸಿಂಹನೆಂಬ ಹೆಸರು ಸೂಚಿಸುವದು. ಇನ್ನು 'ಲಕ್ಷ್ಮೀನರಸಿಂಹ'ನೆಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿರುವ ಸ್ವಾರಸ್ಯವೇನೆಂದರೆ, ಪರಮಾತ್ಮನೇ ಸಕಲವಿಧವಾದ ಸಂಪತ್ತಿಗೂ ಒಡೆಯನು. ಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ಸಂಪತ್ತಿಗೆ ಅಧಿದೇವತೆಯೆಂದೂ ಸಿದ್ಧಲಕ್ಷ್ಮಿ, ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ, ಧನಲಕ್ಷ್ಮಿ, ವರಲಕ್ಷ್ಮಿ, ಮೋಕ್ಷಲಕ್ಷ್ಮಿ-ಎಂಬ ಬಗೆಬಗೆಯ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಆಕೆಯು ಭಕ್ತರ ಇಷ್ಟಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವಳೆಂದೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಷ್ಟೆ; ಈ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ಪರಮಾತ್ಮನಾದ ಮಹಾವಿಷ್ಣುವಿನ ಅಧೀನಳೇ, ಸರಿಯಾಗಿ

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ನೋಡಿದರೆ ಆ ಪರಮಾತ್ಮಸ್ವರೂಪವೇ ಹೊರತು, ಪರಮಾತ್ಮನಿಗಿಂತ ಬೇರೆಯಾದ ಯಾವದೊಂದರಲ್ಲಿಯೂ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯಿರುವದಿಲ್ಲವೆಂಬ ತತ್ತ್ವವನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಮೀನರಸಿಂಹನೆಂಬ ಹೆಸರು ಹೊರಗೆಡವುತ್ತದೆ. ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟು ಆಚಾರ್ಯರವರು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಉಪದೇಶವನ್ನು ಮಾಡುವ ನೆಪದಿಂದ 'ಲಕ್ಷ್ಮೀನರಸಿಂಹ'ನೆಂಬ ಅಂಕಿತದಿಂದ ಈ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸೆಂಬುದು ಹೂವಿನ ರಸವನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಹಾರಾಡುತ್ತಿರುವ ಜೇನುಹುಳುವಿನಂತೆ ಹರಿದಾಡುತ್ತಿರುವದು. ಹೂವಿನಲ್ಲಿ ರಸವಿರಲಿ ಇಲ್ಲದಿರಲಿ, ಅದರ ಮೇಲೆ ಕೂತುಕೊಂಡೇ ನೋಡುವ ಅವಿವೇಕಿಯಾದ ಭ್ರಮರದಂತೆ ಮನಸ್ಸು ಈ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗುತ್ತಲೊಂದು ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಕೂರುತ್ತಲಿರುವದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಆಚಾರ್ಯರು ಹೀಗೆಂದು ಉಪದೇಶ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ: "ಎಲೈ ಚಿತ್ತವೆಂಬ ದುಂಬಿಯೆ, ನೀನು ಓಡಾಡುತ್ತಿರುವದು ಹೂದೋಟವಲ್ಲ, ಯಾವ ಗಿಡವೂ ಇಲ್ಲದ ಮರಳುಕಾಡು. ದೂರದೂರಕ್ಕೆ ನಿನಗೆ ಹೂಗಳಂತೆ ತೋರುವ ವಿಷಯಗಳು ನಿಜವಾದ ಹೂಗಳಲ್ಲ, ಅವು ಈ ಮರಳುಕಾಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಬಿಸಿಲುಕುದುರೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರುಹೋಳೆದಿರುವ ನಿಜವಾದ ಒಂದು ಹೂವಿನ ನೆಳಲುಗಳು. ಇಲ್ಲಿ ಯಾವ ಹೂವೂ ನಿಜವಾಗಿ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನು ರಸವೆಲ್ಲಿ ಬಂತು? ಆದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಸುಮ್ಮಸುಮ್ಮನೆ ಹಾರಾಡಿ ಆಯಾಸಪಡಬೇಡ. ನೀನು ಲಕ್ಷ್ಮೀನರಸಿಂಹನ ಪಾದಕಮಲದಲ್ಲಿರುವ ಮಕರಂದವನ್ನೇ ಸೇವಿಸು. ಅದೇ ನಿನ್ನ ಬಾಯಾರಿಕೆಯನ್ನು ಇಂಗಿಸಿ ಆಯಾಸವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವ ನಿಜವಾದ ರಸವು."

ತ್ವತ್ಪ್ರಭುಜೀವಪ್ರಿಯಮಿಚ್ಛಸಿ ಚೇ-
ನ್ನರಹರಿಪೂಜಾಂ ಕುರು ಸತತಮ್ ।
ಪ್ರತಿಬಿಂಬಾಲಙ್ಕೃತಿಧೃತಿಕುಶಲೋ
ಬಿಮ್ಬಾಲಙ್ಕೃತಿಮಾತನುತೇ ॥೧॥

ಭಾವಾರ್ಥ :—ನಿನ್ನೊಡೆಯನಾದ ಜೀವನಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗ ಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುವೆಯಾದರೆ ಬಿಡದೆ ನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿಯ ಪೂಜೆ

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಯನ್ನು ನೋಡು. ಏಕೆಂದರೆ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಕ್ಕೆ ಅಲಂಕಾರಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಜಾಣನು ಬಿಂಬಕ್ಕೆ ಅಲಂಕಾರಮಾಡುತ್ತಾನೆ.

ವಿವರ:-ಈ ಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ನಾನುನಾನೆಂಬ ರೂಪವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಬಗೆಬಗೆಯ ಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಲೂ ಬಗೆಬಗೆಯ ಸುಖದುಃಖಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಲೂ ಇರುವ ಒಂದಾನೊಂದು ವಸ್ತುವು ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬರುವದು. ಇದೇ ಜೀವನು. ಆದರೆ ಇದು ಯಾವದೆಂದು ವಿಚಾರಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಹೊರಟರೆ ಮಾತ್ರ ಇದು ಹಿಡಿತಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕುವದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ 'ಹೋಗುತ್ತೇನೆ, ಬರುತ್ತೇನೆ, ಹಾರುತ್ತೇನೆ, ಕುಣಿಯುತ್ತೇನೆ, ಬಡವಾಗಿದ್ದೇನೆ, ದಪ್ಪನಾಗಿದ್ದೇನೆ,' ಕಪ್ಪಗಿದ್ದೇನೆ, ಬೆಳ್ಳಗಿದ್ದೇನೆ, ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿದ್ದೇನೆ, ಅನಾರೋಗ್ಯವಾಗಿದ್ದೇನೆ'-ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ನಾವು ಹೇಳುವಾಗ 'ನಾನು' ಎಂದರೆ ದೇಹವು; 'ನೋಡುತ್ತೇನೆ, ಕೇಳುತ್ತೇನೆ, ಮುಟ್ಟುತ್ತೇನೆ, ಮೂಸುತ್ತೇನೆ' -ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಹೇಳುವಾಗ 'ನಾನು' ಎಂದರೆ ಇಂದ್ರಿಯಗಳು; 'ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ, ತಿಳಿಯೆನು, ಸಂಶಯಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಿಶ್ಚಯಿಸುತ್ತೇನೆ'— ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಹೇಳುವಾಗ 'ನಾನು' ಎಂದರೆ ಮನಸ್ಸು. ಹೀಗೆ ನಾನು ಎಂಬ ವಸ್ತುವು ಒಂದೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಬಗೆಯಾಗಿ ತೋರುತ್ತಿರುವದು. ಆದರೂ ಶರೀರ, ಇಂದ್ರಿಯ, ಮನಸ್ಸು- ಇವುಗಳನ್ನು ತಾನೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತಾ ಅಭಿಮಾನಪಡುತ್ತಿರುವ ವಸ್ತುವನ್ನೇ ಜೀವನೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ; ಈ ಜೀವನು ತನ್ನ ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ನಾನಾಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಪುಣ್ಯಪಾಪಗಳ ಮೂಲಕ ಸುಖದುಃಖಗಳನ್ನೂ ಇಹದಲ್ಲಿಯೂ ಪರದಲ್ಲಿಯೂ ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವನೆಂದು ಕರ್ಮವಿಪಾಕವನ್ನು ಬಲ್ಲ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಹೇಳುವರು.

ಈ ಜೀವನೆಂಬ ವಸ್ತುವಿನ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಕುರಿತು ಆಚಾರ್ಯರು ಇಲ್ಲಿ ಉಪದೇಶಮಾಡಿರುವದೇನೆಂದರೆ, "ಎಲೈ ಮನಸ್ಸೆ, ನಿನಗೆ ಜೀವನೇ ಒಡೆಯನಷ್ಟೆ; ಇವನು ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆಯಿಂದಲೂ ಸ್ವತಂತ್ರನೆಂದೂ ತನ್ನ ಇಚ್ಛೆಯ ಪ್ರಕಾರ ತನಗೆ ಬೇಕಾದ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಆಯಾ ಕರ್ಮದ

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಫಲವನ್ನೂ ತಾನೇ ಪಡೆಯುವನೆಂದೂ ನೀನು ತಿಳಿಯುವೆಯಲ್ಲವೆ ? ಆದರೆ ನಿಜವು ಇದಲ್ಲ. ಈ ಜೀವನೆಂಬುವನು ಪರತಂತ್ರನು. ಮನುಷ್ಯರ ಮನಸ್ಸಿನ ವ್ಯಾಪಾರಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಆ ವ್ಯಾಪಾರಗಳ ಅಂಟು ಒಂದಿಷ್ಟೂ ಇಲ್ಲದ ಪರಮೇಶ್ವರನೊಬ್ಬನುಂಟು. ಆತನ ಸನ್ನಿಧಿಯಿಂದಲೇ ಜೀವನು ತನ್ನ ಕರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗುತ್ತಿರುವನು. ಆತನೇ ಶ್ರೀ ನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿಯು. ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಆ ಪರಮಾತ್ಮನು ಬಿಂಬವಿದ್ದಂತೆ ಇರುವನು. ಈ ಜೀವನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬದಂತೆ ಆತನ ಅಧೀನನಾಗಿರುವನು. ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನು ಕನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ ತೋರುವ ತನ್ನ ಮುಖದ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವನ್ನು ಕಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವದಾದರೂ ಅಲಂಕಾರವು ಸಾಲದೆಂದು ಕಂಡುಬಂದರೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ? ಆತನು ಆ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಕ್ಕೆ ಯಾವದೊಂದು ಅಲಂಕಾರವನ್ನೂ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವದಿಲ್ಲ; ಬಿಂಬವಾಗಿರುವ ತನ್ನ ಮುಖಕ್ಕೇ ಬೇಕಾದ ಅಲಂಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ ; ಅಲ್ಲವೆ ? ಇದರಂತೆ ನಿನ್ನೊಡೆಯನೆಂದು ಭಾವಿಸಿರುವ ಜೀವನಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಹಿತವಾಗಬೇಕೆಂದು ನಿನಗೆ ಇಚ್ಛೆಯಿದ್ದರೆ, ಕೂಡಲೆ ಅವನ ಬಿಂಬದಂತಿರುವ ಪರಮಾತ್ಮನ ಆರಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಹೊರಡು. ಈಗ ನೀನು ಗಳಿಗೆಗಳಿಗೆಗೂ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ವಿಷಯಸೇವೆಯಿಂದ ವಿಷಯಗಳ ಮಾಲಿನ್ಯವು ನಿನ್ನ ಮೂಲಕ ಜೀವನಿಗೂ ಹತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವಂತಿರುವದು. ಆ ನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿಯ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಕನ್ನಡಿಯ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ ನೀನು ಶುದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತೀಯೆ, ಆಮೇಲೆ ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಹೊಳೆದಿರುವ ಪ್ರತಿಬಿಂಬದಂತಿರುವ ಜೀವನಿಗೂ ಹಿತವಾಗುತ್ತದೆ.''

ಶುಕ್ತೌ ರಜತಪ್ರತಿಭಾ ಜಾತಾ
ಕಟಕಾದ್ಯರ್ಥಸಮರ್ಥಾ ಚೇತ್ ।
ದುಃಖಮಯೀ ತೇ ಸಂಸೃತಿರೇಷಾ
ನಿರ್ವೃತಿದಾನೇ ನಿಪುಣಾ ಸ್ಯಾತ್ ॥ ೨ ॥

ಭಾವಾರ್ಥ :—ಕಪ್ಪೆಯ ಚಿಪ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಬೆಳ್ಳಿಯಂಥ ವಸ್ತುವು ಕಡಗವೇ ಮುಂತಾದದ್ದನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲದ್ದಾದರೆ ಈ

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ದುಃಖಮಯವಾದ ಸಂಸಾರವು ನಿನಗೆ ಸುಖವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೊಟ್ಟೀತು.

ಭಾವಾರ್ಥ:–ಜೀವನಿಗೆ ಹಿತವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಪರಮಾತ್ಮನ ಸೇವೆಯನ್ನೇಕೆ ಮಾಡಬೇಕು ? ಹೊರಗೆ ತೋರುವ ವಿಷಯಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನೇ ಏಕೆ ಕೂಡಿಹಾಕಬಾರದು ?—ಎಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಈ ಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ.

"ಎಲೈ ಮನಸ್ಸೆ, ಈ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ನಿನಗೆ ತೋರುವ ಶಬ್ದ, ಸ್ಪರ್ಶ, ರೂಪ, ರಸ, ಗಂಧ-ಎಂಬ ಐದು ಬಗೆಯ ವಿಷಯಗಳುಂಟು. ಅವುಗಳನ್ನು ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಮೂಲಕವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸುಖಪಡಬೇಕೆಂದು ಹೊರಟು ನೀನು ಹೀಗೆ ಬಳಲುತ್ತಿರುವೆ. ಆದರೆ ನಿಜವಾಗಿ ನೋಡು, ಈ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಎಡೆಬಿಡದೆ ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳು ಆಗುತ್ತಲೇ ಇರುವವು. ಇವುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿ ನಿನಗೆ ಸುಖವನ್ನು ತಂದುಕೊಡುವವೆಂದು ನೀನು ಭಾವಿಸಿರುವ ಇಂದ್ರಿಯಗಳೂ ಕ್ಷಣಕ್ಕೊಂದು ಮಾರ್ಪಾಡನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಿರುವವು. ಹೀಗೆ ಕ್ಷಣಕ್ಷಣಕ್ಕೂ ಮಾರ್ಪಾಡಾಗುತ್ತಿರುವ ಇಂದ್ರಿಯವಿಷಯಗಳ ಸಂಬಂಧದಿಂದ ನಿಶ್ಚಿತವಾದ ಸುಖವು ದೊರಕುವದೆಂದು ನೀನು ನಂಬಿದ್ದರೂ ಆಯಾ ವಿಷಯಗಳು ಸಿಕ್ಕುವದರೊಳಗಾಗಿ ಅವುಗಳಿಂದ ಸುಖವು ದೊರೆತೀತೆಂಬ ನಿನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇ ಎಷ್ಟೋ ವೇಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಬದಲಾಗಿಯೂಬಿಟ್ಟಿರುವದು ಅನುಭವದಲ್ಲಿದೆ. ಹೀಗೆ ಯಾವ ವಿಧದಿಂದ ನೋಡಿದರೂ ನಂಬಿಕೆಗೆ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲದ ಈ ಸಂಸಾರದ ಸುಖವನ್ನು ನೆಚ್ಚಿ ಮೋಸಹೋಗಬಹುದೆ ?

"ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ದೂರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಪ್ಪೆಯಚಿಪ್ಪು ಬಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಅದು ಬೆಳ್ಳಿಯೆಂದು ಭ್ರಮಿಸಿ ಮನುಷ್ಯನು ಓಡಿಹೋಗಿ ನೋಡಲು ಅದು ನಿಜವಾಗಿ ಬೆಳ್ಳಿಯಲ್ಲವೆಂದೂ ಬರಿಯ ಕಪ್ಪೆಯಚಿಪ್ಪೇ ಎಂದೂ ತೋರುವದು ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತೇ ಇದೆಯಷ್ಟೆ. ಆದರೆ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನು ದೂರದಿಂದಲೇ ಈ ಕಪ್ಪೆಯಚಿಪ್ಪಿನಲ್ಲಿ ತೋರುವ ಹೊಳಪಿಗೆ ಮರುಳಾಗಿ 'ಅಹಾ ! ಯಾವ ಆಯಾಸವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಇಲ್ಲಿಷ್ಟು ಬೆಳ್ಳಿಯು ಸಿಕ್ಕಿತು ; ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒಂದು ಕಡಗವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವೆನು'—ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿಕೊಂಡರೆ

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಅವನನ್ನು ಎಂಥ ಮೂಢನೆನ್ನಬೇಕು! ಈ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ವಿಷಯಗಳಿಂದ ನಮಗೆ ಸುಖವಾಗುವದೆಂದೇ ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ತೋರುವದು. ಆದರೆ ಅದು ದುಃಖದಲ್ಲಿಯೇ ಕೊನೆಗಾಣುವದಾದ್ದರಿಂದ ಸಂಸಾರವು ನಿಜವಾಗಿ ದುಃಖಮಯವೇ ಆಗಿರುವದು. ಈ ನಿಜವನ್ನು ತಿಳಿಯಲಾರದೆ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಮೋಸಹೋಗುತ್ತಿರುವೆಯಲ್ಲ! 'ಆಗೇನೋ ತಿಳಿಯದೆ ಮೋಸಹೋದೆನು; ಈಗ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇದು ಬೆಳ್ಳಿಯೇ' ಎಂದು ಮತ್ತೆ ಕಪ್ಪೆಯಚಿಪ್ಪಿನ ಕಡೆಗೇ ಓಡುತ್ತಿರುವ ಹುಚ್ಚನಂತೆ, ಈ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಈಗ ಸುಖವು ಸಿಕ್ಕುವದು, ಆಗ ಸುಖವು ಸಿಕ್ಕುವುದು– ಎಂದು ಬಾಯಿನೀರುಕರೆಯುತ್ತಾ ಕಾದುಕೊಂಡಿರುವೆಯಲ್ಲ! ಈ ತೊಳಲನ್ನು ಇನ್ನುಮೇಲಾದರೂ ಬಿಟ್ಟು ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀನರಸಿಂಹನನ್ನು ಹೊಂದಿ ಸುಖವಾಗಿ ಬಾಳು."

ಆಕೃತಿಸಾಮ್ಯಾಚ್ಛಾಲ್ಮಲಿಕುಸುಮೇ
ಸ್ಥಲನಲಿನತ್ವಭ್ರಮಮಕರೋಃ ।
ಗನ್ಧರಸಾವಿಹ ಕಿಮು ವಿದ್ಯೇತೇ
ವಿಫಲಂ ಶ್ರಾಮ್ಯಸಿ ವಿರಸಾಯಾಮ್ ॥ ೩ ॥

ಭಾವಾರ್ಥ:- ಒಂದೇ ಬಗೆಯ ಆಕಾರವಿರುವದರಿಂದ ಹೊಂಗೆಯ ಹೂವನ್ನೇ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಬೆಳೆಯುವ ನೈದಿಲೆಯೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಮೋಸಹೋಗಿರುತ್ತೀಯೆ. ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡು; ಇದರಲ್ಲಿ ವಾಸನೆಯಾಗಲಿ ಮಕರಂದರಸವಾಗಲಿ ಇರುವದೇನು? ಏನೇನೂ ರಸವಿಲ್ಲದ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಆಯಾಸಪಡುತ್ತಿರುವೆಯಲ್ಲ!

ವಿವರ :— ಪರಮಾತ್ಮನ ಆರಾಧನೆಯಿಂದಲೇ ನಮ್ಮ ಪುರುಷಾರ್ಥವಾಗುವದೆಂದು ಮೊದಲನೆಯ ಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾಯಿತು; ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸುಖವೂ ದೊರಕದ್ದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಎರಡನೆಯ ಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾಯಿತು. ಹಾಗಾದರೆ ಮನುಷ್ಯನು ಪರಮಾತ್ಮನ ಸೇವೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ವಿಷಯಸೇವನೆಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಹಾತುವರಿಯುತ್ತಾನೆ?-ಎಂಬ ಶಂಕೆಗೆ ಈಗ ಸಮಾಧಾನವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

“ಎಲೈ ಚಿತ್ತವೆ, ನೀನು ಒಂದು ಹೂವನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಹೂವೆಂದು ತಪ್ಪಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡ ದುಂಬಿಯಂತೆ ಮೋಸಹೋಗಿರುವೆ. ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಬೆಳೆಯುವ ಒಂದು ಬಗೆಯ ನೈದಿಲೆಯುಂಟು; ಆ ಹೂವಿನಂತೆಯೇ ಹೊಂಗೆಯ ಹೂವೂ ಕಾಣುವದು. ಇವೆರಡಕ್ಕೂ ಆಕಾರವು ಒಂದೇ ಬಗೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಹೊಂಗೆಯ ಹೂವಿನಲ್ಲಿ ಆ ಹೂವಿನ ವಾಸನೆಯೂ ಇಲ್ಲ, ಆ ಹೂವಿನ ರಸವೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೂ ಜೇನುಹುಳವು ವಾಸನೆಯೂ ರಸವೂ ಇರುವ ನೆಲದ ನೈದಿಲೆಯ ಹೂವೆಂಬ ಭ್ರಾಂತಿಯಿಂದ ಯಾವ ವಾಸನೆಯೂ ಯಾವ ರಸವೂ ಇಲ್ಲದ ಹೊಂಗೆಯ ಹೂವಿನಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕೂರುವದುಂಟು.

ಇದರಂತೆ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ನಿನ್ನನ್ನು ಎಳೆಯುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವೆಂಬ ವಾಸನೆಯೂ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ನಿನಗೆ ಸುಖವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವದೆಂಬ ಸವಿಯೂ ಉಂಟೆಂದು ನೀನು ತಿಳಿದಿದ್ದೀಯೆ. ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಅವುಗಳನ್ನೇ ಸೇವಿಸಿ ಸೇವಿಸಿ, ನಮಗೆ ಈ ಭಾವನೆಯುಂಟಾಗಿಬಿಟ್ಟಿರುವದು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ನಿಜವೇನು? ಮನಸ್ಸು ಹೊಯ್ದಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ನಾವು ಕೋರುತ್ತಿದ್ದ ವಿಷಯವು ಏನಾದರೂ ಪುಣ್ಯವಶದಿಂದ ದೊರಕಿತೆಂದರೆ ಆ ಹೊಯ್ದಾಟವು ಕ್ಷಣಕಾಲ ನಿಲ್ಲುವದು. ಆಗ ಒಳಗೆ ಆತ್ಮನಲ್ಲಿ ಸ್ವಭಾವವಾಗಿದ್ದ ಆನಂದದ ಒಂದು ತುಂತುರು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮಾರುಹೊಳೆಯಲು, ಆ ಸುಖದ ನೆರಳನ್ನೇ ನಾವು ವಿಷಯಸುಖವೆಂದು ತಿಳಿದು ಮರುಳಾಗುವೆವು.

ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿಯೇ ನಿಜವಾಗಿ ಮನುಷ್ಯರನ್ನೆಳೆಯುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳೂ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಏತಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಜಗ್ಗುವದಿಲ್ಲ? ವಿರಕ್ತರಾದವರನ್ನು ಯಾವ ವಿಷಯವೂ ಎಳೆಯಲಾರದಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸವಿಯಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ಸವಿಯನ್ನೇಕೆ ಮಾಡುವದಿಲ್ಲ? ಹುಡುಗರಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿದ್ದ ವಸ್ತುಗಳು ಅವರೇ ದೊಡ್ಡವರಾದಮೇಲೆ ಸಪ್ಪೆಯಾಗಿಬಿಡುವವಲ್ಲ, ಅದೇಕೆ?

ಪರಮಾತ್ಮನ ವಿಷಯವು ಹಾಗಲ್ಲ. ಆತನು ನರಹರಿಯು, ಎಂದರೆ ಮನುಷ್ಯರನ್ನೆಲ್ಲ ತನ್ನ ಕಡೆಗೆ ಎಳೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳಾತನು. ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಮನುಷ್ಯನು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಪಟ್ಟರೂ ಆಗುವವಮಾತಲ್ಲ. ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಬೇಕೆಂಬವರ ಯತ್ನವು ರೆಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹಾರಿಹೋಗುವೆನೆಂದು ಬಯಸುವ ಹಕ್ಕಿಗಳ ಯತ್ನದಂತೆ ಆಗುವದು ; ಏಕೆಂದರೆ ಹಕ್ಕಿಗಳಿಗೆ ಹಾರುವ ಸಾಧನವೇ ರೆಕ್ಕೆಗಳಾಗಿರುವಂತೆ ಪರಮಾತ್ಮನು ಮನುಷ್ಯರೆಲ್ಲರ ತಿರುಳಾಗಿರುವನು. ಆತನ ಪಾದಕಮಲದ ರಸವನ್ನು ಪಾನಮಾಡಿದ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಮತ್ತೆ ಯಾವದೂ ಸವಿಯಾಗಿ ತೋರುವದಿಲ್ಲ. ಲೋಕದಲ್ಲಿರುವ ವಸ್ತುಗಳ ಸವಿಯೆಲ್ಲ ನಿಜವಾಗಿ ಈ ಸವಿಯೇ ; ಇದನ್ನರಿಯದೆಯೆ ನಾವು ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಸವಿಯೊಂದುಂಟೆಂದು ತಪ್ಪಾಗಿ ತಿಳಿಯುವೆವು. ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಸಾಹುಕಾರರು, ರಾಜರು-ಮುಂತಾದವರು ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಯಾವ ಪರಮಾತ್ಮನ ಪಾದಾರವಿಂಡವನ್ನು ಸೇರಬೇಕೆಂದು ತಪಸ್ಸು, ಧ್ಯಾನ- ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವರೋ, ಆ ಪಾದಾರವಿಂದದ ಮಕರಂದದ ಸವಿಯು ಎಷ್ಟು ಮಧುರವಾಗಿರುವದೆನ್ನಬೇಕು!"

ಸ್ರಕ್ಚನ್ದನವನಿತಾದೀನ್ ವಿಷಯಾನ್
ಸುಖದಾನ್ ಮತ್ವಾಽತ್ರ ವಿಹರಸೇ ।
ಗನ್ಧಫಲೀಸದೃಶಾ ನನು ತೇಽಮೀ
ಭೋಗಾನನ್ತರದುಃಖಕೃತಃ ಸ್ಯುಃ ॥ ೪ ॥

ಭಾವಾರ್ಥ :– ಹೂ, ಗಂಧ, ಸ್ತ್ರೀ- ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳು ಸುಖವನ್ನು ಕೊಡುವವೆಂದಲ್ಲವೆ ಇಲ್ಲಿ ಆಡ್ಡಾಡುತ್ತಿರುವೆ? ಆದರೆ ಇವು ಸಂಪಿಗೆಯ ಮೊಗ್ಗಿನಂತೆ ಅನುಭವಿಸಿದಮೇಲೆ ದುಃಖವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವವಲ್ಲ !

ಸಂಸಾರವು ನೀರಸವೆಂದು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಬಗೆಯಿಂದ ಕಂಡುಬಂದರೂ ಮತ್ತೆಮತ್ತೆ ಜನರು ಮನಸ್ಸನ್ನು ವಿಷಯಗಳ ಕಡೆಗೆ ಹರಿಯುವದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವದಿಲ್ಲ. ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಸುಖವನ್ನು ಕೊಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿದೆಯೆಂಬ ಭ್ರಾಂತಿಯಿರುವವರೆಗೂ ಅವರಿಗೆ ಪರಮಾತ್ಮನ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗುವದು ಕಷ್ಟವಾಗಿರುವದು; ಪರಮಾತ್ಮನ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿದ ಹೊರತು ನಿಜವಾದ ಸುಖದ ಸವಿಯು ತೋರುವದಿಲ್ಲ; ನಿಜವಾದ ಸುಖವನ್ನು ಅನುಭವಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಂಡ

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಹೊರತು ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ತುಚ್ಛಬುದ್ಧಿಯು ಉಂಟಾಗುವದೇ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪರಮಾತ್ಮನ ಸೇವೆಯಿಂದ ಆಗುವ ಸುಖವನ್ನು ಕಾಣುವ ಮೊದಲೇ ವಿಷಯ ಗಳನ್ನು ಕಡೆಗಾಣುವದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉಪಾಯವು ಬೇಕಾಯಿತಷ್ಟೆ. ಆ ಉಪಾಯವನ್ನು ಈ ನಾಲ್ಕು ಐದನೆಯ ಶ್ಲೋಕಗಳಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

"ಎಲೈ ಮನಸ್ಸೆ, ಈ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳಿಂದ ದುಃಖವಾಗು ವದೆಂಬುದು ಥಟ್ಟನೆ ಕಾಣುವದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನೇನೋ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡ ಬಹುದು; ಹೂ, ಗಂಧ, ಸ್ತ್ರೀಭೋಗ– ಮುಂತಾದ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳು ಸುಖವನ್ನೇ ಕೊಡುವವೆಂದು ತಿಳಿದಿರುವಾಗ ಅವುಗಳನ್ನು ಬಿಡುವದು ಹೇಗೆಂದು ಕೇಳುವೆಯೇನು? ಇದಕ್ಕೊಂದುಪಾಯವನ್ನು ಹೇಳುವೆನು, ಕೇಳು: ವಿಷಯಗಳು ಮೊದಲು ಸುಖವನ್ನು ಕೊಡುವಂತೆ ಕಂಡರೂ ಕೊನೆಗೆ ದುಃಖವನ್ನೇ ಕೊಡುವವು. ಅದು ಹೇಗೆಂದರೆ, ಹೂ, ಗಂಧ– ಮೊದಲಾದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ದುಃಖ ಪಡಬೇಕು. ಆಮೇಲೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ದುಃಖಪಡ ಬೇಕು, ಆಮೇಲೆ ಅವು ಹೋದವಲ್ಲ! ಎಂದು ದುಃಖಪಡಬೇಕು. ಅವುಗಳು ಶರೀರದ ಮೇಲೆ ಮಾಡುವ ಪರಿಣಾಮದಿಂದ, ಎಂದರೆ ಅವುಗಳು ಕೊಳೆಯು ವದರಿಂದ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಮಾರ್ಪಾಡನ್ನು ಹೊಂದಿ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಬೆವರಿನ ಮೂಲಕ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುವದರಿಂದ ಆಗುವ ಅಸಹ್ಯಪರಿಣಾಮದಿಂದ ದುಃಖಪಡ ಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮೊದಲಿಂದ ಕೊನೆಯವರೆಗೆ ನೋಡಿದರೂ ಇವುಗಳೆಲ್ಲವೂ ದುಃಖಮಯವಾಗಿರುವವು. ಭ್ರಾಂತಿಯಿಂದ ಮೊದಲು ಸುಖಮಯವಾಗಿ ತೋರುತ್ತಿದ್ದ ಅವುಗಳು ಉಪಭೋಗವಾದ ಮೇಲಂತೂ ದುಃಖವನ್ನು ತಪ್ಪದೆ ಕೊಡುವವು.

ದುಂಬಿಯು ಹೂಗಳೆಲ್ಲ ತನಗೆ ಮಕರಂದವನ್ನು ಕೊಡುವವೆಂದು ಸುಮ್ಮನೆ ಹಾರಾಡಿ ಹಾರಾಡಿ ಆಯಾಸಪಡುವದೇ ಅಲ್ಲದೆ, ವಾಸನೆಯ ಜೋರು ತೀರ ಬಲವಾಗಿರುವ ಸಂಪಿಗೆಯ ವನಕ್ಕೂ ನುಗ್ಗುವದುಂಟು. ಆಗ ಅದರ ವಾಸನೆಯನ್ನು ತಡೆಯಲಾರದೆ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಸತ್ತುಹೋಗಿಬಿಡುವದು. ವಿಷಯ ಗಳೂ ನಿನ್ನ ಪಾಲಿಗೆ ಸಂಪಿಗೆಯ ಮೊಗ್ಗುಗಳಂತೆಯೇ. ಅವು ಮೊದ ಮೊದಲು ಸುಖದ ವಾಸನೆಯನ್ನು ನಿನ್ನ ಮೂಗಿನ ತುದಿಗೆ ತೋರಿಸಿದರೂ

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಕೊನೆಗೆ ನಿನ್ನ ನಾಶಕ್ಕೇ ಕಾರಣವೆಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯಬೇಡ. 'ಈ ವಿಷಯ ಗಳನ್ನು ಧ್ಯಾನಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಇವುಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಆಸಕ್ತಿಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ; ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಆಸೆಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ, ಆಸೆಯು ನೆರವೇರದಿದ್ದರೆ ಸಿಟ್ಟುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಬುದ್ಧಿಮೋಹವಾಗುತ್ತದೆ, ಆಮೇಲೆ ನಾನೇ ಹಾಳಾಗುವೆನು'-ಎಂದು ವಿಷಯುಗಳ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿರುವ ದೋಷ ವನ್ನೂ ಅವುಗಳ ಮೇಲಿರುವ ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದಾಗುವ ದೋಷಗಳನ್ನೂ ಅವುಗಳ ಉಪಭೋಗದಿಂದಾಗುವ ದುಃಖದೋಷಗಳನ್ನೂ ಎಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವು ಗಳಲ್ಲಿ ವಿರಕ್ತಿಯುಂಟಾಗುವದು. ಈ ಉಪಾಯದಿಂದ ವಿಷಯುಗಳಿಂದ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಸರಿದು ಪರಮಾತ್ಮನ ಪಾದಾರವಿಂದವನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸುವದಕ್ಕೆ ಯತ್ನಮಾಡು.''

ತವ ಹಿತಮೇಕಂ ವಚನಂ ವಕ್ಷ್ಯೇ
ಶೃಣು ಸುಖಕಾಮೋ ಯದಿ ಸತತಮ್ ।
ಸ್ವಪ್ನೇ ದೃಷ್ಟಂ ಸಕಲಂ ಹಿ ಮೃಷಾ
ಜಾಗ್ರತಿ ಚ ಸ್ಮರ ತದ್ವದಿತಿ ॥ ೫ ॥

ಭಾವಾರ್ಥ:-ನಿನಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಸುಖವನ್ನೇ ಹೊಂದಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆಯುಂಟೇನು ? ಹಾಗಾದರೆ ನಿನಗೊಂದು ಹಿತೋಪದೇಶವನ್ನು ಮಾಡುವೆನು, ಕೇಳು. ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಕಂಡದ್ದೆಲ್ಲವೂ ಸುಳ್ಳಷ್ಟೆ, ಎಚ್ಚರ ದಲ್ಲಿಯೂ ಹಾಗೆಯೇ ಸರಿಯೆಂದು ನೆನಪಿಗೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರು.

ವಿವರ :—ವಿಷಯುಗಳಿಂದಾಗುವ ಸುಖವು ಕಷ್ಟದಿಂದ ದೊರಕತಕ್ಕ ದ್ದೆಂದೂ, ಅದು ಕ್ಷಣಮಾತ್ರವಿರುವದೆಂದೂ, ಉಪಭೋಗವಾದಮೇಲೆ ದುಃಖದಲ್ಲಿಯೇ ಕೊನೆಗಾಣತಕ್ಕದ್ದೆಂದೂ ಗೊತ್ತಿದ್ದರೂ ವಿಷಯುಗಳು ನಮ್ಮೆದುರಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಅವುಗಳಲ್ಲಿಯೇ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಎರಗುವದೇ ಹೊರತು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಸರಿಯುವಷ್ಟು ವಿವೇಕವು ನಮಗೆ ಆಗ್ಗೆ ಹೊಳೆಯು ವದಿಲ್ಲ. ವಿಷಯಸುಖವು ಅನಿತ್ಯವಾದರೂ ಸಿಕ್ಕುವಷ್ಟು ಕಾಲವಾದರೂ ಅದು ಇರುವದೆಂದೂ ಆ ಸುಖಕ್ಕೆ ವಿಷಯುಗಳೇ ಕಾರಣವೆಂದೂ ಜನರಿಗೆ ಮತ್ತೆ

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಮತ್ತೆ ಭ್ರಾಂತಿಯುಂಟಾಗುವದು. ಇದನ್ನು ತೊಲಗಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಸಾಧಕನ ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಾರೆ.

"ಎಲೈ ಮನಸ್ಸೆ, ನಿನಗೆ ಸುಖವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ಬಯಕೆಯಿದೆ. ಈ ಸುಖವು ಯಾವಾಗಲೂ ಇರಬೇಕು, ದುಃಖವು ಎಂದಿಗೂ ಬೇಡ -ಎಂಬ ಆಸೆಯೂ ಇದೆಯಲ್ಲವೆ ? ಹಾಗಾದರೆ ಸುಖಕ್ಕೆ ನಿಜವಾದ ಸಾಧನವು ಯಾವದು ? ದುಃಖಕ್ಕೆ ಕಾರಣವು ಯಾವದು ?—ಎಂಬುದನ್ನು ನೀನು ವಿಂಗಡಿಸಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದದ್ದು ಅವಶ್ಯವಾಯಿತು.

"ಸುಖಕ್ಕೆ ಇವೇ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ಎಂದು ನಾವು ಎಚ್ಚರದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಹಾಕು ವಂತೆಯೇ ಕನಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲವು ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಹಾಕುವದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ. ಅಲ್ಲಿಯೂ ನಮಗೆ ಕೆಲವು ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ಸುಖವಾಗು ವದೆಂದೂ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ದುಃಖವಾಗುವದೆಂದೂ ವಿಂಗಡಿಸಿ ಕೊಂಡು, ದುಃಖಕಾರಣವಾದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತೊಲಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೂ ಸುಖಕಾರಣವಾದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವದಕ್ಕೂ ಯತ್ನಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಸುಖವನ್ನೂ ದುಃಖವನ್ನೂ ಪಡೆಯುವದಕ್ಕೆ ಆಶ್ರಯವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಯಂತೆಯೇ ಒಂದು ಶರೀರವು ತೋರಿಕೊಳ್ಳುವದು, ಆ ಶರೀರದಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಶರೀರದಲ್ಲಿರುವಷ್ಟೇ ನಮಗೆ ಅಭಿಮಾನವಿರುವದು. ಹೊರಗಿರುವ ವಿಷಯಗಳ ಶಬ್ದ, ಸ್ಪರ್ಶ, ರೂಪ, ರಸ, ಗಂಧಗಳ ಯೋಗ್ಯತೆಯನ್ನು ನಮಗೆ ತಿಳಿಸುವದಕ್ಕೆ ಸಾಧನವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಕಣ್ಣು, ಕಿವಿ-ಮುಂತಾದ ಇಂದ್ರಿಯಸ್ಥಾನಗಳಿರುವವು; ಆ ವಸ್ತುಗಳಿಗಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಕೈ ಕಾಲು ಮುಂತಾದ ಕರ್ಮೇಂದ್ರಿಯಗಳ ಆಶ್ರಯಗಳಾದ ಅವಯವಗಳೂ ಅಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತವೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲಿಯಂತೆ ಬಹು ಕಾಲದಿಂದ ನಾವು ಸುಖದುಃಖವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿರುವಂತೆಯೂ ಮುಂದೆ ಸುಖದುಃಖವನ್ನನುಭವಿಸುವದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿರುವಂತೆಯೂ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ತೋರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ವಿಷಯಸಾಮಗ್ರಿಯಿರುವ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಂತೆಯೇ ಬೇರೆಯ ಜೀವರುಗಳೂ ಇರುವಂತೆಯೂ ಅವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ನಮ್ಮವರು, ಕೆಲವರು ನಮಗೆ ಆಗದವರು, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಉದಾಸೀನರು-ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಯಂತೆಯೇ ವಿಂಗಡವಾಗಿರುವಂತೆಯೂ ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ನಿಶ್ಚಿತವಾದ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯುಂಟಾಗಿರುವದು. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಕಂಡ ಭೋಗಗಳೂ, ಭೋಗಸಾಮಗ್ರಿಗಳೂ, ಭೋಕ್ತೃಸ್ವರೂಪವೂ ಮಿಕ್ಕ ಜೀವ ರಾಶಿಯೂ ಎಲ್ಲವೂ ಮಿಥ್ಯೆಯೇ, ಬರಿಯ ತೋರಿಕೆಯೇ-ಎಂದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲ ರಿಗೂ ನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿರುವದಲ್ಲವೆ? ಇದರಂತೆಯೇ ಎಚ್ಚರದಲ್ಲಿಯೂ ನಾವು ಕಾಣುವದೆಲ್ಲವೂ ಮಿಥ್ಯೆಯೇ ಎಂಬುವದನ್ನು ನೆನಪಿಗೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರು.

"ಎಚ್ಚರದಲ್ಲಿರುವದು ಮಿಥ್ಯೆಯೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ಏನೇನು ನಿನಗೆ ತೋರಿದರೂ ಆಗ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ನಿನಗೆನೀನೇ ಹಾಕಿಕೊ! 'ಕನಸಿ ನಲ್ಲಿಯೂ ತೋರಿದ್ದೆಲ್ಲವೂ ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿಯಹಾಗೆ ನಿಜವೆಂದೇ ತೋರಿ ತಲ್ಲವೆ? ಆಗ್ಗೆ ಅದು ಮಿಥ್ಯೆಯೆಂದೇನೂ ನನಗೆ ತೋರಲಿಲ್ಲವಷ್ಟೆ? ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನನಗೆ ಕನಸಾದರೂ ಇದು ಕನಸೇ, ಮಿಥ್ಯೆಯೇ—ಎಂದು ಕನಸಿನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಗುರುತುಹಿಡಿದು ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೂ ಆಗುವದಾಗಿಲ್ಲವಲ್ಲ! ಹೀಗಿರುವಲ್ಲಿ ಕನಸಿಗೂ ಈ ಎಚ್ಚರಕ್ಕೂ ಏನು ಭೇದವಾಯಿತು? ಕನಸನ್ನು ಕೂಡ ನಾನು ಆಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರವೆಂದೇ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೆನಲ್ಲ! ಇದೂ ಕನಸೇ ಅಲ್ಲವೆಂಬುದಕ್ಕೇನು ಪ್ರಮಾಣವಿರುವದು?"

"ಹೀಗೆ ಎಚ್ಚರದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವದೆಲ್ಲ ಕನಸಿನಂತೆಯೇ ಮಿಥ್ಯೆಯೆಂದು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡರೆ ನಿನಗೆ ಆಗುವ ಪರಮಪ್ರಯೋಜನವೇನೆನ್ನುವೆಯೊ? ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಪ್ರಪಂಚದಂತೆಯೇ ಎಚ್ಚರದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಪ್ರಪಂಚವೂ ಮಿಥ್ಯೆ ಯಾದ್ದರಿಂದ ಇದು ಬರಿಯ ಮರುಭೂಮಿಯಂತೆ ಇರುವದು, ಇದರಲ್ಲಿ ಸುಖರಸ ವನ್ನು ಕೊಡುವ ಹೂವಿನ ಗಿಡವೊಂದೂ ಇರಲಾರದು. ಇವೆರಡನ್ನೂ ನೋಡುತ್ತಿರುವ ಸಾಕ್ಷಿಚೈತನ್ಯವು ನಿತ್ಯವೇ, ಇದೇ ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀನರಸಿಂಹನು. ಈ ನರಸಿಂಹನಲ್ಲಿರುವ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯೇ ನಾವು ಎಚ್ಚರದಲ್ಲಿಯೂ ಕನಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣುವ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರುಹೊಳೆಯುತ್ತಾ ಸುಖದ ತೋರಿಕೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತಿರುವವಳು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀನರಸಿಂಹನೇ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ತೋರುವ ಸಕಲ ಸುಖಕ್ಕೂ ಕಾರಣನು' ಎಂದು ನಂಬಿ ಕೊಂಡು ಲಕ್ಷ್ಮೀನರಸಿಂಹನ ಭಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರು."

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಶ್ರೀ

ಲಕ್ಷ್ಮೀನೃಸಿಂಹಕರಾವಲಂಬನಸ್ತೋತ್ರಮ್

ಶ್ರೀಮತ್ಪಯೋನಿಧಿನಿಕೇತನ ಚಕ್ರಪಾಣೇ
ಭೋಗೀಂದ್ರಭೋಗಮಣಿರಂಜಿತಪುಣ್ಯಮೂರ್ತೇ ।
ಯೋಗೀಶ ಶಾಶ್ವತ ಶರಣ್ಯ ಭವಾಬ್ಧಿಪೋತ
ಲಕ್ಷ್ಮೀನೃಸಿಂಹ ಮಮ ದೇಹಿ ಕರಾವಲಂಬಮ್ ೧ ॥

ಭಾವಾರ್ಥ:–ಸಂಪದ್ಯುಕ್ತವಾದ ಕ್ಷೀರಸಮುದ್ರವನ್ನು ಮನೆಯಾಗಿ ಉಳ್ಳವನೆ, ಚಕ್ರಧಾರಿಯೆ, ನಾಗಶ್ರೇಷ್ಠನಾದ (ಅನಂತನ) ಶರೀರದಲ್ಲಿರುವ (ರತ್ನ)ಮಣಿಯಿಂದ ವಿರಾಜಮಾನನಾದವನೆ, ಪುಣ್ಯಮೂರ್ತಿಯೆ, ಯೋಗೀಶ್ವರನೆ, ಶಾಶ್ವತನೆ, (ಭಕ್ತಜನ)ರಿಗೆ ಆಶ್ರಯನೆ, ಸಂಸಾರವೆಂಬ ಸಾಗರವನ್ನು ದಾಟಿಸುವ ಹಡಗಿನಂತೆ ಇರುವವನೆ, ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವೀಸಹಿತನಾದ ನರಸಿಂಹನೆ, ನನಗೆ ನಿನ್ನ ಕೈಗಳ ಆಸರೆಯನ್ನು ಕೊಡು !

ವಿವರಣೆ:–ಈ ಸ್ತೋತ್ರವು ಶ್ರೀ ಶಂಕರಭಗವತ್ಪಾದರು ರಚಿಸಿದ್ದೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಮಾಧವೀಯಶಂಕರವಿಜಯದ ಕಥೆಯಂತೆ ಆಚಾರ್ಯರು ಸರಸ್ವತೀದೇವಿಯು ಕೇಳಿದ್ದ ಕಾಮಶಾಸ್ತ್ರವಿಷಯಕವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವ ಸಲುವಾಗಿ ಅಮರುಕರಾಜನ ಶರೀರವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ್ದಾಗ, ಪದ್ಮಪಾದಾದಿಶಿಷ್ಯರು ಅವಧಿಯು ಮುಗಿದಮೇಲೂ ಹಿಂತಿರುಗದೇ ಇರುವ ಗುರುಗಳನ್ನು ಕಂಡು "ತತ್ತ್ವಮಸಿ ತತ್ತ್ವಮಸಿ" ಎಂದು ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡಿದಾಗ ಆಚಾರ್ಯರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಶರೀರಕ್ಕೆ ಸೇರಲು ಹೊರಟರು. ಆ ವೇಳೆಗೆ ಗುಹೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದ ಅವರ ಶರೀರವನ್ನು ರಾಜಾಜ್ಞೆಯಂತೆ ರಾಜಭಟರು ಚಿತೆಯ ಮೇಲಿರಿಸಿ ಬೆಂಕಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆಗ ಅದನ್ನು ಕಂಡ ಆಚಾರ್ಯರು ಈ ಕರಾವಲಂಬನಸ್ತೋತ್ರದಿಂದ ಲಕ್ಷ್ಮೀ

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ನೃಸಿಂಹದೇವರನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಲಾಗಿ ಬೆಂಕಿಯು ಆರಿ ತಣ್ಣಗಾಗಿಬಿಟ್ಟಿತು. ಅನಂತರ ಆಚಾರ್ಯರು ತಮ್ಮ ಶರೀರವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಶಿಷ್ಯರನ್ನು ಸಂತೋಷಗೊಳಿಸಿದರು- ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿಯುಬರುತ್ತದೆ. ಭಕ್ತಿರಸಪ್ರಧಾನವಾಗಿದ್ದು ಭಗವಂತನ ಶರಣಾಗತಿಯು ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸಾಧನವೆಂಬ ತತ್ತ್ವವನ್ನು ಹೊರಪಡಿಸುವ ಈ ಸ್ತೋತ್ರವು ಭಗವದ್ಭಕ್ತರಿಗೆಲ್ಲ ಪ್ರಿಯವಾಗಿರುವದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಸ್ತೋತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಂಸಾರವನ್ನು ಕಾಡುಗಿಚ್ಚು, ಸಮುದ್ರ, ಮರ, ಹಾವು, ಮದ್ದಾನೆ (ಕಾಡಾನೆ)ಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ಇಂಥ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಬಳಲಿರುವದಾಗಿಯೂ ಭಗವಂತನು ತನ್ನ ಕೈಗಳನ್ನು ಚಾಚಿ ಆಶ್ರಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಉದ್ಧರಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಭಕ್ತನು ಆರ್ತನಾಗಿ ದೈನ್ಯದಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾನೆ.

ಭಗವದ್ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ 'ತೇಷಾಮಹಂ ಸಮುದ್ಧರ್ತಾ ಮೃತ್ಯುಸಂಸಾರಸಾಗರಾತ್' (ಗೀ. ೧೨-೭) ಎಂದು ಭಗವಂತನು ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಯಾರು ಭಗವಂತನನ್ನೇ ಅನನ್ಯಶರಣರಾಗಿ ಉಪಾಸನೆಮಾಡುವರೋ ಅವರನ್ನು ಆತನು ಈ ಮೃತ್ಯುಸಂಸಾರಸಾಗರದಿಂದ ಮೇಲಕ್ಕೆತ್ತಿ ಉದ್ಧರಿಸುವನು. ಭಗವಂತನನ್ನು ಹೊರತು ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಹೀಗೆ ಉದ್ಧಾರಮಾಡುವವರಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಚತುರ್ಮುಖಬ್ರಹ್ಮನಿಂದ ಹಿಡಿದು ಉಳಿದ ಎಲ್ಲರೂ ಸಂಸಾರಿಗಳೇ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕರಾವಲಂಬನಕ್ಕೆ ತಕ್ಕವನು ನರಶ್ರೇಷ್ಠನಾದ ನರಸಿಂಹನೊಬ್ಬನೇ-ಎಂದರಿಯಬೇಕು. ಮತ್ತು ಮೋಕ್ಷವೆಂಬ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ನರಸಿಂಹನ ಅಧೀನಳಾಗಿರುತ್ತಾಳೆ. ಅವನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದಲೇ ಜೀವರುಗಳಿಗೆ ಮೋಕ್ಷಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುವದು. ಅಂತೂ ಲಕ್ಷ್ಮೀನರಸಿಂಹನು ಸಕಲರನ್ನೂ ಉದ್ಧರಿಸುವ ಪ್ರಭುವಾಗಿರುತ್ತಾನೆ.

ಈಗ ಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿರುವ ವಿಶೇಷಣಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡೋಣ. ಕ್ಷೀರಸಮುದ್ರವೇ ಭಗವಂತನ ವಾಸಸ್ಥಾನವಾಗಿದೆಯೆಂಬುದು ಹಾಲಿನಂತೆ ಶುದ್ಧಸತ್ತ್ವಗುಣವುಳ್ಳವರ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಭಗವಂತನು ವಾಸಿಸುವನೆಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಎಂದರೆ ಪರಮಾತ್ಮನು ಸರ್ವಭೂತಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇದ್ದುಕೊಂಡಿರುವನಾದರೂ ಭಕ್ತರ ಹೃದಯವು ಅವನ ದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಜಾಗವೆಂದಾಯಿತು. ಇನ್ನು ಚಕ್ರಪಾಣಿಯಾದ ಭಗವಂತನು ಚಂಚಲವಾದ

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಮನಸ್ಸನ್ನು ತನ್ನ ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿಟ್ಟಿರುವನೆಂದು ಸೂಚಿಸುವದು. ಆದಿಶೇಷನ ಬಿಳುಪಾದ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಮಲಗಿರುವ ಆತನು ನಾಗಮಣಿಯಿಂದ ಅಲಂಕೃತ ನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಇದು ಭಗವಂತನು ಅಹಂಕಾರವನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡು ಜ್ಞಾನವೆಂಬ ರತ್ನದಿಂದ ಭೂಷಿತನಾಗಿದ್ದಾನೆಂದು ತಿಳಿಸುವದು. ಇಂಥ ಪುಣ್ಯಶರೀರನೂ ಯೋಗಿಗಳ ಒಡೆಯನೂ ಶಾಶ್ವತನೂ ಸಂಸಾರವೆಂಬ ದೊಡ್ಡಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ತೆಪ್ಪದಂತೆ ಇರುವವನೂ ಆದ ಭಗವಂತನು ಜೀವರುಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಆಶ್ರಯನು. ಸಂಸಾರಸಮುದ್ರವು ಅಗಾಧವಾದದ್ದಾದರೂ ಭಗವಂತನೇ ಅದರ ದಡವು. ಅವನ ಪಾದಕಮಲಗಳೇ ತೆಪ್ಪವು. ಇಂಥ ತೆಪ್ಪ (ಹರಿಗೋಲು) ವೂ ಅಂಬಿಗನೂ ದೊರೆತಾಗ ಸಂಸಾರಕ್ಕಾಗಿ ಹೆದರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ದಾಟಿಸುವ ಅಂಬಿಗನೇ ಭಗವಂತನು. ಪುರಂದರದಾಸರು ಹಾಡಿರುವಂತೆ 'ಅಂಬಿಗ ನಾ ನಿನ್ನ ನಂಬಿದೇ ಜಗದಂಬಾ ರಮಣನಾ ನಂಬಿದೆ' ಎಂದು ಆತನನ್ನು ಭಜಿಸಿದರಾಯಿತು. ಆಗ ಆತನೇ ತನ್ನ ಕೈಗಳನ್ನು ಕೆಳಕ್ಕೆ ಚಾಚಿ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿರುವ ಭಕ್ತರನ್ನು ಮೇಲೆತ್ತಿ ಉದ್ಧಾರಮಾಡುವನು.

ಬ್ರಹ್ಮೇಂದ್ರರುದ್ರಮರುದರ್ಕಕಿರೀಟಕೋಟಿ–
ಸಂಘಟ್ಟಿತಾಂಘ್ರಿಕಮಲಾಮಲಕಾಂತಿಕಾಂತ ।
ಲಕ್ಷ್ಮೀಲಸತ್ಕುಚಸರೋರುಹರಾಜಹಂಸ
ಲಕ್ಷ್ಮೀನೃಸಿಂಹ ಮಮ ದೇಹಿ ಕರಾವಲಂಬಮ್ ॥ ೨ ॥

ಭಾವಾರ್ಥ :—ಬ್ರಹ್ಮ, ಇಂದ್ರ, ಮಹಾದೇವ–ಮುಂತಾದ ದೇವತೆಗಳ ಶಿರಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವ, ಸೂರ್ಯನ ಕಾಂತಿಗೆ ಸಮಾನವಾದ ಪ್ರಕಾಶವುಳ್ಳ (ರತ್ನಖಚಿತ) ಕಿರೀಟಗಳು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ತಗಲುವ ಸೌಭಾಗ್ಯದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಪಾದಕಮಲಗಳ ಕಾಂತಿಯಿಂದ ಬೆಳಗುತ್ತಿರುವವನೆ, ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿಯ ಸುಂದರವಾದ ಸ್ತನಗಳ ಸರೋವರದಲ್ಲಿ ವಿಹರಿಸುವ ರಾಜಹಂಸನೆ, ಲಕ್ಷ್ಮೀನರಸಿಂಹನೆ, ನನಗೆ ಕರಾವಲಂಬನವನ್ನು ಕೊಡು !

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ವಿವರಣೆ:-ಭಗವಂತನು ಸಕಲದೇವತೆಗಳಿಗೂ ಒಡೆಯನಾಪ್ಪರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ದೇವತೆಗಳೂ ಅವನಿಗೇ ನಮಸ್ಕರಿಸುವರು. ಹೀಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಲು ಗುಂಪು ಗುಂಪಾಗಿ ಬಂದ ದೇವತೆಗಳು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಆತನ ಪಾದಗಳ ಕಡೆಗೆ ತಲೆಬಾಗಿಸಿದಾಗ ಅವರುಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ತಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿರುವ ರತ್ನಖಚಿತ ಕಿರೀಟಗಳು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ತಗಲುವವು. ಆಗ ಉಂಟಾದ ಕಾಂತಿಯು ಭಗವಂತನ ಶರೀರವನ್ನು ವ್ಯಾಪಿಸಿ ಆತನ ಶೋಭೆಯನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸುವವು./ಹೀಗೆ ಸಕಲದೇವತೆಗಳಿಂದಲೂ ವಂದ್ಯನಾದ ಲಕ್ಷ್ಮೀನರಸಿಂಹನನ್ನು ಭಕ್ತನು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ತುತಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ.

ಈತನು ತನ್ನ ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆಯೇ ಧರಿಸಿರುವ ಜಗನ್ಮಾತೆಯಾದ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ನೆಚ್ಚಿನ ಪತಿಯು. ಆಕೆಯ ಲೋಕೋತ್ತರವಾದ ಸೌಂದರ್ಯವು ವರ್ಣಿಸಲು ಅಶಕ್ಯವಾದದ್ದು. ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ಕ್ಷೀರಸಮುದ್ರದಿಂದ ಅವತರಿಸಿದಾಗ ಆಕೆಯು ತನಗೆ ಯೋಗ್ಯನಾದ ಪತಿಯನ್ನು ವರಿಸುವಾಗ ಎಲ್ಲಾ ದೇವತೆಗಳನ್ನೂ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದಳು. ಸುಂದರರೂಪ, ಸಾತ್ತ್ವಿಕಾದಿಗುಣಗಳು, ಐಶ್ವರ್ಯ, ಪರಿಪೂರ್ಣಜ್ಞಾನ, ಕ್ಷಮಾದಿಶೀಲಗಳು, ಪ್ರಭುತ್ವ, ಯೌವನಾದಿಗಳು ಯಾರೊಬ್ಬರಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದುಗೂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಕಡೆಗೆ ಆಕೆಯ ತಪಃಫಲವೋ—ಎಂಬಂತೆ ಸಕಲಕಲ್ಯಾಣಗುಣಪರಿಪೂರ್ಣನಾದ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನೇ ಪತಿಯಾಗಿ ದೊರಕಿದನು. ಇಂಥ ಪತ್ನಿಯನ್ನು ಪಡೆದ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯೂ ಗೌರವವೂ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಹೀಗೆ ಸಕಲವಿಧದಿಂದಲೂ ತನಗೆ ಸಮಾನಳಾದ ತನ್ನ ಪತ್ನಿಯಾದ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ವಿರಾಜಮಾನವಾದ ಸ್ತನಗಳೆಂಬ ಸರೋವರದಲ್ಲಿ ಈಜಾಡುತ್ತಿರುವ ರಾಜಹಂಸನು ಭಗವಂತನು ಎಂದು ಸ್ತುತಿಸಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಭಗವಂತನ ಅನುರೂಪದಾಂಪತ್ಯವೂ ನಾರಾಯಣನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸುವವರಿಗೆ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯೂ ಅನುಗ್ರಹಮಾಡುವಳೆಂಬುದೂ ಸಿದ್ಧವಾಯಿತು.

ಸಂಸಾರಘೋರಗಹನೇ ಚರತೋ ಮುರಾರೇ
ಮಾರೋಗ್ರಭೀಕರಮೃಗಪ್ರವರಾರ್ದಿತಸ್ಯ ।
ಆರ್ತಸ್ಯ ಮತ್ಸರನಿದಾಘನಿಪೀಡಿತಸ್ಯ
ಲಕ್ಷ್ಮೀನೃಸಿಂಹ ಮಮ ದೇಹಿ ಕರಾವಲಂಬಮ್ ॥ ೩ ॥

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-0. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಭಾವಾರ್ಥ:- ಎಲೈ ಮುರಾರಿಯೆ, ಸಂಸಾರವೆಂಬ ಭೀಕರವಾದ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿರುವ, ಕ್ರೂರವೂ ಅಂಜಿಕೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವಮೂ ಆದ ಕಾಮವೆಂಬ ದೊಡ್ಡ ಮೃಗದಿಂದ ಹೊಡೆಯಲ್ಪಟ್ಟ, ಹೊಟ್ಟೆಯಕಿಚ್ಚೆಂಬ ಬಿಸಿಲಿನ ತಾಪದಿಂದ ಬಳಲಿ ಆರ್ತನಾಗಿರುವ ನನಗೆ ಎಲೈ ಲಕ್ಷ್ಮೀನೃಸಿಂಹನೆ, ಕರಾವಲಂಬನವನ್ನು ಕೊಡು.

ವಿವರಣೆ :—ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ಮೂಲಕಾರಣವು ಅವಿದ್ಯೆಯೆಂಬುದೇ ನಿಜವಾದರೂ ಅವಿದ್ಯೆಯಿಂದುಂಟಾದ ಕಾಮವು ಹೆಚ್ಚು ಅನರ್ಥಕಾರಿಯೆಂದು ವಿವೇಕಿಗಳು ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ. ಮನುಷ್ಯನು ಮಾಡುವ ಎಲ್ಲಾ ಕರ್ಮಗಳಿಗೂ ಕಾಮವೇ ಪ್ರೇರಕವು. ಭಗವಂತನೂ ಕೂಡ ಕಾಮವೇ ಮನುಷ್ಯನ ದೊಡ್ಡ ವೈರಿಯೆಂದಿರುತ್ತಾನೆ. ಸಂಸಾರವೆಲ್ಲವೂ ಕಾಮಮಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಪುರುಷನೂ ಕಾಮಮಯನೇ ಆಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಇಂಥ ಕಾಮವು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಹುಲಿ, ಸಿಂಹ ಮುಂತಾದ ಕ್ರೂರಮೃಗಗಳಂತೆ ಮನುಷ್ಯನ ಮೇಲೆ ಎರಗಿ ಅವನನ್ನು ದಾರಿತಪ್ಪಿಸುವದು. ಆದರೆ ಅವಿವೇಕಿಯಾದವನಿಗೆ ಈ ಆಕ್ರಮಣವು ಗೊತ್ತಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಸಾತ್ತ್ವಿಕನಾದವನಿಗೆ 'ಅಯ್ಯೋ ಕೆಟ್ಟೆನು ; ಈ ಕಾಮನಿಂದ ಹೇಗೆ ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿ !' ಎಂಬ ಯೋಚನೆಯುಂಟಾಗುವದು. ಮತ್ತು ಈ ಕಾಮವು ಕ್ರೋಧವೇ ಮುಂತಾದ ನಾನಾರೂಪಗಳನ್ನೂ ತಳೆಯುತ್ತದೆಯಾಗಿ 'ಮಾತ್ಸರ್ಯ'ವೆಂಬ ಇದರ ರೂಪವು ಉಗ್ರವಾದ ಬಿಸಿಲಿನ ಬೇಗೆಗೇ ಸಮಾನವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ದುಷ್ಟಮೃಗದ ಕಾಟದ ಜೊತೆಗೆ ಉರಿಬಿಸಿಲಿನ ಬೇಗೆಯೂ ಸೇರಿದರೆ ಕೇಳಬೇಕೆ ? ಹೀಗೆ ಕಾಮ-ಮಾತ್ಸರ್ಯಗಳಿಂದ ತುಂಬ ಬಳಲಿರುವ ನನ್ನನ್ನು ಎಲೈ ನರಸಿಂಹನೆ, ಕಾಪಾಡು- ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದೆ.

ಸಂಸಾರಕೂಪಮತಿಘೋರಮಗಾಧಮೂಲಂ
ಸಂಪ್ರಾಪ್ಯ ದುಃಖಶತಸರ್ಪಸಮಾಕುಲಸ್ಯ ।
ದೀನಸ್ಯ ದೇವ ಕೃಪಣಾಪದಮಾಗತಸ್ಯ
ಲಕ್ಷ್ಮೀನೃಸಿಂಹ ಮಮ ದೇಹಿ ಕರಾವಲಂಬಮ್ ॥ ೪ ॥

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಭಾವಾರ್ಥ :–ಮಹಾಘೋರವಾದ, ಮತ್ತು ದಾಟಲಸಾಧ್ಯವಾದ ಸಂಸಾರವೆಂಬ ಭಾವಿಗೆ ಬಿದ್ದು ದುಃಖಗಳೆಂಬ ನೂರಾರು ಹಾವುಗಳಿಂದ ಸುತ್ತುವರೆಯಲ್ಪಟ್ಟು ದೀನನಾಗಿ ತೀರ ಕಾರ್ಪಣ್ಯಕ್ಕೊಳಗಾಗಿರುವ ನನಗೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀನರಸಿಂಹನೆ, ಕರಾವಲಂಬನವನ್ನು ಕೊಡು.

ವಿವರಣೆ:—ಕೆರೆ, ಭಾವಿ-ಮುಂತಾದ ಜಲಾಶಯಗಳು ಜನರಿಗೆ ಉಪಯೋಗಕರವಾದವುಗಳೇ ಆದರೂ ಎಚ್ಚರಿಕೆತಪ್ಪಿದಾಗ ಅನಾಹುತಕ್ಕೇ ಕಾರಣಗಳಾಗುವವು. ಕತ್ತಲಿನಲ್ಲಂತೂ ಇವು ತುಂಬ ಅಪಾಯಕಾರಿಗಳೇ ಸರಿ. ಹಾಗೆಯೇ ಅಜ್ಞಾನವೆಂಬ ದಟ್ಟವಾದ ಕತ್ತಲೆಯು ಕವಿದಿರುವಾಗ ಬುಡವು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ ಈ ಸಂಸಾರವೆಂಬ ಭಾವಿಯು ಜೀವರುಗಳಿಗೆ ತುಂಬ ಅಪಾಯಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ನೀರಿಲ್ಲದ ಈ ಹಾಳುಭಾವಿಯಲ್ಲಿ ದುಃಖಗಳೆಂಬ ನೂರಾರು ಹಾವುಗಳೂ ಸೇರಿಕೊಂಡಿವೆಯಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಕಷ್ಟಕರವಾಗಿದೆ. ಎಷ್ಟೋ ಜನರು ದುಃಖವನ್ನು ತಡೆಯಲಾರದೆ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಆದರೇನು? ಅವರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಟ್ಟಜನ್ಮಗಳು ಬಂದು ಮತ್ತಷ್ಟು ದುಃಖವೇ ಉಂಟಾಗುವದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಂಸಾರವನ್ನು ದಾಟಲು ಸಂಸಾರಗೋಚರವಾದ ಯಾವ ಉಪಾಯಗಳೂ ಉಪಯೋಗವಾಗಲಾರವು. ಯಾವನು ಈ ಸಂಸಾರವನ್ನು ದಾಟಿ ಇದನ್ನು ಮೀರಿ ನಿಂತಿರುವನೋ ಅಂಥವನನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಸಂಕಟದಿಂದ ಪಾರಾಗಬಹುದು. ಭಗವಂತನೊಬ್ಬನೇ ಅಂಥ ಪುರುಷೋತ್ತಮನು. ಅವನು ಆನಂದರೂಪನು. ಅವನಲ್ಲಿ ಯಾವ ದುಃಖಗಳೂ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಂಸಾರದಿಂದ ಬಿಡಿಸಿ ಕಾಪಾಡು– ಎಂದು ಅವನನ್ನೇ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ದುಃಖಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹಾವುಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿರುವದು ಸಮಂಜಸವಾಗಿದೆ. ದುಃಖಗಳು ಹಾವುಗಳಂತೆ ವಿಷಮಯವೂ ನುಣುಚಿಕೊಳ್ಳುವವೂ ಆಗಿರುತ್ತವೆ. ಹಾವುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯುವದು ಬಲುಕಷ್ಟ. ಹಿಡಿಯುವವರನ್ನೇ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಅವು ಕಚ್ಚುತ್ತವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ದುಃಖಗಳನ್ನೂ ದಾಟಲು ಉಪಾಯಾಂತರಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಾಗ ಹೊಸ ದುಃಖಗಳು ಎದ್ದುಕೊಳ್ಳು

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-0. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ವವು. ಆದ್ದರಿಂದ ಭಗವಂತನ ಬೆಂಬಲವಿಲ್ಲದೆ ಇವುಗಳನ್ನು ದಾಟಲಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಅವನನ್ನೇ ಮೊರೆಹೋಗಬೇಕು- ಎಂದಭಿಪ್ರಾಯ.

ಸಂಸಾರಸಾಗರವಿಶಾಲಕರಾಲಕಾಲ-
ನಕ್ರಗ್ರಹಗ್ರಸನನಿಗ್ರಹವಿಗ್ರಹಸ್ಯ ।
ವ್ಯಗ್ರಸ್ಯ ರಾಗರಸನೋರ್ಮಿನಿಪೀಡಿತಸ್ಯ
ಲಕ್ಷ್ಮೀನೃಸಿಂಹ ಮಮ ದೇಹಿ ಕರಾವಲಂಬಮ್ ॥ ೫ ॥

ಭಾವಾರ್ಥ :–ಸಂಸಾರವೆಂಬ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿರುವ ದೊಡ್ಡದಾದ ಹಾಗೂ ಭಯಂಕರವಾದ ಕಾಲವೆಂಬ ಮೊಸಳೆಯ ಬಾಯಿಗೆ ತುತ್ತಾಗಿ ನುಂಗಲ್ಪಟ್ಟ, (ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ) ಪ್ರೀತಿಯೆಂಬ ಅಲೆಗಳಿಂದ ಪೀಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ತಬ್ಬಿಬ್ಬಾಗಿರುವ ನನಗೆ ಎಲೈ ಲಕ್ಷ್ಮೀನರಸಿಂಹನೆ, ಕರಾವಲಂಬನವನ್ನು ಕೊಡು.

ವಿವರಣೆ :–ಐತರೇಯೋಪನಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸಂಸಾರವನ್ನು ಸಮುದ್ರವೆಂದು ಕರೆದು ಭಗವಂತನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ಅಗ್ನ್ಯಾದಿದೇವತೆಗಳೂ ಕೂಡ ಈ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದರು -ಎಂದು ವರ್ಣಿಸಿದೆ. ಶ್ರೀಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರು ಇಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಭಾಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಹುಸುಂದರವಾದ ವಿವರಣೆಯಿಂದ ಸಂಸಾರಸಮುದ್ರವನ್ನು ಪರಿಚಯಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಅಗಾಧವಾದ ನೀರು ತುಂಬಿದೆ, ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಮೊಸಳೆಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಈ ಸಂಸಾರಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಅವಿದ್ಯೆ–ಕಾಮ-ಕರ್ಮಗಳಿಂದುಂಟಾದ ದುಃಖವೇ ದೊಡ್ಡ ಜಲರಾಶಿಯು; ತೀವ್ರವಾದ ರೋಗಗಳು, ಮುಪ್ಪು, ಮರಣಗಳೆಂಬಿವೇ ದೊಡ್ಡ ಮೊಸಳೆಗಳು. ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಬುಡವಾಗಲೀ ತುದಿಯಾಗಲೀ ಕಾಣದೆ ಇರುವಂತೆ ಈ ಸಂಸಾರಕ್ಕೂ ಆದಿ–ಅಂತಗಳು ಇರುವದಿಲ್ಲ; ಏನೊಂದೂ ಆಲಂಬನೆಯೂ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ವಿಷಯ, ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಕೂಡುವಿಕೆಯಿಂದುಂಟಾದ 'ಸುಖದ ಹನಿ'ಯೆಂಬ ಅನಿತ್ಯವಾದ ವಿಶ್ರಾಂತಿಸ್ಥಾನವು ಆಗಾಗ್ಗೆ ತೋರಿಕೊಳ್ಳುವದು. ಐದು ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಚಾಪಲ್ಯರೂಪವಾದ ಬಿರುಗಾಳಿಯಿಂದ ಎದ್ದ ನೂರಾರು ಅನರ್ಥಗಳೆಂಬ ದೊಡ್ಡ ಅಲೆಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿರುವವು. ಇನ್ನು ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಭಯಂಕರವಾದ

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಶಬ್ದದಂತೆ ಈ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಪಾಪಕರ್ಮಗಳಫಲವಾಗಿ ಜೀವರುಗಳು ಮಹಾ ರೌರವಾದಿನರಕಗಳಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಪಾಪದ ಫಲವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವಾಗ ಅಲ್ಲಿರುವ ಯಮನ ಭಟರ ಶಿಕ್ಷೆಗಳಿಂದ ನೊಂದವರಾಗಿ 'ಹಾ ಹಾ' ಎಂದು ಕಿರುಚುತ್ತಾ ಶಬ್ದ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು.

ಇಂಥ ಭಯಂಕರವಾದ ಸಂಸಾರಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಡಗನ್ನು ಭಗವಂತನು ಜೀವರುಗಳ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ತೇಲಿಬಿಟ್ಟಿರುವನು. ಪೂರ್ಣ ಜ್ಞಾನವೆಂಬುದೇ ಅದು. ಹಡಗಿನಲ್ಲಿ ಆಹಾರ, ವಸತಿ, ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಮುಂತಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಕರ್ಯಗಳಿರುವಂತೆ ಇಲ್ಲಿ ಸತ್ಯ, ಸರಳತೆ, ದಾನ, ದಯೆ, ಅಹಿಂಸೆ, ಶಮದಮಾದಿಗಳು, ಮನಸ್ಸಿನ ಸ್ಥಿರತೆ- ಮುಂತಾದ ಆತ್ಮಗುಣಗಳೆಂಬ ಸೌಕರ್ಯಗಳೂ ಬುತ್ತಿ(ಆಹಾರ)ಯೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರುವದು. ಹಡಗಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಾದ ದಾರಿಯಿರುವಂತೆ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಸತ್ಸಂಗ, ಸರ್ವತ್ಯಾಗ ಗಳೆಂಬ ಮಾರ್ಗಗಳಿರುವವು. ತಲುಪಬೇಕಾದ ದಡವು ಮೋಕ್ಷವು. ಹೀಗಿರು ವದರಿಂದ ಯಾರಿಗೆ ಈ ಪೂರ್ಣಜ್ಞಾನವೆಂಬ ಹಡಗಿನ ಸೌಕರ್ಯವಿರು ವದೋ ಅವರು ಈ ಸಂಸಾರಸಮುದ್ರಯಾನಕ್ಕೆ ಅಂಜಬೇಕಾಗಿರುವದಿಲ್ಲ.

ಆದರೆ ಈ ಜ್ಞಾನವೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಭಗವಂತನಿಗೆ ಶರಣರಾಗದೆ ಪಡೆಯಲಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಭಗವಂತನ ನೆನಪು ಬರಬೇಕಾದರೆ ಈ ಸಂಸಾರದುಃಖ ಗಳ ಅನುಭವವಾಗಬೇಕು. 'ಸಂಕಟ ಬಂದಾಗ ವೆಂಕಟರಮಣ' ಎಂಬಂತೆ ಇಲ್ಲಿ ಸಂಸಾರದುಃಖದಿಂದ ಬಳಲಿರುವ ಸಾಧಕನು ದೀನನಾಗಿ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳು ತ್ತಿದ್ದಾನೆ. 'ಎಲೈ ದೇವನೆ, ನಾನು ಈ ಮಹಾಸಂಸಾರಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಮೃತ್ಯುವೆಂಬ ಮೊಸಳೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ನುಂಗಲ್ಪಡುತ್ತಿದೇನೆ. ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲಿನ ಪ್ರೀತಿಯೂ ನನ್ನನ್ನು ಅಲೆಗಳಂತೆ ಚಂಚಲಗೊಳಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭ ದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ನೀನೊಬ್ಬನೇ ಗತಿ; ಆದ್ದರಿಂದ ಕೈಹಿಡಿದು ಕಾಪಾಡು' ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದೆ.

ಸಂಸಾರವೃಕ್ಷಮಘಬೀಜಮನಂತಕರ್ಮ-
ಶಾಖಾಶತಂ ಕರಣಪತ್ರಮನಂಗಪುಷ್ಪಮ್ ।

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಆರುಹ್ಯ ದುಃಖಫಲಿತಂ ಪತತೋ ದಯಾಳೋ
ಲಕ್ಷ್ಮೀನೃಸಿಂಹ ಮಮ ದೇಹಿ ಕರಾವಲಂಬಮ್ ॥ ೬ ॥

ಭಾವಾರ್ಥ:-ಪಾಪವೆಂಬ ಬೀಜದಿಂದ ಮೊಳೆತು ನಾನಾಕರ್ಮಗಳೆಂಬ ಕೊಂಬೆರೆಂಬೆಗಳಿಂದ ಹರಡಿಕೊಂಡು ಬೆಳೆದು, ಇಂದ್ರಿಯಗಳೆಂಬ ಎಲೆಗಳು, ಕಾಮವೆಂಬ ಹೂವುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವ, ದುಃಖವೆಂಬ ಹಣ್ಣುಗಳುಳ್ಳ ಈ ಸಂಸಾರವೆಂಬ ಮರವನ್ನು ಹತ್ತಿ, ಕೆಳಕ್ಕೆ ಇಳಿಯಲಾರದೆ ಬೀಳುತ್ತಿರುವ ನನ್ನನ್ನು ಎಲೈ ದಯಾಳುವಾದ ಲಕ್ಷ್ಮೀನರಸಿಂಹನೆ, ಕರಾವಲಂಬನೆಯನ್ನು ನೀಡಿ ಕಾಪಾಡು !

ವಿವರಣೆ:-ಸಂಸಾರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಮರಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಮರವನ್ನು ಹತ್ತುವವನಿಗೆ ಧೈರ್ಯವಿರಬೇಕು; ಇಳಿಯುವ ಜಾಣತನವೂ ತಿಳಿದಿರಬೇಕು. ಹಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಹತ್ತಿದಮೇಲೆ ಭಯದಿಂದ ಕೆಳಗೆ ನೋಡಿದಲ್ಲಿ ಬೀಳುವನು. ಹಾಗೆಯೇ ಈ ಸಂಸಾರವೆಂಬ ವೃಕ್ಷವನ್ನು ಹತ್ತಿರುವ ಅಜ್ಞಾನಿಯಾದ ಜೀವನು ಭಯದಿಂದ ದಿಕ್ಕುಗಾಣದೆ ಬೀಳುತ್ತಿರುವನು-ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿಸಿದೆ.

ಆದರೆ ಹತ್ತಿದಮೇಲೆ ಮರದ ಮೇಲೆಯೇ ಕುಳಿತು ನೆರಳಿನಲ್ಲಿ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತಾ ಸುಖವಾಗಿರಬಹುದಲ್ಲ ! ಚಿಂತೆಯೇಕೆ ? ಎಂದರೆ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂಸಾರದ ಬೀಜವು ಪಾಪವೆಂಬುದಾದ್ದರಿಂದ ಅದು ಕಹಿ ಬೀಜವಾಗಿದ್ದು ಮರವೆಲ್ಲ ಕಹಿಯಾಗೇ ಇದೆ ; ಮತ್ತು ನಾನಾಕರ್ಮಗಳೆಂಬ ಶಾಖೋಪಶಾಖೆಗಳು ಸುತ್ತಲೂ ಹರಡಿಕೊಂಡಿರುವಲ್ಲಿ ಫಲವನ್ನು ತಿನ್ನುವ ಆಶೆಯಿಂದ ಕೊಂಬೆಗಳಿಂದ ಕೊಂಬೆಗಳಿಗೆ ಓಡಾಡುವ ಭರದಲ್ಲಿ ಬುಡವೆಂಬುದೇ ಮರೆತುಹೋಗಿ ಸಿಗದಂತಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಕೊಂಬೆಗಳ ತುದಿಗೆ ಹೋದಂತೆಲ್ಲ ಅಪಾಯವು ಹೆಚ್ಚಾಗುವಂತೆ ಫಲಾಶೆಯಿಂದ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದಂತೆಲ್ಲ ದುಃಖವು ಬೆಳೆಯುತ್ತಲೇ ಇರುವದು. ಹೀಗಾಗಿ ಬೀಳುವ ಸಂಭವವೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಂದ್ರಿಯಗಳು ಮರದ ಎಲೆಗಳಂತೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಚಂಚಲವಾಗಿದ್ದು ಅಲ್ಲಾಡುತ್ತಲೇ ಇರುವವು. ಕಾಮವೆಂಬ

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಹೂವು ಅರಳಿದೆಯಾದರೂ ಅದರ ರಸವು ಕಹಿ. ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಸುಖವು ದುಃಖಕ್ಕೇ ಮೂಲವು, ವಿವೇಕಿಯಾದವನು ಅದರಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತನಾಗುವದಿಲ್ಲ— ಎಂದು ಭಗವಂತನೂ ಹೇಳಿರುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಜೀವನಿಗೆ ಸುಖವೆಂಬುದೆಲ್ಲಿ ಬಂತು ? ಆದ್ದರಿಂದ ದಯಾಳುವಾದ ದೇವನೆ, ನನ್ನನ್ನು ಕಾಪಾಡು– ಎಂದು ಭಕ್ತನು ಬೇಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ : ವ್ಯವಹಾರದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೀಗೆ ಸಂಸಾರವೃಕ್ಷವು ವಿಷಮಯವಾಗಿದ್ದರೂ ಇದರ ನಿಜವಾದ ಮೂಲವು ಭಗವಂತನು. ಈ ವೃಕ್ಷವು ನೆಲದಲ್ಲಿ ಬೇರು, ಆಕಾಶದಕಡೆಗೆ ಕೊಂಬೆರೆಂಬೆಗಳು ಹರಡಿರುವ ಲೋಕದಲ್ಲಿರುವ ಮರಗಳಂತೆ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬುಡವೇ ಮೇಲುಭಾಗದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಊರ್ಧ್ವಮೂಲವಾಗಿರುವ ಈ ಮರದ ಬೀಜವೂ ಹುಸಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದು ಎಷ್ಟೇ ಶಾಖೋಪಶಾಖೆಗಳಾಗಿ ಹರಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಬುಡವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತಲ್ಲಿ ಇದು ನಾಶವಾಗುವದು. ಭಗವಂತನೇ ಇದರ ಬೇರು. ಅವನನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿದರೆ ಈ ಸಂಸಾರವೃಕ್ಷದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯಬಹುದಾದ ಎಲ್ಲಾ ಫಲಗಳನ್ನೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಪಡೆಯಬಹುದು; ಹಾಗೂ ಬೀಜ–ಫಲಭಾವವನ್ನೂ ಮೀರಿ ನಿತ್ಯಾನಂದಸ್ವರೂಪರಾಗಿಯೇ ಬಾಳಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸಂಸಾರವನ್ನು ನೆಪಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬೇರಿನಂತಿರುವ ನಿತ್ಯಶುದ್ಧಬುದ್ಧಮುಕ್ತಸ್ವಭಾವನಾದ ಭಗವಂತನನ್ನು ಅರಿತು ಕೃತಕೃತ್ಯರಾಗಬೇಕೆಂದೂ ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

ಸಂಸಾರಸರ್ಪಘನವಕ್ತ್ರಭಯೋಗ್ರತೀವ್ರ–
ದಂಷ್ಟ್ರಾಕರಾಲವಿಷದಗ್ಧವಿನಷ್ಟಮೂರ್ತೇಃ ।
ನಾಗಾರಿವಾಹನ ಸುಧಾಬ್ಧಿನಿವಾಸ ಶೌರೇ
ಲಕ್ಷ್ಮೀನೃಸಿಂಹ ಮಮ ದೇಹಿ ಕರಾವಲಂಬಮ್ ॥೭॥

ಭಾವಾರ್ಥ :—ಸಂಸಾರವೆಂಬ ಹಾವಿನ ದವಡೆಯಲ್ಲಿರುವ ಭಯಂಕರವೂ ಘೋರವೂ ತೀವ್ರವೂ ಆದ ದೃಢವಾದ ವಿಷದ ಹಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಕಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟು ನಷ್ಟವಾದ ಶರೀರವುಳ್ಳ ನನಗೆ ಎಲೈ

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಗರುಡವಾಹನನೆ, ಕ್ಷೀರಸಾಗರವಾಸಿಯಾದ ಶೌರಿಯೆ, ಲಕ್ಷ್ಮೀನೃಸಿಂಹನೆ, ಕರಾವಲಂಬನವನ್ನು ಕೊಡು.

ವಿವರಣೆ:-ಇಲ್ಲಿ ಸಂಸಾರವನ್ನು ವಿಷದ ಹಾವಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದೆ. ಹಾವಿನ ಹಲ್ಲಿನಲ್ಲಿರುವ ವಿಷವು ತೀವ್ರವಾದದ್ದು. ಅದು ಶರೀರವನ್ನು ವ್ಯಾಪಿಸಿದಲ್ಲಿ ಸಾಯುವದು ನಿಶ್ಚಿತ. ಹಾಗೆಯೇ ಸಂಸಾರವೆಂಬುದೂ ತನ್ನ ವಿಷರೂಪವಾದ ವಿಷಯಗಳೆಂಬ ಹಲ್ಲಿನಿಂದ ಜೀವನನ್ನು ಕಚ್ಚಿರುತ್ತದೆ. ಬೃಹದಾರಣ್ಯಕೋಪನಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಗಳೆಂದೂ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅತಿಗ್ರಹಗಳೆಂದೂ ವರ್ಣಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಗ್ರಹಗಳೆಂದರೆ ಹಿಡಿಯುವವು; ಅತಿಗ್ರಹಗಳೆಂಬಿವು ಗ್ರಹಗಳನ್ನೇ ಹಿಡಿಯುವಂಥವು. ಇವೆರಡೂ ಸಂಸಾರವೆಂಬ ಸರ್ಪದ ದಂಷ್ಟ್ರಗಳು. ಇವುಗಳು ಯಾರನ್ನು ಹಿಡಿದಿವೆಯೋ ಅವರು ವಿಷವೇರಿದವರಂತೆ ಮೃತ್ಯುವಶರೇ ಆಗುತ್ತಾರೆ. ಗ್ರಹಾತಿಗ್ರಹಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗುವದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಾಹಸವೇ ಸರಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಭಗವಂತನ ಅನುಗ್ರಹವೇ ಬೇಕು.

ಈ ಸಂಸಾರಸರ್ಪವು ಇಂಥ ಬಲಿಷ್ಠವಾದದ್ದಾದರೂ ಗರುಡವಾಹನನಾದ ಭಗವಂತನ ದೃಷ್ಟಿಯು ಬಿದ್ದಿತೆಂದರೆ ಹೇಳಹೆಸರಿಲ್ಲದ್ದಾಗುವದು. ಗರುಡನಿಗೆ ಎಂಥ ವಿಷದ ಹಾವನ್ನಾದರೂ ಕೊಲ್ಲುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿದೆ. ಆತನನ್ನೇ ಭಗವಂತನು ವಾಹನವಾಗುಳ್ಳವನು. ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧಕಾಂಡದಲ್ಲಿ ಇಂದ್ರಜಿತ್ ಎಂಬ ರಾಕ್ಷಸನು ನಾಗಪಾಶಗಳಿಂದ ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣರ ಸಮೇತವಾಗಿ ವಾನರಸೇನೆಯನ್ನೆಲ್ಲ ಕಟ್ಟಿಹಾಕಿದ್ದನು. ಆದರೇನು ? ಗರುಡನು ಬಂದಕೂಡಲೆ ಆ ಪಾಶಗಳೆಲ್ಲ ಕಿತ್ತುಕೊಂಡುಹೋಗಿಬಿಟ್ಟವು. ಹಾವುಗಳೆಲ್ಲ ಪಲಾಯನಮಾಡಿದವು. ಅದರಂತೆ ಗರುಡಧ್ವಜನೂ ಗರುಡವಾಹನನೂ ಆದ ವಿಷ್ಣುವು ಈ ಸಂಸಾರವೆಂಬ ಘನಸರ್ಪವನ್ನು ಮರ್ದನಮಾಡಲು ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಮರ್ಥನು. ಅವನನ್ನೇ ಇಲ್ಲಿ ಭಕ್ತನು ಶರಣುಹೊಕ್ಕಿರುತ್ತಾನೆ. ಈವರೆಗೆ ಕಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟದ್ದರಿಂದ ವ್ಯಾಪಿಸಿರಬಹುದಾದ ವಿಷದ ತಾಪವನ್ನು ಕ್ಷೀರಸಾಗರವಾಸಿಯಾದ ಆ ಜನಾರ್ದನನೇ ಪರಿಹರಿಸಬಲ್ಲನು. ಹೇಗೆಂದರೆ ಅಮೃತವು ಕ್ಷೀರಸಾಗರಮಥನದಿಂದಲೇ ಹುಟ್ಟಿತು. ಅದನ್ನು ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಉಣಬಡಿಸಿ

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ದವನೂ ವಿಷ್ಣುವೇ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವನನ್ನು ಮೊರೆಹೊಕ್ಕವರಿಗೆಲ್ಲ ಅಮೃತವನ್ನು ಪಾನಮಾಡಿಸಿ ವಿಷದ ತಾಪವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುತ್ತಾನೆ. ಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣುವಿನ ದಯೆಯು ಜೀವರುಗಳ ಮೇಲೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಇದ್ದುಕೊಂಡೇ ಇದೆ. ಆದರೆ ಜೀವರುಗಳು ತಮ್ಮ ಅಹಂಕಾರದಿಂದ ಅವನನ್ನಾಶ್ರಯಿಸದೆ ವಿಷತಪ್ತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಸುಕೃತಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಅವನನ್ನು ಬಳಿಸಾರಿ ತಮ್ಮ ಸಂಸಾರವಿಷತಾಪವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ– ಎಂಬ ಭಾವವು ಇಲ್ಲಿ ಸೂಚಿತವಾಗಿದೆ.

ಸಂಸಾರದಾವದಹನಾತುರಭೀಕರೋರು-
ಜ್ವಾಲಾವಲೀಭಿರತಿದಗ್ಧತನೂರುಹಸ್ಯ ।
ತ್ವತ್ಪಾದಪದ್ಮಸರಸೀಶರಣಾಗತಸ್ಯ
ಲಕ್ಷ್ಮೀನೃಸಿಂಹ ಮಮ ದೇಹಿ ಕರಾವಲಮ್ಬಮ್ ॥ ೮ ॥

ಭಾವಾರ್ಥ :—ಸಂಸಾರವೆಂಬ ಭಯಂಕರವಾದ ಸುಡುವ ಸ್ವಭಾವದ ಕಾಡುಗಿಚ್ಚಿನ ಉರಿಯ ಪಂಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಅತಿಯಾಗಿ ಸುಡಲ್ಪಟ್ಟ ಶರೀರವುಳ್ಳ ಮತ್ತು ನಿನ್ನ ಪಾದಕಮಲಗಳಿಗೆ ಶರಣಾಗತನಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ನನ್ನನ್ನು ಎಲೈ ಲಕ್ಷ್ಮೀನೃಸಿಂಹನೆ, ಕರಾವಲಂಬನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸಲಹು.

ವಿವರಣೆ :–ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬಿದಿರುಮೆಳೆಗಳು ಗಾಳಿಯಿಂದ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಉಜ್ಜುವದರಿಂದಾಗಲಿ ಜನರು ಎಸೆಯುವ ಬೆಂಕಿಯ ಕಿಡಿಗಳಿಂದಾಗಲಿ ಕಾಡುಗಿಚ್ಚು ಹೊತ್ತಿಕೊಂಡು ವನವನ್ನೆಲ್ಲ ಸುಡುತ್ತದೆ. ಎಷ್ಟೋ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಈ ಕಾಡುಗಿಚ್ಚಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಸತ್ತುಹೋಗುವವು. ದೂರದಿಂದ ನೋಡಿದಾಗಲೇ ಭಯಂಕರವಾಗಿ ಕಾಣುವ ಕಾಡುಗಿಚ್ಚು ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಹೋದಂತೆಲ್ಲ ಮತ್ತಷ್ಟು ಅಪಾಯಕಾರಿಯಾಗಿರುವದು. ಆದರಂತೆ ಈ ಸಂಸಾರವೆಂಬ ಕಾಡಿನಲ್ಲೂ ಕಾಮ, ರಾಗ-ಇವುಗಳ ಬೆಂಕಿಯು ಹೊತ್ತಿ ಉರಿಯುತ್ತಿರುವದು. ಅಸೂಯೆ, ಹಗೆತನ, ಮಾತ್ಸರ್ಯ, ಅಸಹನೆ– ಮುಂತಾದ ಅದರ ಜ್ವಾಲೆಗಳಿಗೇನೂ ಇಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲ. ಇವುಗಳು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಅಂತಃಕರಣದಲ್ಲಿಯೂ ಮನೆಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. ಆಸುರೀಸಂಪತ್ತಿನ ಜನರಲ್ಲಂತೂ

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಇವು ಅತ್ಯಧಿಕವಾದ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದಲೇ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಹಿಂಸೆಯೂ ಅಶಾಂತಿಯೂ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ತುಂಬಿತುಳುಕುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಆರಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೊರಟವರೂ ಬೇರೊಂದು ರೀತಿಯಿಂದ ಮತ್ತಷ್ಟು ಭುಗಿಲೆಬ್ಬಿಸುತ್ತಿದಾರೆ. ಇಂಥ ಕಾಡುಗಿಚ್ಚಿನ ಅಪಾಯವುಳ್ಳ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಕಾಪಾಡುವವರು ಯಾರು?

ಈ ಮಹಾದುಃಖವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳವನು ಭಗವಂತನೊಬ್ಬನೇ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೊದಲು ನಾವು ಕಾಡುಗಿಚ್ಚಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದೇವೆಂಬ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅನಂತರ ಭಗವಂತನನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಬೇಕು. ಆ ಭಗವಂತನು ನಮಗೆ ಎಟುಕದೇಇದ್ದರೂ ಅವನ ಪಾದ ಪದ್ಮಗಳಾದರೂ ದೊರಕಿದರೆ ಅವುಗಳೇ ಸಾಕು. ನಮ್ಮನ್ನು ಈ ತಾಪದಿಂದ ಪಾರುಮಾಡಬಲ್ಲವು. ಆ ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಸಂಸಾರತಾಪಗಳಿರುವದಿಲ್ಲ. ಆತನು ಬೆಳದಿಂಗಳಿನಂತೆ ಸುಖಪ್ರದನು. ಅಮೃತಸ್ವರೂಪನಾದ್ದರಿಂದ ತಂಪಾದ ಶರೀರವುಳ್ಳವನು. ಅವನ ಕೋಮಲಪಾದಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಶಾಂತಿದಾಯಕವಾಗಿರುವವು. ಅವನ ದರ್ಶನ, ಸೇವೆ, ಸಂಭಾಷಣೆ, ಪ್ರಸಾದ, ಸಾಮೀಪ್ಯ-ಇವುಗಳು ದೊರೆತರಂತೂ ಈ ಸಂಸಾರಾಗ್ನಿಯ ತಾಪವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಇಲ್ಲವಾಗುವದು. ಎರಡು ಅಮೃತಸರೋವರಗಳಂತಿರುವ ಆತನ ಪಾದಪದ್ಮಗಳು ಸಮಸ್ತಸಂಸಾರಿಜೀವರ ಹೃತ್ತಾಪ, ಶರೀರತಾಪಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಶಮನಗೊಳಿಸಿ ದುಃಖದಿಂದ ಕಾಪಾಡಲು ಸಮರ್ಥವಾಗಿರುವವು. ಅವುಗಳಿಗೆ ಶರಣಾಗತರಾದವರೇ ಧನ್ಯರು- ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದೆ.

ಸಂಸಾರಜಾಲಪತಿತಸ್ಯ ಜಗನ್ನಿವಾಸ
ಸರ್ವೇಂದ್ರಿಯಾರ್ಥಬಡಿಶಾರ್ಥಝಷೋಪಮಸ್ಯ ।
ಪ್ರೋತ್ಖಂಡಿತಪ್ರಚುರತಾಲುಕಮಸ್ತಕಸ್ಯ
ಲಕ್ಷ್ಮೀನೃಸಿಂಹ ಮಮ ದೇಹಿ ಕರಾವಲಂಬಮ್ ॥ ೯ ॥

ಭಾವಾರ್ಥ: ಎಲೈ ಜಗನ್ನಿವಾಸನೆ, ಸಂಸಾರವೆಂಬ ಬಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ ಎಲ್ಲಾ ಜ್ಞಾನ-ಕರ್ಮೇಂದ್ರಿಯಗಳು, ಅವುಗಳ ವಿಷಯಗಳೆಂಬ

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-0. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಗಾಳಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಮೀನಿನಂತಿರುವ, ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತುಂಡುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಮುಖತಲೆಗಳುಳ್ಳ ನನಗೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀನೃಸಿಂಹನೆ, ಕರಾವಲಂಬನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕಾಪಾಡು.

ವಿವರಣೆ :—ಇಲ್ಲಿ ಸಂಸಾರವನ್ನು ಮೀನುಹಿಡಿಯುವ ಬಲೆ ಹಾಗೂ ಗಾಳಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಮೀನು, ಜಿಂಕೆ, ದುಂಬಿ– ಇವುಗಳು ಚಂಚಲಸ್ವಭಾವದವು. ಹಾಗೆಯೇ ನಮ್ಮ ಇಂದ್ರಿಯಗಳೂ ಮನಸ್ಸೂ ತುಂಬ ಚಂಚಲವಾದವುಗಳು. ಗಾಳದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಸಿರುವ ಎರೆಯಹುಳುವಿನ ವಾಸನೆಗೆ ಮರುಳಾಗಿ ಮೀನು ಬೆಸ್ತನ ಗಾಳಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾಗಿ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಮೀನು ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡ ಕೂಡಲೆ ಬೆಸ್ತನು ಗಾಳವನ್ನೆತ್ತಿ ಮೀನನ್ನು ನೆಲದಮೇಲೆ ಬಡಿಯುವದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ನೋಡಿರುತ್ತೇವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ತೃಪ್ತಿಗಾಗಿ ಮನಸ್ಸು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಎರೆಯಹುಳುವಿನಂತಿರುವ ವಿಷಯಗಳು ದೊರೆಯಲಾಗಿ ಅವುಗಳ ಆಶೆಯಿಂದ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಮೃತ್ಯುವೆಂಬ ಬೆಸ್ತನು ಅದನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆತ್ತಿ ಬಡಿದಾಗ ಈ ಜೀವನು ತಾನುತನ್ನದೆಂತ ಅಭಿಮಾನ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಈ ದೇಹವು ನುಚ್ಚುನೂರಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನೇ ಇಲ್ಲಿ ತುಂಡರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮುಖತಲೆಗಳುಳ್ಳವನಾಗಿದೇನೆ— ಎಂದು ಸಾಧಕನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದಾನೆ.

ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕಂಡಾಗ ಇಂದ್ರಿಯಗಳೂ ಮನಸ್ಸೂ ಎರಗುವದು ಸ್ವಭಾವವಾದ್ದರಿಂದ ಈ ದುಃಖದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೇಗೆ? ಎಂದರೆ ಈ ಸಂಸಾರವೆಂಬ ಮಾಯಾಜಾಲವನ್ನು ಒಡ್ಡಿರುವ ಲಕ್ಷ್ಮೀನೃಸಿಂಹನಿಗೇ ಶರಣುಹೊಗಬೇಕು. 'ಭಗವಂತನನ್ನೇ ಯಾರು ಬಳಿಸಾರುವರೋ ಅವರು ಮಾಯೆಯನ್ನು ದಾಟುವರು' ಎಂದು ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ನಾವು ಮಹಾಜಾಲಗಾರನಾದ ಭಗವಂತನನ್ನೇ ಮೊರೆಹೊಗಬೇಕು. ಆದರೆ ಮೊದಲು ನಮಗೆ ಈ ಭವಜಾಲದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದಿದ್ದೇವೆಂಬ ಅರಿವು ಉಂಟಾಗಬೇಕು. ಅದನ್ನಾದರೂ ಆಗಾಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವ

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-0. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ದುಃಖಗಳಿಂದ ಗುರುತಿಸಿ ಭಗವಂತನಿಗೇ ಶರಣುಹೊಗುವ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಕಲಿತುಕೊಂಡಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಆ ಸ್ವಾಮಿಯ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಸಂಸಾರದಿಂದ ಪಾರಾಗಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅಂಥ ಪುಣ್ಯವಾದರೂ ನಮ್ಮ ಪಾಲಿಗೆ ಇದೆಯೆ ?– ಎಂಬುದನ್ನು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಮೊದಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕು- ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದಂತಾಗಿದೆ.

ಸಂಸಾರಭೀಕರಕರೀಂದ್ರಕರಾಭಿಘಾತ-
ನಿಷ್ಪಿಷ್ಟಮರ್ಮವಪುಷಃ ಸಕಲಾರ್ತಿನಾಶ ।
ಪ್ರಾಣಪ್ರಯಾಣಭವಭೀತಿಸಮಾಕುಲಸ್ಯ
ಲಕ್ಷ್ಮೀನೃಸಿಂಹ ಮಮ ದೇಹಿ ಕರಾವಲಂಬಮ್ ॥ ೧೦ ॥

ಭಾವಾರ್ಥ : ಸಂಸಾರವೆಂಬ ಭಯಂಕರವಾದ ಮದ್ದಾನೆಯ ಸೊಂಡಿಲುಗಳ ಹಿಡಿತಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಜಜ್ಜುಗುಜ್ಜಾಗಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಮರ್ಮ ಸ್ಥಾನಗಳುಳ್ಳ ಶರೀರದಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ನಾನು ಎಲ್ಲೈ, ಎಲ್ಲಾ ದುಃಖ ಗಳನ್ನೂ ಪರಿಹಾರಮಾಡುವವನೆ, ಈಗ ಪ್ರಾಣಗಳು ದೇಹವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅಗಲುವಂಥ ಸಂಸಾರಭಯದಿಂದ ಕಂಗೆಟ್ಟಿರುವೆನು ; ಲಕ್ಷ್ಮೀನೃಸಿಂಹನೆ, ನನಗೆ ಕರಾವಲಂಬನವನ್ನು ಕೊಡು !

ವಿವರಣೆ :–ಸಂಸಾರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕೊಬ್ಬಿದ ಕಾಡಾನೆಗೆ ಹೋಲಿಸಿದೆ. ಆನೆಯು ಸಸ್ಯಾಹಾರಿಯಾದ ಪ್ರಾಣಿಯೇ ಆದರೂ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿರುವಾಗ ಅದು ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಕಂಡರೆ ಅಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡುಬಂದು ಸೀಳಿಹಾಕುತ್ತದೆ. ತನ್ನ ಸೊಂಡಲಿನಿಂದ ಹಿಸುಕಿ ಮೇಲೆತ್ತಿ ಜಜ್ಜುತ್ತದೆ. ಆಗ ಮನುಷ್ಯನು ಮೃತ್ಯು ವಶನಾಗುವನು. ಹೀಗೆಯೇ ಸಂಸಾರವೆಂಬ ಈ ಕಾಡಾನೆಯ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದವನ ಪಾಡೂ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಆನೆಯಂತೆ ಈ ಸಂಸಾರವು ಬಹು ದೊಡ್ಡದಾಗಿರುವದು. ಎಂಥವನಿಗೂ ಇದನ್ನು ವಶದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವದು ಸುಲಭವಲ್ಲ. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕಾದಿ ಮೂರು ರೂಪಗಳಿಂದ ಹರಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಇದು ಆನೆಗಿಂತಲೂ ಮಹತ್ತರವಾಗಿದೆ. ಜರಾಮೃತ್ಯುಗಳೆಂಬ ಇದರ ಕೋರೆದಾಡೆ ಗಳೂ ರೋಗವೆಂಬ ಇದರ ಸೊಂಡಿಲೂ ಎಂಥ ಮನುಷ್ಯನನ್ನಾದರೂ ಕಬಳಿಸಿ

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಬಿಡಬಲ್ಲದು. ಇನ್ನು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಒದಗುವ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟದುಃಖಗಳೆಂಬ ಇದರ ಹೊಡೆತಗಳಿಗಂತೂ ಕೊನೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಮನುಷ್ಯನ ಆಯುಸ್ಸಂತೂ ಪ್ರತಿಕ್ಷಣವೂ ತೂತುಮಡಿಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ನೀರಿನಂತೆ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಆನೆಯನ್ನು ವಶಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಉಪಾಯವೂ ಜೀವನಿಗೆ ತಿಳಿಯದು. ಹೀಗಾಗಿ ಅವನ ಪಾಡು ತುಂಬ ಖೇದಕರವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಆದರೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀನೃಸಿಂಹನು ಇಂಥ ಮದ್ದಾನೆಯ ಹಿಡಿತದಿಂದ ನಮ್ಮನ್ನು ಬಿಡಿಸಬಲ್ಲನು. ಭಗವಂತನು ಕೃಷ್ಣಾವತಾರದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ತನ್ನ ಏಳನೆಯ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಕಂಸನು ಪ್ರೇರೇಪಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿದ ಕುವಲಯಾಪೀಡವೆಂಬ ಮದ್ದಾನೆಯನ್ನು ಸೀಳಿಹಾಕಿದ ಕಥೆಯನ್ನು ಭಾಗವತದಲ್ಲಿ ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಕೇಳಿರುತ್ತೀರಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಭಗವಂತನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಸಂಸಾರವೆಂಬ ಮದ್ದಾನೆಯು ಒಂದು ತೃಣಮಾತ್ರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆತನ ದಯೆಯೊಂದಿದ್ದರೆ ಇದನ್ನು ಪಳಗಿಸಿ ಇದರ ಮೇಲೆ ನಾವು ಆನಂದದಿಂದ ಸವಾರಿಮಾಡಬಹುದು. ಆತನನ್ನು ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ನೆನೆದುಕೊಂಡಲ್ಲಿ ನಾವು ಮಹಾಮಾವಟಿಗರಾಗಿ ಆನೆಯನ್ನು ಆಟವಾಡಿಸಬಹುದು. ಅದರ ಭಯವು ಒಂದಿಷ್ಟೂ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಭಗವಂತನನ್ನು ಶರಣುಹೊಕ್ಕವರು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಸಂಸಾರಭಯವಿಲ್ಲದೆ ಸುಖಿಗಳಾಗಿರುವರು— ಎಂಬುದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಅಂಧಸ್ಯ ಮೇ ಹೃತವಿವೇಕಮಹಾಧನಸ್ಯ
ಚೋರೈಃ ಪ್ರಭೋ ಬಲಿಭಿರಿಂದ್ರಿಯನಾಮಧೇಯೈಃ ।
ಮೋಹಾನ್ಧಕೂಪಕುಹರೇ ವಿನಿಪಾತಿತಸ್ಯ
ಲಕ್ಷ್ಮೀನೃಸಿಂಹ ಮಮ ದೇಹಿ ಕರಾವಲಂಬಮ್ ॥೧೧॥

ಭಾವಾರ್ಥ :—ಎಲೈ ಪ್ರಭುವೆ, ಇಂದ್ರಿಯಗಳೆಂಬ ಹೆಸರಿನ ಬಲಿಷ್ಠರಾದ ಕಳ್ಳರುಗಳು ನನ್ನ ವಿವೇಕವೆಂಬ ಮಹತ್ತಾದ ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿಬಿಟ್ಟಿರುವದರಿಂದ ಕುರುಡನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತು ಆ ಚೋರರು ನನ್ನನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಮೋಹವೆಂಬ ಕಗ್ಗತ್ತಲೆಯ ಹಾಳುಭಾವಿ

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಯಲ್ಲಿ ಕೆಡವಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಪತಿತನಾಗಿರುವ ನನ್ನನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಮೀ ನೃಸಿಂಹನೆ, ಕರಾವಲಂಬನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕಾಪಾಡು.

ವಿವರಣೆ:-ಛಾಂದೋಗ್ಯೋಪನಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಥೆಯಿದೆ. ಗಾಂಧಾರ ದೇಶದ ಸಾಹುಕಾರನೊಬ್ಬನು ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕಾಗಿ ಬೇರೊಂದು ದೇಶಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಮಧ್ಯಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳರಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದನು. ಕಳ್ಳರು ಅವನಲ್ಲಿ ಇದ್ದುದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ದೋಚಿಕೊಂಡದ್ದಲ್ಲದೆ ಅವನ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ಕೈಕಾಲುಗಳನ್ನೂ ಕಟ್ಟಿ ಒಂದು ಹಾಳುಭಾವಿ ಯಲ್ಲಿ ಕೆಡವಿ ಓಡಿಹೋದರು. ಆಗ ಅವನು "ಅಪ್ಪಾ, ಕೆಟ್ಟೆನು, ಯಾರಾದರೂ ನನ್ನನ್ನು ಕಾಪಾಡಿರಿ!" ಎಂದು ಕಿರಿಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾಗ ದಯಾವಂತನಾದ ಒಬ್ಬ ದಾರಿಹೋಕನು ಈ ಆರ್ತನಾದವನ್ನು ಕೇಳಿ ಭಾವಿಯಲ್ಲಿ ಇಳಿದು ನೋಡಿ ಬಂಧಿತನಾಗಿದ್ದ ಈ ಸಾಹುಕಾರನನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆತ್ತಿ ಕಣ್ಣುಕೈಕಾಲುಗಳ ಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿ "ಅಯ್ಯ, ಇದು ಇಂಥ ದೇಶವು. ನೀನು ಈಗಿರುವ ಸ್ಥಳದಿಂದ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಗಾಂಧಾರದೇಶವಿದೆ. ವಿಚಾರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗು"- ಎಂದು ತಿಳಿಸಲಾಗಿ ಆ ಸಾಹುಕಾರನು ಜಾಣನಾದ್ದರಿಂದ ವಿಚಾರಮಾಡುತ್ತಾ ಹೊರಟು ಪ್ರಯಾಣಮಾಡಿ ಕೊನೆಗೆ ತನ್ನ ದೇಶವನ್ನು ತಲುಪಿ ಸುಖವಾಗಿದ್ದನು.

ಇದರಂತೆ ಈ ಜೀವನೆಂಬ ಪ್ರಯಾಣಿಕನು ಸಂಸಾರವೆಂಬ ಕಗ್ಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ಇಂದ್ರಿಯಗಳೆಂಬ ಕಳ್ಳರ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ತನ್ನ ವಿವೇಕವೆಂಬ ಧನವನ್ನೆಲ್ಲ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ನಾನು ನನ್ನದು, ಹೆಂಡತಿ, ಹೊಲ, ಹಣ, ಕಾಸು— ಮುಂತಾದ ಪಾಶಗಳಿಂದ ಬಿಗಿಯಲ್ಪಟ್ಟವನಾಗಿ ಮೋಹವೆಂಬ ಭಾವಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿರುತ್ತಾನೆ. ದಯಾಮಯನಾದ ಸದ್ಗುರುವೆಂಬ ದಾರಿಹೋಕನು ಇವನನ್ನು ಕಂಡು ಗುರುತಿಸಿ ತನ್ನ ಆತ್ಮಜ್ಞಾನದ ಉಪದೇಶದಿಂದ ಇವನ ಸಂಸಾರಬಂಧಗಳನ್ನು ಕಳಚಿ ಮೋಕ್ಷದ ಹಾದಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಾಗ ಮೇಧಾವಿಯೂ ಪಂಡಿತನೂ ಆದ ಈ ಸಾಧಕನು ಗುರುವು ಉಪದೇಶಿಸಿದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲೇ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಸಾಧನಗಳ ಬಲದಿಂದ ಮೋಕ್ಷಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri
ವನ್ನು ಪಡೆದು ಕೃತಕೃತ್ಯನಾಗುವನು- ಎಂದು ಆ ಕಥೆಯು ತತ್ತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಇದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೇ ಈ ಶ್ಲೋಕವು ತಿಳಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸಾಧಕನು ಭಗವಂತನಾದ ಲಕ್ಷ್ಮೀನರಸಿಂಹನನ್ನೇ ಗುರುವೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದಾನೆ. "ಪ್ರಭುವೆ, ಗಾಂಧಾರದೇಶದ ಸಾಹುಕಾರನಂತೆ ನಾನೂ ಸಹ ಇಂದ್ರಿಯಗಳೆಂಬ ಕಳ್ಳರಿಗೆ ವಶನಾಗಿ ವಿವೇಕವೆಂಬ ಧನವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಮೋಹವೆಂಬ ಭಾವಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿರುವೆನು. ನನ್ನನ್ನು ಈ ಮೋಹದಿಂದ ಉದ್ಧರಿಸಿ ಕರಾವಲಂಬನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕಾಪಾಡು"- ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾನೆ.

ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತೇ ಕಮಲನಾಭ ಸುರೇಶ ವಿಷ್ಣೋ
ವೈಕುಂಠ ಕೃಷ್ಣ ಮಧುಸೂದನ ಪುಷ್ಕರಾಕ್ಷ ।
ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಕೇಶವ ಜನಾರ್ದನ ವಾಸುದೇವ
ಲಕ್ಷ್ಮೀನೃಸಿಂಹ ಮಮ ದೇಹಿ ಕರಾವಲಂಬಮ್ ॥ ೧೨ ॥

ಭಾವಾರ್ಥ:- ಲಕ್ಷ್ಮೀರಮಣನೆ, ಪದ್ಮನಾಭನೆ, ದೇವತೆಗಳೊಡೆಯನೆ, ವಿಷ್ಣುವೆ, ವೈಕುಂಠವಾಸಿಯೆ, ಕೃಷ್ಣನೆ, ಮಧುಸೂದನನೆ, ಕಮಲನೇತ್ರನೆ, ವೇದೋದ್ಧಾರಕನೆ, ಕೇಶವನೆ, ಜನಾರ್ದನನೆ, ಲಕ್ಷ್ಮೀನೃಸಿಂಹನೆ, ನನಗೆ ಕರಾವಲಂಬನವನ್ನು ಕೊಡು.

ವಿವರಣೆ:- ಈ ಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಭಗವಂತನನ್ನು ಆವನ ದಿವ್ಯನಾಮಗಳಿಂದ ಸಂಬೋಧಿಸಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದೆ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿಯೆಂದದ್ದರಿಂದ ಕೇಳಿದವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳವನೆಂದಾಯಿತು. ಪದ್ಮನಾಭನೆಂದದ್ದರಿಂದ ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತನಾದ ಚತುರ್ಮುಖಬ್ರಹ್ಮನಿಗಿಂತಲೂ ಹಿರಿಯವನೆಂದೂ ಜಗತ್ತಿಗೇ ತಂದೆಯೆಂದೂ ತಿಳಿಸಿದಂತಾಯಿತು. ದೇವತೆಗಳೊಡೆಯನಾದ್ದರಿಂದ ಆಯಾ ದೇವತೆಗಳು ಕೊಡಬಹುದಾದ ಕಾಮಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಇವನೇ ಕೊಡುತ್ತಾನೆಂದಾಯಿತು. ಸರ್ವವ್ಯಾಪಕನೂ ಎಂದಿಗೂ ನಾಶವಾಗದ ಸ್ಥಾನವುಳ್ಳವನೂ ಆದ್ದರಿಂದ ಆತನನ್ನು ಪಡೆದವರು ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ಮರಳುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದಂತಾಗಿದೆ. ಕೃಷ್ಣನೆಂದದ್ದರಿಂದ ಭಕ್ತರ

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

|| ಓಂ ||

ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುಸಹಸ್ರನಾಮಸ್ತೋತ್ರಮ್

ಪೀಠಿಕಾ

|| ಶ್ರೀ ಗುರುಭ್ಯೋನಮಃ ಹರಿಃ ಓಂ ||

ಓಂ|| ಶುಕ್ಲಾಂಬರಧರಂ ವಿಷ್ಣುಂ ಶಶಿವರ್ಣಂ ಚತುರ್ಭುಜಮ್ |
ಪ್ರಸನ್ನವದನಂ ಧ್ಯಾಯೇತ್ ಸರ್ವವಿಘ್ನೋಪಶಾಂತಯೇ || ೧ ||

ನಾರಾಯಣಂ ನಮಸ್ಕೃತ್ಯಂ ನರಂ ಚೈವ ನರೋತ್ತಮಮ್ |
ದೇವೀಂ ಸರಸ್ವತೀ ವ್ಯಾಸಂ ತತೋ ಜಯಮುದೀರಯೇತ್ || ೨ ||

ವ್ಯಾಸಂ ವಸಿಷ್ಠನಪ್ತಾರಂ ಶಕ್ತೇಃ ಪೌತ್ರಮಕಲ್ಮಷಮ್ |
ಪರಾಶರಾತ್ಮಜಂ ವಂದೇ ಶುಕತಾತಂ ತಪೋನಿಧಿಮ್ | || ೩ ||

ವ್ಯಾಸಾಯ ವಿಷ್ಣುರೂಪಾಯ ವ್ಯಾಸರೂಪಾಯ ವಿಷ್ಣವೇ |
ನಮೋ ವೈ ಬ್ರಹ್ಮನಿಧಯೇ ವಾಸಿಷ್ಠಾಯ ನಮೋನಮಃ || ೪ ||

ಅವಿಕಾರಾಯ ಶುದ್ಧಾಯ ನಿತ್ಯಾಯ ಪರಮಾತ್ಮನೇ |
ಸದೈಕರೂಪರೂಪಾಯ ವಿಷ್ಣವೇ ಸರ್ವಜಿಷ್ಣವೇ || ೫ ||

ಯಸ್ಯ ಸ್ಮರಣಮಾತ್ರೇಣ ಜನ್ಮಸಂಸಾರಬಂಧನಾತ್ |
ವಿಮುಚ್ಯತೇ ನಮಸ್ತಸ್ಮೈ ವಿಷ್ಣವೇ ಪ್ರಭವಿಷ್ಣವೇ || ೬ ||

ನಮಃ ಸಮಸ್ತಭೂತಾನಾಮಾದಿಭೂತಾಯ ಭೂಭೃತೇ |
ಅನೇಕ ರೂಪರೂಪಾಯ ವಿಷ್ಣವೇ ಪ್ರಭವಿಷ್ಣವೇ || ೭ ||

ಶ್ರೀ ವೈಶಂಪಾಯನ ಉವಾಚ—

ಶ್ರುತ್ವಾ ಧರ್ಮಾನಶೇಷೇಣ ಪಾವನಾನಿ ಚ ಸರ್ವಶಃ |
ಯುಧಿಷ್ಠಿರಃ ಶಾಂತನವಂ ಪುನರೇವಾಭ್ಯಭಾಷತ || ೮ ||

ಶ್ರೀ ಯುಧಿಷ್ಠಿರ ಉವಾಚ

ಕಿಮೇಕಂ ದೈವತಂ ಲೋಕೇ ಕಿಂ ವಾಪ್ಯೇಕಂ ಪರಾಯಣಮ್ |
ಸ್ತುವಂತಃ ಕಂ ಕಮರ್ಚಂತಃ ಪ್ರಾಪ್ನುಯುರ್ಮಾನವಾಃ ಶುಭಮ್ || ೯ ||

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಕೋ ಧರ್ಮಃ ಸರ್ವಧರ್ಮಾಣಾಂ ಭವತಃ ಪರಮೋ ಮತಃ ।
ಕಿಂ ಜಪನ್ಮುಚ್ಯತೇ ಜಂತುರ್ಜನ್ಮಸಂಸಾರಬಂಧನಾತ್ ॥ ೧೦ ॥

ಶ್ರೀ ಭೀಷ್ಮ ಉವಾಚ—

ಜಗತ್ಪ್ರಭುಂ ದೇವದೇವಮನಂತಂ ಪುರುಷೋತ್ತಮಮ್ ।
ಸ್ತುವನ್ನಾಮಸಹಸ್ರೇಣ ಪುರುಷಃ ಸತತೋತ್ಥಿತಃ ॥ ೧೧ ॥

ತಮೇವ ಚಾರ್ಚಯನ್ನಿತ್ಯಂ ಭಕ್ತ್ಯಾ ಪುರುಷಮವ್ಯಯಮ್ ।
ಧ್ಯಾಯನ್ ಸ್ತುವನ್ನಮಸ್ಯಂಶ್ಚ ಯಜಮಾನಸ್ತಮೇವ ಚ ॥ ೧೨ ॥

ಅನಾದಿನಿಧನಂ ವಿಷ್ಣುಂ ಸರ್ವಲೋಕಮಹೇಶ್ವರಮ್ ।
ಲೋಕಾಧ್ಯಕ್ಷಂ ಸ್ತುವನ್ನಿತ್ಯಂ ಸರ್ವದುಃಖಾತಿಗೋ ಭವೇತ್ ॥ ೧೩ ॥

ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಂ ಸರ್ವಧರ್ಮಜ್ಞಂ ಲೋಕಾನಾಂ ಕೀರ್ತಿವರ್ಧನಂ ।
ಲೋಕನಾಥಂ ಮಹದ್ಭೂತಂ ಸರ್ವಭೂತಭವೋದ್ಭವಮ್ ॥ ೧೪ ॥

ಏಷ ಮೇ ಸರ್ವಧರ್ಮಾಣಾಂ ಧರ್ಮೋಽಧಿಕತಮೋ ಮತಃ
ಯದ್ಭಕ್ತ್ಯಾ ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷಂ ಸ್ತವೈರರ್ಚೇನ್ನರಃ ಸದಾ ॥ ೧೫ ॥

ಪರಮಂ ಯೋ ಮಹತ್ತೇಜಃ ಪರಮಂ ಯೋ ಮಹತ್ತಪಃ ।
ಪರಮಂ ಯೋ ಮಹದ್ಬ್ರಹ್ಮ ಪರಮಂ ಯಃ ಪರಾಯಣಮ್ ॥ ೧೬ ॥

ಪವಿತ್ರಾಣಾಂ ಪವಿತ್ರಂ ಯೋ ಮಂಗಲಾನಾಂ ಚ ಮಂಗಲಮ್ ।
ದೈವತಂ ದೇವತಾನಾಂ ಚ ಭೂತಾನಾಂ ಯೋಽವ್ಯಯಃ ಪಿತಾ ॥ ೧೭ ॥

ಯತಃ ಸರ್ವಾಣಿ ಭೂತಾನಿ ಭವಂತ್ಯಾದಿಯುಗಾಗಮೇ ।
ಯಸ್ಮಿಂಶ್ಚ ಪ್ರಲಯಂ ಯಾಂತಿ ಪುನರೇವ ಯುಗಕ್ಷಯೇ ॥ ೧೮ ॥

ತಸ್ಯ ಲೋಕಪ್ರಧಾನಸ್ಯ ಜಗನ್ನಾಥಸ್ಯ ಭೂಪತೇ
ವಿಷ್ಣೋರ್ನಾಮಸಹಸ್ರಂ ಮೇ ಶೃಣು ಪಾಪಭಯಾಪಹಮ್ ॥ ೧೯ ॥

ಯಾನಿ ನಾಮಾನಿ ಗೌಣಾನಿ ವಿಖ್ಯಾತಾನಿ ಮಹಾತ್ಮನಃ ।
ಋಷಿಭಿಃ ಪರಿಗೀತಾನಿ ತಾನಿ ವಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ಭೂತಯೇ ॥ ೨೦ ॥

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಋಷಿರ್ನಾಮ್ನಾಂ ಸಹಸ್ರಸ್ಯ ವೇದವ್ಯಾಸೋ ಮಹಾಮುನಿಃ ।
ಛಂದೋಽನುಷ್ಟುಪ್ ತಥಾ ದೇವೋ ಭಗವಾನ್ ದೇವಕೀಸುತಃ ॥ ೨೧ ॥

ಅಮೃತಾಂಶೂದ್ಭವೋ ಬೀಜಂ ಶಕ್ತಿರ್ದೇವಕಿನಂದನಃ ।
ತ್ರಿಸಾಮಾ ಹೃದಯಂ ತಸ್ಯ ಶಾಂತ್ಯರ್ಥೇ ವಿನಿಯುಜ್ಯತೇ ॥ ೨೨ ॥

ವಿಷ್ಣುಂ ಜಿಷ್ಣುಂ ಮಹಾವಿಷ್ಣುಂ ಪ್ರಭವಿಷ್ಣುಂ ಮಹೇಶ್ವರಮ್ ।
ಅನೇಕರೂಪದೈತ್ಯಾಂತಂ ನಮಾಮಿ ಪುರುಷೋತ್ತಮಮ್ ॥ ೨೩ ॥

ಅಸ್ಯ ಶ್ರೀವಿಷ್ಣೋರ್ದಿವ್ಯಸಹಸ್ರನಾಮಸ್ತೋತ್ರ ಮಹಾಮಂತ್ರಸ್ಯ ।
ಶ್ರೀವೇದವ್ಯಾಸೋ ಭಗವಾನ್ ಋಷಿಃ
ಅನುಷ್ಟುಪ್ ಛಂದಃ ।
ಶ್ರೀ ಮಹಾವಿಷ್ಣುಃ ಪರಮಾತ್ಮಾ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣೋ ದೇವತಾ ।
ಅಮೃತಾಂಶೂದ್ಭವೋ ಭಾನುರಿತಿ ಬೀಜಮ್ ।
ದೇವಕೀನಂದನಃ ಸ್ರಷ್ಟೇತಿ ಶಕ್ತಿಃ ।
ಉದ್ಭವಃ ಕ್ಷೋಭಣೋಃ ದೇವ ಇತಿ ಪರಮೋ ಮಂತ್ರಃ ।
ಶಂಖಭೃನ್ನಂದಕೀ ಚಕ್ರೀತಿ ಕೀಲಕಮ್ ।
ಶಾಂರ್ಙ್ಗಧನ್ವಾ ಗದಾಧರ ಇತ್ಯಸ್ತ್ರಮ್ ।
ರಥಾಂಗಪಾಣಿರಕ್ಷೋಭ್ಯ ಇತಿ ನೇತ್ರಮ್ ।
ತ್ರಿಸಾಮಾ ಸಾಮಗಃ ಸಾಮೇತಿ ಕವಚಮ್ ।
ಆನಂದಂ ಪರಬ್ರಹ್ಮೇತಿ ಯೋನಿಃ ।
ಋತುಸ್ಸುದರ್ಶನಃ ಕಾಲ ಇತಿ ದಿಗ್ಬಂಧಂ ।
ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವರೂಪ ಇತಿ ಧ್ಯಾನಮ್ ಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣು ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥೇ ।
ಶ್ರೀಸಹಸ್ರನಾಮಪಾರಾಯಣ ಜಪೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ।
ವಿಶ್ವಂ ವಿಷ್ಣುರ್ವಷಟ್ಕಾರ ಇತ್ಯಂಗುಷ್ಠಾಭ್ಯಾಂ ನಮಃ ।
ಅಮೃತಾಂಶೂದ್ಭವೋ ಭಾನುರಿತಿ ತರ್ಜನೀಭ್ಯಾಂ ನಮಃ ।
ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯೋ ಬ್ರಹ್ಮಕೃದ್ಬ್ರಹ್ಮೇತಿ ಮಧ್ಯಮಾಭ್ಯಾಂ ನಮಃ ।
ಸುವರ್ಣಬಿಂದುರಕ್ಷೋಭ್ಯ ಇತ್ಯನಾಮಿಕಾಭ್ಯಾಂ ನಮಃ ।
ನಿಮಿಷೋಽನಿಮಿಷಃ ಸ್ರಗ್ವೀತಿ ಕನಿಷ್ಠಿಕಾಭ್ಯಾಂ ನಮಃ ।

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ರಥಾಂಗಪಾಣಿರಕ್ಷೋಭ್ಯ ಇತಿ ಕರತಲಕರಪೃಷ್ಠಾಭ್ಯಾಂ ನಮಃ ।
ಸುಕೃತಃ ಸುಮುಖಃ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಇತಿ ಜ್ಞಾನಾಯ ಹೃದಯಾಯ ನಮಃ ।
ಸಹಸ್ರಮೂರ್ಧಾ ವಿಶ್ವಾತ್ಮೇತಿ ಐಶ್ವರ್ಯಾಯ ಶಿರಸೇ ಸ್ವಾಹಾ ।
ಸಹಸ್ರಾರ್ಚಿಃ ಸಪ್ತಜಿಹ್ವೇತಿ ಶಕ್ತ್ಯೈ ಶಿಖಾಯೈ ವೌಷಟ್ ।
ತ್ರಿಸಾಮಾ ಸಾಮಗಃ ಸಾಮೇತಿ ಬಲಾಯ ಕವಚಾಯ ಹುಮ್ ।
ರಥಾಂಗಪಾಣಿರಕ್ಷೋಭ್ಯ ಇತಿ ತೇಜಸೇ ನೇತ್ರತ್ರಯಾಯ ವೌಷಟ್ ।
ಶಾರ್ಙ್ಗಧನ್ವಾ ಗದಾಧರ ಇತಿ ವೀರ್ಯಾಯ ಅಸ್ತ್ರಾಯ ಫಟ್ ।
ಋತುಃ ಸುದರ್ಶನಃ ಕಾಲ ಇತಿ ಭೂರ್ಭುವಃ ಸ್ವರೋಮಿತಿ ದಿಗ್ಬಂಧಃ ।

ಅಥ ಧ್ಯಾನಮ್

ಕ್ಷೀರೋದನ್ವತ್ಪ್ರದೇಶೇ ಶುಚಿಮಣಿವಿಲಸತ್ಸೈಕತೇ ಮೌಕ್ತಿಕಾನಾಂ ।
ಮಾಲಾಕ್ಲೃಪ್ತಾಸನಸ್ಥಃ ಸ್ಫಟಿಕಮಣಿನಿಭೈರ್ಮೌಕ್ತಿಕೈರ್ಮಂಡಿತಾಂಗಃ ॥
ಶುಭ್ರೈರಭ್ರೈರದಭ್ರೈರುಪರಿ ವಿರಚಿತೈರ್ಮುಕ್ತಪೀಯೂಷವರ್ಷೈ-।
ರಾನಂದೀ ನಃ ಪುನೀಯಾದರಿನಳಿನಗದಾಶಂಖಪಾಣಿರ್ಮುಕುಂದಃ ॥
ಭೂಃ ಪಾದೌ ಯಸ್ಯ ನಾಭಿರ್ವಿಯದಸುರನಿಲಶ್ಚಂದ್ರಸೂರ್ಯೌ ಚ ನೇತ್ರೇ ।
ಕರ್ಣಾವಾಶಾಃ ಶಿರೋ ದ್ಯೌರ್ಮುಖಮಪಿ ದಹನೋ ಯಸ್ಯ
ವಾಽಸ್ತೇಽಯಮಬ್ಧಿಃ ॥
ಅಂತಸ್ಸ್ಥಂ ಯಸ್ಯ ವಿಶ್ವಂ ಸುರನರಖಗಗೋಭೋಗಿಗಂಧರ್ವದೈತ್ಯೈ-
ಶ್ಚಿತ್ರಂ ರಂ ರಮ್ಯತೇ ತಂ ತ್ರಿಭುವನವಪುಷಂ ವಿಷ್ಣುಮೀಶಂ ನಮಾಮಿ ॥
ಶಾಂತಾಕಾರಂ ಭುಜಗಶಯನಂ ಪದ್ಮನಾಭಂ ಸುರೇಶಂ
ವಿಶ್ವಾಧಾರಂ ಗಗನಸದೃಶಂ ಮೇಘವರ್ಣಂ ಶುಭಾಂಗಮ್ ।
ಲಕ್ಷ್ಮೀಕಾಂತಂ ಕಮಲನಯನಂ ಯೋಗಿಹೃದ್ಧ್ಯಾನಗಮ್ಯಂ
ವಂದೇ ವಿಷ್ಣುಂ ಭವಭಯಹರಂ ಸರ್ವಲೋಕೈಕನಾಥಮ್ ॥
ಮೇಘಶ್ಯಾಮಂ ಪೀತಕೌಶೇಯವಾಸಂ ॥
ಶ್ರೀವತ್ಸಾಂಕಂ ಕೌಸ್ತುಭೋದ್ಭಾಸಿತಾಂಗಮ್ ।
ಪುಣ್ಯೋಪೇತಂ ಪುಂಡರೀಕಾಯತಾಕ್ಷಂ
ವಿಷ್ಣುಂ ವಂದೇ ಸರ್ವಲೋಕೈಕನಾಥಮ್ ॥

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಸಶಂಖಚಕ್ರಂ ಸಕಿರೀಟಕುಂಡಲಂ ಸಪೀತವಸ್ತ್ರಂ ಸರಸೀರುಹೇಕ್ಷಣಮ್ ।
ಸಹಾರವಕ್ಷಸ್ಸ್ಥಲಕೌಸ್ತುಭಶ್ರಿಯಂ
ನಮಾಮಿ ವಿಷ್ಣುಂ ಶಿರಸಾ ಚತುರ್ಭುಜಮ್ ॥

॥ ಇತಿ ಪೂರ್ವಪೀಠಿಕಾ ॥

ಅಥ ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುಸಹಸ್ರನಾಮಸ್ತೋತ್ರಮ್

ಓಂ॥ ವಿಶ್ವಂ ವಿಷ್ಣುರ್ವಷಟ್ಕಾರೋ ಭೂತಭವ್ಯಭವತ್ಪ್ರಭುಃ ।
ಭೂತಕೃದ್ಭೂತಭೃದ್ಭಾವೋ ಭೂತಾತ್ಮಾ ಭೂತಭಾವನಃ ॥ ೧ ॥

ಪೂತಾತ್ಮಾ ಪರಮಾತ್ಮಾ ಚ ಮುಕ್ತಾನಾಂ ಪರಮಾ ಗತಿಃ ।
ಅವ್ಯಯಃ ಪುರುಷಃ ಸಾಕ್ಷೀ ಕ್ಷೇತ್ರಜ್ಞೋಽಕ್ಷರ ಏವ ಚ ॥ ೨ ॥

ಯೋಗೋ ಯೋಗವಿದಾಂ ನೇತಾ ಪ್ರಧಾನಪುರುಷೇಶ್ವರಃ ।
ನಾರಸಿಂಹವಪುಃ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೇಶವಃ ಪುರುಷೋತ್ತಮಃ ॥ ೩ ॥

ಸರ್ವಃ ಶರ್ವಃ ಶಿವಃ ಸ್ಥಾಣುರ್ಭೂತಾದಿರ್ನಿಧಿರವ್ಯಯಃ ।
ಸಂಭವೋ ಭಾವನೋ ಭರ್ತಾ ಪ್ರಭವಃ ಪ್ರಭುರೀಶ್ವರಃ ॥ ೪ ॥

ಸ್ವಯಂಭೂಃ ಶಂಭುರಾದಿತ್ಯಃ ಪುಷ್ಕರಾಕ್ಷೋ ಮಹಾಸ್ವನಃ ।
ಅನಾದಿನಿಧನೋ ಧಾತಾ ವಿಧಾತಾ ಧಾತುರುತ್ತಮಃ ॥ ೫ ॥

ಅಪ್ರಮೇಯೋ ಹೃಷೀಕೇಶಃ ಪದ್ಮನಾಭೋಽಮರಪ್ರಭುಃ ।
ವಿಶ್ವಕರ್ಮಾ ಮನುಸ್ತ್ವಷ್ಟಾ ಸ್ಥವಿಷ್ಠಃ ಸ್ಥವಿರೋ ಧ್ರುವಃ ॥ ೬ ॥

ಅಗ್ರಾಹ್ಯಃ ಶಾಶ್ವತಃ ಕೃಷ್ಣೋ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷಃ ಪ್ರತರ್ದನಃ ।
ಪ್ರಭೂತಸ್ತ್ರಿಕಕುಬ್ಧಾಮ ಪವಿತ್ರಂ ಮಂಗಲಂ ಪರಮ್ ॥ ೭ ॥

ಈಶಾನಃ ಪ್ರಾಣದಃ ಪ್ರಾಣೋ ಜ್ಯೇಷ್ಠಃ ಶ್ರೇಷ್ಠಃ ಪ್ರಜಾಪತಿಃ ।
ಹಿರಣ್ಯಗರ್ಭೋ ಭೂಗರ್ಭೋ ಮಾಧವೋ ಮಧುಸೂದನಃ ॥ ೮ ॥

ಈಶ್ವರೋ ವಿಕ್ರಮೀ ಧನ್ವೀ ಮೇಧಾವೀ ವಿಕ್ರಮಃ ಕ್ರಮಃ ।
ಅನುತ್ತಮೋ ದುರಾಧರ್ಷಃ ಕೃತಜ್ಞಃ ಕೃತಿರಾತ್ಮವಾನ್ ॥ ೯ ॥

ಸುರೇಶಃ ಶರಣಂ ಶರ್ಮ ವಿಶ್ವರೇತಾಃ ಪ್ರಜಾಭವಃ ॥
Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri
ಅಹಃ ಸಂವತ್ಸರೋ ವ್ಯಾಲಃ ಪ್ರತ್ಯಯಸ್ಸರ್ವದರ್ಶನಃ ॥ ೧೦ ॥

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಅಜಃ ಸರ್ವೇಶ್ವರಃ ಸಿದ್ಧಃ ಸಿದ್ಧಿಃ ಸರ್ವಾದಿರಚ್ಯುತಃ ।
ವೃಷಾಕಪಿರಮೇಯಾತ್ಮಾ ಸರ್ವಯೋಗವಿನಿಸ್ಸೃತಃ ॥ ೧೧ ॥

ವಸುರ್ವಸುಮನಾಃ ಸತ್ಯಃ ಸಮಾತ್ಮಾಽ ಸಮ್ಮಿತಃ ಸಮಃ ।
ಅಮೋಘಃ ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷೋ ವೃಷಕರ್ಮಾ ವೃಷಾಕೃತಿಃ ॥ ೧೨ ॥

ರುದ್ರೋ ಬಹುಶಿರಾ ಬಭ್ರುರ್ವಿಶ್ವಯೋನಿಃ ಶುಚಿಶ್ರವಾಃ ।
ಅಮೃತಃ ಶಾಶ್ವತಃ ಸ್ಥಾಣುರ್ವರಾರೋಹೋ ಮಹಾತಪಾಃ ॥ ೧೩ ॥

ಸರ್ವಗಃ ಸರ್ವವಿದ್ಭಾನುರ್ವಿಷ್ವಕ್ಸೇನೋ ಜನಾರ್ದನಃ ।
ವೇದೋ ವೇದವಿದವ್ಯಂಗೋ ವೇದಾಂಗೋ ವೇದವಿತ್ ಕವಿಃ ॥ ೧೪ ॥

ಲೋಕಾಧ್ಯಕ್ಷಃ ಸುರಾಧ್ಯಕ್ಷೋ ಧರ್ಮಾಧ್ಯಕ್ಷಃ ಕೃತಾಕೃತಃ ।
ಚತುರಾತ್ಮಾ ಚತುರ್ವ್ಯೂಹಶ್ಚತುರ್ದಂಷ್ಟ್ರಶ್ಚತುರ್ಭುಜಃ ॥ ೧೫ ॥

ಭ್ರಾಜಿಷ್ಣುರ್ಭೋಜನಂ ಭೋಕ್ತಾ ಸಹಿಷ್ಣುರ್ಜಗದಾದಿಜಃ ।
ಅನಘೋ ವಿಜಯೋ ಜೇತಾ ವಿಶ್ವಯೋನಿಃ ಪುನರ್ವಸುಃ ॥ ೧೬ ॥

ಉಪೇಂದ್ರೋ ವಾಮನಃ ಪ್ರಾಂಶುರಮೋಘಃ ಶುಚಿರೂರ್ಜಿತಃ ।
ಅತೀಂದ್ರಃ ಸಂಗ್ರಹಃ ಸರ್ಗೋ ಧೃತಾತ್ಮಾ ನಿಯಮೋ ಯಮಃ ॥ ೧೭ ॥

ವೇದ್ಯೋ ವೈದ್ಯಃ ಸದಾಯೋಗೀ ವೀರಹಾ ಮಾಧವೋ ಮಧುಃ ।
ಅತೀಂದ್ರಿಯೋ ಮಹಾಮಾಯೋ ಮಹೋತ್ಸಾಹೋ ಮಹಾಬಲಃ ॥ ೧೮ ॥

ಮಹಾಬುದ್ಧಿರ್ಮಹಾವೀರ್ಯೋ ಮಹಾಶಕ್ತಿರ್ಮಹಾದ್ಯುತಿಃ ।
ಅನಿರ್ದೇಶ್ಯವಪುಃ ಶ್ರೀ ಮಾನಮೇಯಾತ್ಮಾ ಮಹಾದ್ರಿಧೃಕ್ ॥ ೧೯ ॥

ಮಹೇಷ್ವಾಸೋ ಮಹೀಭರ್ತಾ ಶ್ರೀನಿವಾಸಃ ಸತಾಂ ಗತಿಃ ।
ಅನಿರುದ್ಧಃ ಸುರಾನಂದೋ ಗೋವಿಂದೋ ಗೋವಿದಾಂ ಪತಿಃ ॥ ೨೦ ॥

ಮರೀಚಿರ್ದಮನೋ ಹಂಸಃ ಸುಪರ್ಣೋ ಭುಜಗೋತ್ತಮಃ ।
ಹಿರಣ್ಯನಾಭಃ ಸುತಪಾಃ ಪದ್ಮನಾಭಃ ಪ್ರಜಾಪತಿಃ ॥ ೨೧ ॥

ಅಮೃತ್ಯುಃ ಸರ್ವದೃಕ್ ಸಿಂಹಃ ಸಂಧಾತಾ ಸಂಧಿಮಾನ್ ಸ್ಥಿರಃ ।
ಅಜೋ ದುರ್ಮರ್ಷಣಃ ಶಾಸ್ತಾ ವಿಶ್ರುತಾತ್ಮಾ ಸುರಾರಿಹಾ ॥ ೨೨ ॥

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಗುರುರ್ಗುರುತಮೋ ಧಾಮ ಸತ್ಯಃ ಸತ್ಯಪರಾಕ್ರಮಃ ।
ನಿಮಿಷೋಽನಿಮಿಷಃ ಸ್ರಗ್ವೀ ವಾಚಸ್ಪತಿರುದಾರಧೀಃ ॥ ೨೩ ॥

ಅಗ್ರಣೀರ್ಗ್ರಾಮಣೀಃ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನ್ಯಾಯೋ ನೇತಾ ಸಮೀರಣಃ ।
ಸಹಸ್ರಮೂರ್ಧಾ ವಿಶ್ವಾತ್ಮಾ ಸಹಸ್ರಾಕ್ಷಃ ಸಹಸ್ರಪಾತ್ ॥ ೨೪ ॥

ಆವರ್ತನೋ ನಿವೃತ್ತಾತ್ಮಾ ಸಂವೃತಃ ಸಂಪ್ರಮರ್ದನಃ ।
ಅಹಸ್ಸಂವರ್ತಕೋ ವಹ್ನಿರನಿಲೋ ಧರಣೀಧರಃ ॥ ೨೫ ॥

ಸುಪ್ರಸಾದಃ ಪ್ರಸನ್ನಾತ್ಮಾ ವಿಶ್ವಧೃಗ್ವಿಶ್ವಭುಗ್ ವಿಭುಃ ।
ಸತ್ಕರ್ತಾ ಸತ್ಕೃತಃ ಸಾಧುರ್ಜಹ್ನುರ್ನಾರಾಯಣೋ ನರಃ ॥ ೨೬ ॥

ಅಸಂಖ್ಯೇಯೋಽಪ್ರಮೇಯಾತ್ಮಾ ವಿಶಿಷ್ಟಃ ಶಿಷ್ಟಕೃಚ್ಛುಚಿಃ ॥
ಸಿದ್ಧಾರ್ಥಃ ಸಿದ್ಧಸಂಕಲ್ಪಃ ಸಿದ್ಧಿದಃ ಸಿದ್ಧಿಸಾಧನಃ ॥ ೨೭ ॥

ವೃಷಾಹೀ ವೃಷಭೋ ವಿಷ್ಣುರ್ವೃಷಪರ್ವಾ ವೃಷೋದರಃ ।
ವರ್ಧನೋ ವರ್ಧಮಾನಶ್ಚ ವಿವಿಕ್ತಃ ಶ್ರುತಿಸಾಗರಃ ॥ ೨೮ ॥

ಸುಭುಜೋ ದುರ್ಧರೋ ವಾಗ್ಮೀ ಮಹೇಂದ್ರೋ ವಸುದೋ ವಸುಃ ।
ನೈಕರೂಪೋ ಬೃಹದ್ರೂಪಃ ಶಿಪಿವಿಷ್ಟಃ ಪ್ರಕಾಶನಃ ॥ ೨೯ ॥

ಓಜಸ್ತೇಜೋದ್ಯುತಿಧರಃ ಪ್ರಕಾಶಾತ್ಮಾ ಪ್ರತಾಪನಃ ।
ಋದ್ಧಃ ಸ್ಪಷ್ಟಾಕ್ಷರೋ ಮಂತ್ರಶ್ಚಂದ್ರಾಂಶುರ್ಭಾಸ್ಕರದ್ಯುತಿಃ ॥ ೩೦ ॥

ಅಮೃತಾಂಶೂದ್ಭವೋ ಭಾನುಃ ಶಶಬಿಂದುಃ ಸುರೇಶ್ವರಃ ।
ಔಷಧಂ ಜಗತಃ ಸೇತುಃ ಸತ್ಯಧರ್ಮಪರಾಕ್ರಮಃ ॥ ೩೧ ॥

ಭೂತಭವ್ಯಭವನ್ನಾಥಃ ಪವನಃ ಪಾವನೋಽನಲಃ ।
ಕಾಮಹಾ ಕಾಮಕೃತ್ ಕಾಂತಃ ಕಾಮಃ ಕಾಮಪ್ರದಃ ಪ್ರಭುಃ ॥ ೩೨ ॥

ಯುಗಾದಿಕೃದ್ಯುಗಾವರ್ತೋ ನೈಕಮಾಯೋ ಮಹಾಶನಃ ।
ಅದೃಶ್ಯೋಽವ್ಯಕ್ತರೂಪಶ್ಚ ಸಹಸ್ರಜಿದನಂತಜಿತ್ ॥ ೩೩ ॥

ಇಷ್ಟೋಽವಿಶಿಷ್ಟಃ ಶಿಷ್ಟೇಷ್ಟಃ ಶಿಖಂಡೀ ನಹುಷೋ ವೃಷಃ ।
ಕ್ರೋಧಹಾ ಕ್ರೋಧಕೃತ್ಕರ್ತಾ ವಿಶ್ವಬಾಹುರ್ಮಹೀಧರಃ ॥ ೩೪ ॥

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಅಚ್ಯುತಃ ಪ್ರಥಿತಃ ಪ್ರಾಣಃ ಪ್ರಾಣದೋ ವಾಸವಾನುಜಃ ।
ಅಪಾಂ ನಿಧಿರಧಿಷ್ಠಾನಮಪ್ರಮತ್ತಃ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಃ ॥ ೩೫ ॥

ಸ್ಕಂದಃ ಸ್ಕಂದಧರೋ ಧುರ್ಯೋ ವರದೋ ವಾಯುವಾಹನಃ ।
ವಾಸುದೇವೋ ಬೃಹದ್ಭಾನುರಾದಿದೇವಃ ಪುರಂದರಃ ॥ ೩೬ ॥

ಅಶೋಕಸ್ತಾರಣಸ್ತಾರಃ ಶೂರಃ ಶೌರಿರ್ಜನೇಶ್ವರಃ ।
ಅನುಕೂಲಃ ಶತಾವರ್ತಃ ಪದ್ಮೀ ಪದ್ಮನಿಭೇಕ್ಷಣಃ । ೩೭ ॥

ಪದ್ಮನಾಭೋಽರವಿಂದಾಕ್ಷಃ ಪದ್ಮಗರ್ಭಃ ಶರೀರಭೃತ್ ।
ಮಹರ್ದ್ಧಿರ್ಋದ್ಧೋ ವೃದ್ಧಾತ್ಮಾ ಮಹಾಕ್ಷೋ ಗರುಡಧ್ವಜಃ ॥ ೩೮ ॥

ಅತುಲಃ ಶರಭೋ ಭೀಮಃ ಸಮಯಜ್ಞೋ ಹವಿರ್ಹರಿಃ ।
ಸರ್ವಲಕ್ಷಣಲಕ್ಷಣ್ಯೋ ಲಕ್ಷ್ಮೀವಾನ್ ಸಮಿತಿಂಜಯಃ ॥ ೩೯ ॥

ವಿಕ್ಷರೋ ರೋಹಿತೋ ಮಾರ್ಗೋ ಹೇತುರ್ದಾಮೋದರಃ ಸಹಃ ।
ಮಹೀಧರೋ ಮಹಾಭಾಗೋ ವೇಗವಾನಮಿತಾಶನಃ ॥ ೪೦ ॥

ಉದ್ಭವಃ ಕ್ಷೋಭಣೋ ದೇವಃ ಶ್ರೀಗರ್ಭಃ ಪರಮೇಶ್ವರಃ ।
ಕರಣಂ ಕಾರಣಂ ಕರ್ತಾ ವಿಕರ್ತಾ ಗಹನೋ ಗುಹಃ ॥ ೪೧ ॥

ವ್ಯವಸಾಯೋ ವ್ಯವಸ್ಥಾನಃ ಸಂಸ್ಥಾನಃ ಸ್ಥಾನದೋ ಧ್ರುವಃ ।
ಪರರ್ದ್ಧಿಃ ಪರಮಸ್ಪಷ್ಟಸ್ತುಷ್ಟಃ ಪುಷ್ಟಃ ಶುಭೇಕ್ಷಣಃ ॥ ೪೨ ॥

ರಾಮೋ ವಿರಾಮೋ ವಿರಜೋ ಮಾರ್ಗೋ ನೇಯೋ ನಯೋಽನಯಃ ।
ವೀರಃ ಶಕ್ತಿಮತಾಂ ಶ್ರೇಷ್ಠೋ ಧರ್ಮೋ ಧರ್ಮವಿದುತ್ತಮಃ ॥ ೪೩ ॥

ವೈಕುಂಠಃ ಪುರುಷಃ ಪ್ರಾಣಃ ಪ್ರಾಣದಃ ಪ್ರಣವಃ ಪೃಥುಃ ।
ಹಿರಣ್ಯಗರ್ಭಃ ಶತ್ರುಘ್ನೋ ವ್ಯಾಪ್ತೋ ವಾಯುರಧೋಕ್ಷಜಃ ॥ ೪೪ ॥

ಋತುಃ ಸುದರ್ಶನಃ ಕಾಲಃ ಪರಮೇಷ್ಠೀ ಪರಿಗ್ರಹಃ ।
ಉಗ್ರಃ ಸಂವತ್ಸರೋ ದಕ್ಷೋ ವಿಶ್ರಾಮೋ ವಿಶ್ವದಕ್ಷಿಣಃ ॥ ೪೫ ॥

ವಿಸ್ತಾರಃ ಸ್ಥಾವರಸ್ಥಾಣುಃ ಪ್ರಮಾಣಂ ಬೀಜಮವ್ಯಯಮ್ ।
ಅರ್ಥೋಽನರ್ಥೋ ಮಹಾಕೋಶೋ ಮಹಾಭೋಗೋ ಮಹಾಧನಃ ॥ ೪೬

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಅನಿರ್ವಿಣ್ಣಃ ಸ್ಥವಿಷ್ಠೋಽಭೂರ್ಧರ್ಮಯೂಪೋ ಮಹಾಮಖಃ ।
ನಕ್ಷತ್ರನೇಮಿರ್ನಕ್ಷತ್ರೀ ಕ್ಷಮಃ ಕ್ಷಾಮಃ ಸಮೀಹನಃ ॥ ೪೭ ॥

ಯಜ್ಞ ಇಜ್ಯೋ ಮಹೇಜ್ಯಶ್ಚ ಕ್ರತುಃ ಸತ್ರಂ ಸತಾಂ ಗತಿಃ ।
ಸರ್ವದರ್ಶೀ ವಿಮುಕ್ತಾತ್ಮಾ ಸರ್ವಜ್ಞೋ ಜ್ಞಾನಮುತ್ತಮಮ್ ॥ ೪೮ ॥

ಸುವ್ರತಃ ಸುಮುಖಃ ಸೂಕ್ಷ್ಮಃ ಸುಘೋಷಃ ಸುಖದಃ ಸುಹೃತ್ ।
ಮನೋಹರೋ ಜಿತಕ್ರೋಧೋ ವೀರಬಾಹುರ್ವಿದಾರಣಃ ॥ ೪೯ ॥

ಸ್ವಾಪನಃ ಸ್ವವಶೋ ವ್ಯಾಪೀ ನೈಕಾತ್ಮಾ ನೈಕಕರ್ಮಕೃತ್ ।
ವತ್ಸರೋ ವತ್ಸಲೋ ವತ್ಸೀ ರತ್ನಗರ್ಭೋ ಧನೇಶ್ವರಃ ॥ ೫೦ ॥

ಧರ್ಮಗುಬ್ಧರ್ಮಕೃದ್ಧರ್ಮೀ ಸದಸತ್ ಕ್ಷರಮಕ್ಷರಮ್ ।
ಅವಿಜ್ಞಾತಾ ಸಹಸ್ರಾಂಶುರ್ವಿಧಾತಾ ಕೃತಲಕ್ಷಣಃ ॥ ೫೧ ॥

ಗಭಸ್ತಿನೇಮಿಃ ಸತ್ತ್ವಸ್ಥಃ ಸಿಂಹೋ ಭೂತಮಹೇಶ್ವರಃ ।
ಆದಿದೇವೋ ಮಹಾದೇವೋ ದೇವೇಶೋ ದೇವಭೃದ್ಗುರುಃ ॥ ೫೨ ॥

ಉತ್ತರೋ ಗೋಪತಿರ್ಗೋಪ್ತಾ ಜ್ಞಾನಗಮ್ಯಃ ಪುರಾತನಃ ।
ಶರೀರಭೂತಭೃದ್ಭೋಕ್ತಾ ಕಪೀಂದ್ರೋ ಭೂರಿದಕ್ಷಿಣಃ ॥ ೫೩ ॥

ಸೋಮಪೋಽಮೃತಪಃ ಸೋಮಃ ಪುರುಜಿತ್ ಪುರುಸತ್ತಮಃ ।
ವಿನಯೋ ಜಯಃ ಸತ್ಯಸಂಧೋ ದಾಶಾರ್ಹಃ ಸಾತ್ತ್ವತಾಂ ಪತಿಃ ॥ ೫೪ ॥

ಜೀವೋ ವಿನಯಿತಾ ಸಾಕ್ಷೀ ಮುಕುಂದೋಽಮಿತವಿಕ್ರಮಃ ।
ಅಂಭೋನಿಧಿರನಂತಾತ್ಮಾ ಮಹೋದಧಿಶಯೋಽಂತಕಃ ॥ ೫೫ ॥

ಅಜೋ ಮಹಾರ್ಹಃ ಸ್ವಾಭಾವ್ಯೋ ಜಿತಾಮಿತ್ರಃ ಪ್ರಮೋದನಃ ।
ಆನಂದೋ ನಂದನೋ ನಂದಃ ಸತ್ಯಧರ್ಮಾ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮಃ ॥ ೫೬ ॥

ಮಹರ್ಷಿಃ ಕಪಿಲಾಚಾರ್ಯಃ ಕೃತಜ್ಞೋ ಮೇದಿನೀಪತಿಃ ।
ತ್ರಿಪದಸ್ತ್ರಿದಶಾಧ್ಯಕ್ಷೋ ಮಹಾಶೃಂಗಃ ಕೃತಾಂತಕೃತ್ ॥ ೫೭ ॥

ಮಹಾವರಾಹೋ ಗೋವಿಂದಃ ಸುಷೇಣಃ ಕನಕಾಂಗದೀ ।
ಗುಹ್ಯೋ ಗಭೀರೋ ಗಹನೋ ಗುಪ್ತಶ್ಚಕ್ರಗದಾಧರಃ ॥ ೫೮ ॥

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ವೇಧಾಃ ಸ್ವಾಂಗೋಽಜಿತಃ ಕೃಷ್ಣೋ ದೃಢಃ ಸಂಕರ್ಷಣೋಽಚ್ಯುತಃ ।
ವರುಣೋ ವಾರುಣೋ ವೃಕ್ಷಃ ಪುಷ್ಕರಾಕ್ಷೋ ಮಹಾಮನಾಃ || ೫೯ ||

ಭಗವಾನ್ ಭಗಹಾಽಽನಂದೀ ವನಮಾಲೀ ಹಲಾಯುಧಃ ।
ಆದಿತ್ಯೋ ಜ್ಯೋತಿರಾದಿತ್ಯಃ ಸಹಿಷ್ಣುರ್ಗತಿಸತ್ತಮಃ || ೬೦ ||

ಸುಧನ್ವಾ ಖಂಡಪರಶುರ್ದಾರುಣೋ ದ್ರವಿಣಪ್ರದಃ ।
ದಿವಃಸ್ಪೃಕ್ ಸರ್ವದೃಗ್ವ್ಯಾಸೋ ವಾಚಸ್ಪತಿರಯೋನಿಜಃ || ೬೧ ||

ತ್ರಿಸಾಮಾ ಸಾಮಗಃ ಸಾಮ ನಿರ್ವಾಣಂ ಭೇಷಜಂ ಭಿಷಕ್ ।
ಸಂನ್ಯಾಸಕೃಚ್ಛಮಃ ಶಾಂತೋ ನಿಷ್ಠಾ ಶಾಂತಿಃ ಪರಾಯಣಮ್ || ೬೨ ||

ಶುಭಾಂಗಃ ಶಾಂತಿದಃ ಸ್ರಷ್ಟಾ ಕುಮುದಃ ಕುವಲೇಶಯಃ ।
ಗೋಹಿತೋ ಗೋಪತಿರ್ಗೋಪ್ತಾ ವೃಷಭಾಕ್ಷೋ ವೃಷಪ್ರಿಯಃ || ೬೩ ||

ಅನಿವರ್ತೀ ನಿವೃತ್ತಾತ್ಮಾ ಸಂಕ್ಷೇಪ್ತಾ ಕ್ಷೇಮಕೃಚ್ಛಿವಃ ।
ಶ್ರೀವತ್ಸವಕ್ಷಾಃ ಶ್ರೀವಾಸಃ ಶ್ರೀಪತಿಃ ಶ್ರೀಮತಾಂ ವರಃ || ೬೪ ||

ಶ್ರೀದಃ ಶ್ರೀಶಃ ಶ್ರೀನಿವಾಸಃ ಶ್ರೀನಿಧಿಃ ಶ್ರೀವಿಭಾವನಃ ।
ಶ್ರೀಧರಃ ಶ್ರೀಕರಃ ಶ್ರೇಯಃ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಲೋಕತ್ರಯಾಶ್ರಯಃ || ೬೫ ||

ಸ್ವಕ್ಷಃ ಸ್ವಂಗಃ ಶತಾನಂದೋ ನಂದಿರ್ಜ್ಯೋತಿರ್ಗಣೇಶ್ವರಃ ।
ವಿಜಿತಾತ್ಮಾಽವಿಧೇಯಾತ್ಮಾ ಸತ್ಕೀರ್ತಿಶ್ಛಿನ್ನ ಸಂಶಯಃ || ೬೬ ||

ಉದೀರ್ಣಃ ಸರ್ವತಶ್ಚಕ್ಷುರನೀಶಃ ಶಾಶ್ವತಃ ಸ್ಥಿರಃ ।
ಭೂಶಯೋ ಭೂಷಣೋ ಭೂತಿರ್ವಿಶೋಕಃ ಶೋಕನಾಶನಃ || ೬೭ ||

ಅರ್ಚಿಷ್ಮಾನರ್ಚಿತಃ ಕುಂಭೋ ವಿಶುದ್ಧಾತ್ಮಾ ವಿಶೋಧನಃ ।
ಅನಿರುದ್ಧೋಽಪ್ರತಿರಥಃ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನೋಽಮಿತವಿಕ್ರಮಃ || ೬೮ ||

ಕಾಲನೇಮಿನಿಹಾ ವೀರಃ ಶೌರಿಃ ಶೂರಜನೇಶ್ವರಃ ।
ತ್ರಿಲೋಕಾತ್ಮಾ ತ್ರಿಲೋಕೇಶಃ ಕೇಶವಃ ಕೇಶಿಹಾ ಹರಿಃ || ೬೯ ||

ಕಾಮದೇವಃ ಕಾಮಪಾಲಃ ಕಾಮೀ ಕಾಂತಃ ಕೃತಾಗಮಃ ।
ಅನಿರ್ದೇಶ್ಯವಪುರ್ವಿಷ್ಣುರ್ವೀರೋಽನಂತೋ ಧನಂಜಯಃ || ೭೦ ||

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯೋ ಬ್ರಹ್ಮಕೃದ್ಬ್ರಹ್ಮಾ ಬ್ರಹ್ಮ ಬ್ರಹ್ಮವಿವರ್ಧನಃ ।
ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ಬ್ರಹ್ಮೀ ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಪ್ರಿಯಃ ॥ ೭೧ ॥

ಮಹಾಕ್ರಮೋ ಮಹಾಕರ್ಮಾ ಮಹಾತೇಜಾ ಮಹೋರಗಃ ।
ಮಹಾಕ್ರತುರ್ಮಹಾಯಜ್ವಾ ಮಹಾಯಜ್ಞೋ ಮಹಾಹವಿಃ ॥ ೭೨ ॥

ಸ್ತವ್ಯಃ ಸ್ತವಪ್ರಿಯಃ ಸ್ತೋತ್ರಂ ಸ್ತುತಿಃ ಸ್ತೋತಾ ರಣಪ್ರಿಯಃ ।
ಪೂರ್ಣಃ ಪೂರಯಿತಾ ಪುಣ್ಯಃ ಪುಣ್ಯಕೀರ್ತಿರನಾಮಯಃ ॥ ೭೩ ॥

ಮನೋಜವಸ್ತೀರ್ಥಕರೋ ವಸುರೇತಾ ವಸುಪ್ರದಃ ।
ವಸುಪ್ರದೋ ವಾಸುದೇವೋ ವಸುರ್ವಸುಮನಾ ಹವಿಃ ॥ ೭೪ ॥

ಸದ್ಗತಿಃ ಸತ್ಕೃತಿಃ ಸತ್ತಾ ಸದ್ಭೂತಿಃ ಸತ್ಪರಾಯಣಃ ।
ಶೂರಸೇನೋ ಯದುಶ್ರೇಷ್ಠಃ ಸನ್ನಿವಾಸಃ ಸುಯಾಮುನಃ ॥ ೭೫ ॥

ಭೂತಾವಾಸೋ ವಾಸುದೇವಃ ಸರ್ವಾಸುನಿಲಯೋಽನಲಃ ।
ದರ್ಪಹಾ ದರ್ಪದೋ ದೃಪ್ತೋ ದುರ್ಧರೋಽಥಾಪರಾಜಿತಃ ॥ ೭೬ ॥

ವಿಶ್ವಮೂರ್ತಿರ್ಮಹಾಮೂರ್ತಿರ್ದೀಪ್ತಮೂರ್ತಿರಮೂರ್ತಿಮಾನ್ ।
ಅನೇಕಮೂರ್ತಿರವ್ಯಕ್ತಃ ಶತಮೂರ್ತಿಃ ಶತಾನನಃ ॥ ೭೭ ॥

ಏಕೋ ನೈಕಃ ಸವಃ ಕಃ ಕಿಂ ಯತ್ತತ್ಪದಮನುತ್ತಮಮ್ ।
ಲೋಕಬಂಧುರ್ಲೋಕನಾಥೋ ಮಾಧವೋ ಭಕ್ತವತ್ಸಲಃ ॥ ೭೮ ॥

ಸುವರ್ಣವರ್ಣೋ ಹೇಮಾಂಗೋ ವರಾಂಗಶ್ಚಂದನಾಂಗದೀ ।
ವೀರಹಾ ವಿಷಮಃ ಶೂನ್ಯೋ ಘೃತಾಶೀರಚಲಶ್ಚಲಃ ॥ ೭೯

ಅಮಾನೀ ಮಾನದೋ ಮಾನ್ಯೋ ಲೋಕಸ್ವಾಮೀ ತ್ರಿಲೋಕಧೃತ್ ।
ಸುಮೇಧಾ ಮೇಧಜೋ ಧನ್ಯಃ ಸತ್ಯಮೇಧಾ ಧರಾಧರಃ ॥ ೮೦ ॥

ತೇಜೋವೃಷೋ ದ್ಯುತಿಧರಃ ಸರ್ವಶಸ್ತ್ರಭೃತಾಂ ವರಃ ।
ಪ್ರಗ್ರಹೋ ನಿಗ್ರಹೋ ವ್ಯಗ್ರೋ ನೈಕಶೃಂಗೋ ಗದಾಗ್ರಜಃ ॥ ೮೧ ॥

ಚತುರ್ಮೂರ್ತಿಶ್ಚತುರ್ಬಾಹುಶ್ಚತುರ್ವ್ಯೂಹಶ್ಚತುರ್ಗತಿಃ ।
ಚತುರಾತ್ಮಾ ಚತುರ್ಭಾವಶ್ಚತುರ್ವೇದವಿದೇಕಪಾತ್ ॥ ೮೨ ॥

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಸಮಾವರ್ತೋಽನಿವೃತ್ತಾತ್ಮಾ ದುರ್ಜಯೋ ದುರತಿಕ್ರಮಃ ।
ದುರ್ಲಭೋ ದುರ್ಗಮೋ ದುರ್ಗೋ ದುರಾವಾಸೋ ದುರಾರಿಹಾ ॥ ೮೩ ॥

ಶುಭಾಂಗೋ ಲೋಕಸಾರಂಗಃ ಸುತಂತುಸ್ತಂತುವರ್ಧನಃ ।
ಇಂದ್ರಕರ್ಮಾ ಮಹಾಕರ್ಮಾ ಕೃತಕರ್ಮಾ ಕೃತಾಗಮಃ ॥ ೮೪ ॥

ಉದ್ಭವಃ ಸುಂದರಃ ಸುಂದೋ ರತ್ನನಾಭಃ ಸುಲೋಚನಃ ।
ಅರ್ಕೋ ವಾಜಸನಃ ಶೃಂಗೀ ಜಯಂತಃ ಸರ್ವವಿಜ್ಜಯೀ ॥ ೮೫ ॥

ಸುವರ್ಣಬಿಂದುರಕ್ಷೋಭ್ಯಃ ಸರ್ವವಾಗೀಶ್ವರೇಶ್ವರಃ ।
ಮಹಾಹ್ರದೋ ಮಹಾಗರ್ತೋ ಮಹಾಭೂತೋ ಮಹಾನಿಧಿಃ ॥ ೮೬ ॥

ಕುಮುದಃ ಕುಂದರಃ ಕುಂದಃ ಪರ್ಜನ್ಯಃ ಪಾವನೋಽನಿಲಃ ।
ಅಮೃತಾಂಶೋಽಮೃತವಪುಃ ಸರ್ವಜ್ಞಃ ಸರ್ವತೋಮುಖಃ ॥ ೮೭ ॥

ಸುಲಭಃ ಸುವ್ರತಃ ಸಿದ್ಧಃ ಶತ್ರುಜಿಚ್ಛತ್ರುತಾಪನಃ ।
ನ್ಯಗ್ರೋಧೋದುಂಬರೋಽಶ್ವತ್ಥ ಶ್ಚಾಣೂರಾಂಧ್ರನಿಷೂದನಃ ॥ ೮೮ ॥

ಸಹಸ್ರಾರ್ಚಿಃ ಸಪ್ತಜಿಹ್ವಃ ಸಪ್ತೈಧಾಃ ಸಪ್ತವಾಹನಃ ।
ಅಮೂರ್ತಿರನಘೋಽಚಿಂತ್ಯೋ ಭಯಕೃದ್ಭಯನಾಶನಃ ॥ ೮೯ ॥

ಅಣುರ್ಬೃಹತ್ಕೃಶಃ ಸ್ಥೂಲೋ ಗುಣಭೃನ್ನಿರ್ಗುಣೋ ಮಹಾನ್ ।
ಅಧೃತಃ ಸ್ವಧೃತಃ ಸ್ವಾಸ್ಯಃ ಪ್ರಾಗ್ವಂಶೋ ವಂಶವರ್ಧನಃ ॥ ೯೦ ॥

ಭಾರಭೃತ್ ಕಥಿತೋ ಯೋಗೀ ಯೋಗೀಶಃ ಸರ್ವಕಾಮದಃ ।
ಆಶ್ರಮಃ ಶ್ರಮಣಃ ಕ್ಷಾಮಃ ಸುಪರ್ಣೋ ವಾಯುವಾಹನಃ ॥ ೯೧ ॥

ಧನುರ್ಧರೋ ಧನುರ್ವೇದೋ ದಂಡೋ ದಮಯಿತಾ ದಮಃ ।
ಅಪರಾಜಿತಃ ಸರ್ವಸಹೋ ನಿಯಂತಾಽನಿಯಮೋಽಯಮಃ ॥ ೯೨ ॥

ಸತ್ತ್ವವಾನ್ ಸಾತ್ತ್ವಿಕಃ ಸತ್ಯಃ ಸತ್ಯಧರ್ಮಪರಾಯಣಃ ।
ಅಭಿಪ್ರಾಯಃ ಪ್ರಿಯಾರ್ಹೋಽರ್ಹಃ ಪ್ರಿಯಕೃತ್ ಪ್ರೀತಿವರ್ಧನಃ ॥ ೯೩ ॥

ವಿಹಾಯಸಗತಿರ್ಜ್ಯೋತಿಃ ಸುರುಚಿರ್ಹುತಭುಗ್ ವಿಭುಃ ।
ರವಿರ್ವಿರೋಚನಃ ಸೂರ್ಯಃ ಸವಿತಾ ರವಿಲೋಚನಃ ॥ ೯೪ ॥

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಅನಂತೋ ಹುತಭುಗ್ಭೋಕ್ತಾ ಸುಖದೋ ನೈಕಜೋಽಗ್ರಜಃ ।
ಅನಿರ್ವಿಣ್ಣಃ ಸದಾಮರ್ಷೀ ಲೋಕಾಧಿಷ್ಠಾನಮದ್ಭುತಃ ॥ ೯೫ ॥

ಸನಾತ್ ಸನಾತನತಮಃ ಕಪಿಲಃ ಕಪಿರವ್ಯಯಃ ।
ಸ್ವಸ್ತಿದಃ ಸ್ವಸ್ತಿಕೃತ್ ಸ್ವಸ್ತಿ ಸ್ವಸ್ತಿಭುಕ್ ಸ್ವಸ್ತಿದಕ್ಷಿಣಃ ॥ ೯೬ ॥

ಅರೌದ್ರಃ ಕುಂಡಲೀ ಚಕ್ರೀ ವಿಕ್ರಮ್ಯೂರ್ಜಿತಶಾಸನಃ ।
ಶಬ್ದಾತಿಗಃ ಶಬ್ದಸಹಃ ಶಿಶಿರಃ ಶರ್ವರೀಕರಃ ॥ ೯೭ ॥

ಅಕ್ರೂರಃ ಪೇಶಲೋ ದಕ್ಷೋ ದಕ್ಷಿಣಃ ಕ್ಷಮಿಣಾಂ ವರಃ ।
ವಿದ್ವತ್ತಮೋ ವೀತಭಯಃ ಪುಣ್ಯಶ್ರವಣಕೀರ್ತನಃ ॥ ೯೮ ॥

ಉತ್ತಾರಣೋ ದುಷ್ಕೃತಿಹಾ ಪುಣ್ಯೋ ದುಃಸ್ವಪ್ನನಾಶನಃ ।
ವೀರಹಾ ರಕ್ಷಣಃ ಸಂತೋ ಜೀವನಃ ಪರ್ಯವಸ್ಥಿತಃ ॥ ೯೯ ॥

ಅನಂತರೂಪೋಽನಂತಶ್ರೀರ್ಜಿತಮನ್ಯುರ್ಭಯಾಪಹಃ ।
ಚತುರಶ್ರೋ ಗಭೀರಾತ್ಮಾ ವಿದಿಶೋ ವ್ಯಾದಿಶೋ ದಿಶಃ ॥ ೧೦೦ ॥

ಅನಾದಿರ್ಭೂರ್ಭುವೋ ಲಕ್ಷ್ಮೀಃ ಸುವೀರೋ ರುಚಿರಾಂಗದಃ ।
ಜನನೋ ಜನಜನ್ಮಾದಿರ್ಭೀಮೋ ಭೀಮಪರಾಕ್ರಮಃ ॥ ೧೦೧ ॥

ಆಧಾರನಿಲಯೋಽಧಾತಾ ಪುಷ್ಪಹಾಸಃ ಪ್ರಜಾಗರಃ ।
ಊರ್ಧ್ವಗಃ ಸತ್ಪಥಾಚಾರಃ ಪ್ರಾಣದಃ ಪ್ರಣವಃ ಪಣಃ ॥ ೧೦೨ ॥

ಪ್ರಮಾಣಂ ಪ್ರಾಣನಿಲಯಃ ಪ್ರಾಣಭೃತ್ ಪ್ರಾಣಜೀವನಃ ।
ತತ್ತ್ವಂ ತತ್ತ್ವವಿದೇಕಾತ್ಮಾ ಜನ್ಮಮೃತ್ಯುಜರಾತಿಗಃ ॥ ೧೦೩ ॥

ಭೂರ್ಭುವಃ ಸ್ವಸ್ತರುಸ್ತಾರಃ ಸವಿತಾ ಪ್ರಪಿತಾಮಹಃ ।
ಯಜ್ಞೋ ಯಜ್ಞಪತಿರ್ಯಜ್ವಾ ಯಜ್ಞಾಂಗೋ ಯಜ್ಞವಾಹನಃ ॥ ೧೦೪ ॥

ಯಜ್ಞಭೃತ್ ಯಜ್ಞಕೃದ್ಯಜ್ಞೀ ಯಜ್ಞಭುಗ್ಯಜ್ಞಸಾಧನಃ ।
ಯಜ್ಞಾಂತಕೃದ್ಯಜ್ಞಗುಹ್ಯಮನ್ನಮನ್ನಾದ ಏವ ಚ ॥ ೧೦೫ ॥

ಆತ್ಮಯೋನಿಃ ಸ್ವಯಂಜಾತೋ ವೈಖಾನಃ ಸಾಮಗಾಯನಃ ।
ದೇವಕೀನಂದನಃ ಸ್ರಷ್ಟಾ ಕ್ಷಿತೀಶಃ ಪಾಪನಾಶನಃ ॥ ೧೦೬ ॥

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಶಂಖಭೃನ್ನಂದಕೀ ಚಕ್ರೀ ಶಾರ್ಙ್ಗಧನ್ವಾ ಗಧಾಧರಃ ।
ರಥಾಂಗಪಾಣಿರಕ್ಷೋಭ್ಯಃ ಸರ್ವಪ್ರಹರಣಾಯುಧಃ
ಸರ್ವಪ್ರಹರಣಾಯುಧ ಓಂ ನಮ ಇತಿ ॥ ೧೦೭ ॥

ವನಮಾಲೀ ಗದೀ ಶಾಂಙ್ರ್ಗೀ ಶಂಖೀ ಚಕ್ರೀ ಚ ನಂದಕೀ ।
ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣೋ ವಿಷ್ಣುರ್ವಾಸುದೇವೋಽಭಿರಕ್ಷತು ॥

ಫಲಶ್ರುತಿಃ ಭೀಷ್ಮ ಉವಾಚ

ಇತೀದಂ ಕೀರ್ತನೀಯಸ್ಯ ಕೇಶವಸ್ಯ ಮಹಾತ್ಮನಃ ।
ನಾಮ್ನಾಂ ಸಹಸ್ರಂ ದಿವ್ಯಾನಾಮಶೇಷೇಣ ಪ್ರಕೀರ್ತಿತಮ್ ॥ ೧೦೮ ॥

ಯ ಇದಂ ಶೃಣುಯಾನ್ನಿತ್ಯಂ ಯಶ್ಚಾಪಿ ಪರಿಕೀರ್ತಯೇತ್ ।
ನಾಶುಭಂ ಪ್ರಾಪ್ನುಯಾತ್ ಕಿಂಚಿತ್ಸೋಽಮುತ್ರೇಹ ಚ ಮಾನವಃ ॥೧೦೯॥

ವೇದಾಂತಗೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಃ ಸ್ಯಾತ್ ಕ್ಷತ್ರಿಯೋ ವಿಜಯೀ ಭವೇತ್ ।
ವೈಶ್ಯೋ ಧನಸಮೃದ್ಧಸ್ಸ್ಯಾತ್ ಶೂದ್ರಸ್ಸುಖಮವಾಪ್ನುಯಾತ್ ॥೧೧೦॥

ಧರ್ಮಾರ್ಥೀ ಪ್ರಾಪ್ನುಯಾದ್ ಧರ್ಮ—
ಮರ್ಥಾರ್ಥೀ ಚಾರ್ಥಮಾಪ್ನುಯಾತ್ ।
ಕಾಮಾನವಾಪ್ನುಯಾತ್ಕಾಮಿ
ಪ್ರಜಾರ್ಥೀ ಚಾಪ್ನುಯಾತ್ ಪ್ರಜಾಮ್ ॥ ೧೧೧

ಭಕ್ತಿಮಾನ್ ಯಃ ಸದೋತ್ಥಾಯ ಶುಚಿಸ್ತದ್ಗತಮಾನಸಃ ।
ಸಹಸ್ರಂ ವಾಸುದೇವಸ್ಯ ನಾಮ್ನಾಮೇತತ್ ಪ್ರಕೀರ್ತಯೇತ್ ॥ ೧೧೨ ॥

ಯಶಃ ಪ್ರಾಪ್ನೋತಿ ವಿಪುಲಂ ಜ್ಞಾತಿ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯಮೇವ ಚ ।
ಅಚಲಾಂ ಶ್ರಿಯಮಾಪ್ನೋತಿ ಶ್ರೇಯಃ ಪ್ರಾಪ್ನೋತ್ಯನುತ್ತಮಮ್ ॥ ೧೧೩ ॥

ನ ಭಯಂ ಕ್ವಚಿದಾಪ್ನೋತಿ ವೀರ್ಯಂ ತೇಜಶ್ಚ ವಿಂದತಿ ।
ಭವತ್ಯರೋಗೋ ದ್ಯುತಿಮಾನ್ ಬಲರೂಪಗುಣಾನ್ವಿತಃ ॥ ೧೧೪ ॥

ರೋಗಾರ್ತೋ ಮುಚ್ಯತೇ ರೋಗಾದ್ಬದ್ಧೋ ಮುಚ್ಯೇತ ಬಂಧನಾತ್ ।
ಭಯಾನ್ಮುಚ್ಯೇತ ಭೀತಸ್ತು ಮುಚ್ಯೇತಾಪನ್ನ ಆಪದಃ ॥ ೧೧೫ ॥

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ದುರ್ಗಾಣ್ಯತೀತರತ್ಯಾಶು ಪುರುಷಃ ಪುರುಷೋತ್ತಮಮ್ ।
ಸ್ತುವನ್ನಾಮಸಹಸ್ರೇಣ ನಿತ್ಯಂ ಭಕ್ತಿಸಮನ್ವಿತಃ ॥ ೧೧೬ ॥

ವಾಸುದೇವಾಶ್ರಯೋ ಮರ್ತ್ಯೋ ವಾಸುದೇವಪರಾಯಣಃ ।
ಸರ್ವಪಾಪವಿಶುದ್ಧಾತ್ಮಾ ಯಾತಿ ಬ್ರಹ್ಮ ಸನಾತನಮ್ ॥ ೧೧೭ ॥

ನ ವಾಸುದೇವಭಕ್ತಾನಾಮಶುಭಂ ವಿದ್ಯತೇ ಕ್ವಚಿತ್ ।
ಜನ್ಮಮೃತ್ಯುಜರಾವ್ಯಾಧಿಭಯಂ ನೈವೋಪಜಾಯತೇ ॥ ೧೧೮ ॥

ಇಮಂ ಸ್ತವಮಧೀಯಾನಃ ಶ್ರದ್ಧಾಭಕ್ತಿಸಮನ್ವಿತಃ ।
ಯುಜ್ಯೇತಾತ್ಮಾಸುಖಕ್ಷಾಂತಿ ಶ್ರೀಧೃತಿಸ್ಮೃತಿಕೀರ್ತಿಭಿಃ ॥ ೧೧೯ ॥

ನ ಕ್ರೋಧೋ ನ ಚ ಮಾತ್ಸರ್ಯಂ ನ ಲೋಭೋ ನಾಶುಭಾ ಮತಿಃ ।
ಭವಂತಿ ಕೃತಪುಣ್ಯಾನಾಂ ಭಕ್ತಾನಾಂ ಪುರುಷೋತ್ತಮೇ ॥ ೧೨೦ ॥

ದ್ಯೌಃ ಸಚಂದ್ರಾರ್ಕನಕ್ಷತ್ರಾ ಖಂ ದಿಶೋ ಭೂರ್ಮಹೋದಧಿಃ ।
ವಾಸುದೇವಸ್ಯ ವೀರ್ಯೇಣ ವಿಧೃತಾನಿ ಮಹಾತ್ಮನಃ ॥ ೧೨೧ ॥

ಸಸುರಾಸುರಗಂಧರ್ವಂ ಸಯಕ್ಷೋರಗರಾಕ್ಷಸಮ್ ।
ಜಗದ್ವಶೇ ವರ್ತತೇದಂ ಕೃಷ್ಣಸ್ಯ ಸಚರಾಚರಮ್ ॥ ೧೨೨ ॥

ಇಂದ್ರಿಯಾಣಿ ಮನೋ ಬುದ್ಧಿಃ ಸತ್ತ್ವಂ ತೇಜೋ ಬಲಂ ಧೃತಿಃ ।
ವಾಸುದೇವಾತ್ಮಕಾನ್ಯಾಹುಃ ಕ್ಷೇತ್ರಂ ಕ್ಷೇತ್ರಜ್ಞ ಏವ ಚ ॥ ೧೨೩ ॥

ಸರ್ವಾಗಮಾನಾಮಾಚಾರಃ ಪ್ರಥಮಂ ಪರಿಕಲ್ಪಿತಃ ।
ಆಚಾರಪ್ರಭವೋ ಧರ್ಮೋ ಧರ್ಮಸ್ಯ ಪ್ರಭುರಚ್ಯುತಃ ॥ ೧೨೪ ॥

ಋಷಯಃ ಪಿತರೋ ದೇವಾ ಮಹಾಭೂತಾನಿ ಧಾತವಃ ।
ಜಂಗಮಾಜಂಗಮಂ ಚೇದಂ ಜಗನ್ನಾರಾಯಣೋದ್ಭವಮ್ ॥ ೧೨೫ ॥

ಯೋಗೋ ಜ್ಞಾನಂ ತಥಾ ಸಾಂಖ್ಯಂ ವಿದ್ಯಾಃ ಶಿಲ್ಪಾದಿ ಕರ್ಮ ಚ ।
ವೇದಾಃ ಶಾಸ್ತ್ರಾಣಿ ವಿಜ್ಞಾನಮೇತತ್ ಸರ್ವಂ ಜನಾರ್ದನಾತ್ ॥ ೧೨೬ ॥

ಏಕೋ ವಿಷ್ಣುರ್ಮಹದ್ಭೂತಂ ಪೃಥಗ್ಭೂತಾನ್ಯನೇಕಶಃ ।
ತ್ರೀನ್‌ಲ್ಲೋಕಾನ್ವ್ಯಾಪ್ಯ ಭೂತಾತ್ಮಾ ಭುಂಕ್ತೇ ವಿಶ್ವಭುಗವ್ಯಯಃ ॥ ೧೨೭ ॥

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಇಮಂ ಸ್ತವಂ ಭಗವತೋ ವಿಷ್ಣೋರ್ವ್ಯಾಸೇನ ಕೀರ್ತಿತಮ್ ।
ಪಠೇದ್ಯ ಇಚ್ಛೇತ್ ಪುರುಷಃ ಶ್ರೇಯಃ ಪ್ರಾಪ್ತುಂ ಸುಖಾನಿ ಚ ॥ ೧೨೮ ॥

ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಮಜಂ ದೇವಂ ಜಗತಃ ಪ್ರಭವಾಪ್ಯಯಮ್ ।
ಭಜಂತಿ ಯೇ ಪುಷ್ಕರಾಕ್ಷಂ ನ ತೇ ಯಾಂತಿ ಪರಾಭವಮ್ ॥ ೧೨೯ ॥
ನ ತೇ ಯಾಂತಿ ಪರಾಭವಮ್ ಓಂ ನಮ ಇತಿ ॥

ಅನುಬಂಧ

ಅರ್ಜುನ ಉವಾಚ

ಪದ್ಮಪತ್ರ ವಿಶಾಲಾಕ್ಷ ಪದ್ಮನಾಭ ಸುರೋತ್ತಮ ।
ಭಕ್ತಾನಾಮನುರಕ್ತಾನಾಂ ತ್ರಾತಾ ಭವ ಜನಾರ್ದನ ॥ ೧೩೦ ॥

ಶ್ರೀ ಭಗವಾನುವಾಚ

ಯೋ ಮಾಂ ನಾಮಸಹಸ್ರೇಣ ಸ್ತೋತುಮಿಚ್ಛತಿ ಪಾಂಡವ ।
ಸೋಽಹಮೇಕೇನ ಶ್ಲೋಕೇನ ಸ್ತುತ ಏವ ನ ಸಂಶಯಃ ॥ ೧೩೧ ॥
ಸ್ತುತ ಏವ ನ ಸಂಶಯ ಓಂ ನಮ ಇತಿ ॥

ವ್ಯಾಸ ಉವಾಚ

ವಾಸನಾದ್ವಾಸುದೇವಸ್ಯ ವಾಸಿತಂ ತೇ ಜಗತ್ರಯಮ್ ।
ಸರ್ವಭೂತನಿವಾಸೋಽಸಿ ವಾಸುದೇವ ನಮೋಽಸ್ತುತೇ ॥ ೧೩೨ ॥
ಶ್ರೀ ವಾಸುದೇವ ನಮೋಽಸ್ತು ತ ಓಂ ನಮ ಇತಿ ॥

ಪಾರ್ವತ್ಯುವಾಚ

ಕೇನೋಪಾಯೇನ ಲಘುನಾ ವಿಷ್ಣೋರ್ನಾಮಸಹಸ್ರಕಮ್ ।
ಪಠ್ಯತೇ ಪಂಡಿತೈರ್ನಿತ್ಯಂ ಶ್ರೋತುಮಿಚ್ಛಾಮ್ಯಹಂ ಪ್ರಭೋ ॥ ೧೩೩ ॥

ಈಶ್ವರ ಉವಾಚ

ಶ್ರೀರಾಮ ರಾಮ ರಾಮೇತಿ ರಮೇ ರಾಮೇ ಮನೋರಮೇ ।
ಸಹಸ್ರನಾಮತತ್ತುಲ್ಯಂ ರಾಮನಾಮ ವರಾನನೇ
ರಾಮನಾಮ ವರಾನನ ಓಂ ನಮ ಇತಿ ॥ ೧೩೪ ॥

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಬ್ರಹ್ಮೋವಾಚ

ನಮೋಽಸ್ತ್ವನಂತಾಯ ಸಹಸ್ರಮೂರ್ತಯೇ ಸಹಸ್ರಪಾದಾಕ್ಷಿ
ಶಿರೋರುಬಾಹವೇ । ಸಹಸ್ರನಾಮ್ನೇ ಪುರುಷಾಯ ಶಾಶ್ವತೇ
ಸಹಸ್ರಕೋಟಿಯುಗಧಾರಿಣೇ ನಮಃ ॥ ೧೩೫ ॥

ಸಂಜಯ ಉವಾಚ

ಯತ್ರ ಯೋಗೇಶ್ವರಃ ಕೃಷ್ಣೋ ಯತ್ರ ಪಾರ್ಥೋ ಧನುರ್ಧರಃ ।
ತತ್ರ ಶ್ರೀರ್ವಿಜಯೋ ಭೂತಿರ್ಧ್ರುವಾ ನೀತಿರ್ಮತಿರ್ಮಮ ॥ ೧೩೬ ॥

ಶ್ರೀಭಗವಾನುವಾಚ

ಅನನ್ಯಾಶ್ಚಿಂತಯಂತೋ ಮಾಂ ಯೇ ಜನಾಃ ಪರ್ಯುಪಾಸತೇ ।
ತೇಷಾಂ ನಿತ್ಯಾಭಿಯುಕ್ತಾನಾಂ ಯೋಗಕ್ಷೇಮಂ ವಹಾಮ್ಯಹಂ ॥ ೧೩೭ ॥

ಪರಿತ್ರಾಣಾಯ ಸಾಧೂನಾಂ ವಿನಾಶಾಯ ಚ ದುಷ್ಕೃತಾಮ್ ।
ಧರ್ಮಸಂಸ್ಥಾಪನಾರ್ಥಾಯ ಸಂಭವಾಮಿ ಯುಗೇ ಯುಗೇ ॥ ೧೩೮ ॥

ಆರ್ತಾ ವಿಷಣ್ಣಾಃ ಶಿಥಿಲಾಶ್ಚ ಭೀತಾಃ ಘೋರೇಷು ಚ ವ್ಯಾಧಿಷು
ವರ್ತಮಾನಾಃ । ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ ನಾರಾಯಣ ಶಬ್ದಮಾತ್ರಂ
ವಿಮುಕ್ತ ದುಃಖಾಃ ಸುಖಿನೋ ಭವಂತಿ ॥ ೧೩೯ ॥

ಓಂ ತತ್ಸದಿತಿ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾಭಾರತೇ ಶತಸಹಸ್ರಿಕಾಯಾಂ ಸಂಹಿತಾಯಾಂ
ವೈಯಾಸಿಕ್ಯಾಂ ಅನುಶಾಸನಿಕಪರ್ವಣಿ ಮೋಕ್ಷಧರ್ಮೇ ಶ್ರೀ ಭೀಷ್ಮ-
ಯುಧಿಷ್ಠಿರ ಸಂವಾದೇ ಶ್ರೀವಿಷ್ಣೋರ್ದಿವ್ಯಸಹಸ್ರನಾಮಸ್ತೋತ್ರಂ
ನಾಮ ಏಕೋನ ಪಂಚಾಶದಧಿಕಶತತಮೋಽಧ್ಯಾಯಃ

ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುಸಹಸ್ರನಾಮಸ್ತೋತ್ರಂ ಸಮಾಪ್ತಂ

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುಸಹಸ್ರನಾಮಾವಳಿಃ

ಓಂ ವಿಶ್ವಸ್ಮೈ ನಮಃ
ವಿಷ್ಣವೇ ನಮಃ
ವಷಟ್ಕಾರಾಯ ನಮಃ
ಭೂತಭವ್ಯಭವತ್ಪ್ರಭವೇ ನಮಃ
ಭೂತಕೃತೇ ನಮಃ
ಭೂತಭೃತೇ ನಮಃ
ಭಾವಾಯ ನಮಃ
ಭೂತಾತ್ಮನೇ ನಮಃ
ಭೂತಭಾವನಾಯ ನಮಃ
ಪೂತಾತ್ಮನೇ ನಮಃ ೧೦
ಪರಮಾತ್ಮನೇ ನಮಃ (ನಮಃ
ಮುಕ್ತಾನಾಂಪರಮಾಯೈಗತಯೇ
ಅವ್ಯಯಾಯ ನಮಃ
ಪುರುಷಾಯ ನಮಃ
ಸಾಕ್ಷಿಣೇ ನಮಃ
ಕ್ಷೇತ್ರಜ್ಞಾಯ ನಮಃ
ಅಕ್ಷರಾಯ ನಮಃ
ಯೋಗಾಯ ನಮಃ
ಯೋಗವಿದಾಂ ನೇತ್ರೇ ನಮಃ
ಪ್ರಧಾನ ಪುರುಷೇಶ್ವರಾಯ ೨೦
ನಾರಸಿಂಹವಪುಷೇ ನಮಃ (ನಮಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ನಮಃ
ಕೇಶವಾಯ ನಮಃ
ಪುರುಷೋತ್ತಮಾಯ ನಮಃ
ಸರ್ವಸ್ಮೈ ನಮಃ
ಶರ್ವಾಯ ನಮಃ
ಶಿವಾಯ ನಮಃ
ಸ್ಥಾಣವೇ ನಮಃ
ಭೂತಾದಯೇ ನಮಃ
ನಿಧಯೇ ನಮಃ ೩೦
ಅವ್ಯಯಾಯನಮಃ
ಸಂಭವಾಯ ನಮಃ
ಭಾವನಾಯ ನಮಃ
ಭರ್ತ್ರೇ ನಮಃ
ಪ್ರಭವಾಯ ನಮಃ
ಪ್ರಭವೇ ನಮಃ
ಈಶ್ವರಾಯ ನಮಃ
ಸ್ವಯಂಭುವೇ ನಮಃ
ಶಂಭವೇ ನಮಃ
ಆದಿತ್ಯಾಯ ನಮಃ ೪೦
ಪುಷ್ಕರಾಕ್ಷಾಯ ನಮಃ
ಮಹಾಸ್ವನಾಯ ನಮಃ
ಅನಾದಿನಿಧನಾಯ ನಮಃ
ಧಾತ್ರೇ ನಮಃ
ವಿಧಾತ್ರೇ ನಮಃ
ಧಾತುರುತ್ತಮಾಯ ನಮಃ
ಅಪ್ರಮೇಯಾಯ ನಮಃ
ಹೃಷೀಕೇಶಾಯ ನಮಃ
ಪದ್ಮನಾಭಾಯ ನಮಃ
ಅಮರಪ್ರಭವೇ ನಮಃ ೫೦

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ವಿಶ್ವಕರ್ಮಣೇ ನಮಃ
ಮನವೇ ನಮಃ
ತ್ವಷ್ಟ್ರೇ ನಮಃ
ಸ್ಥವಿಷ್ಠಾಯ ನಮಃ
ಸ್ಥವಿರಾಯ ನಮಃ
ಧ್ರುವಾಯ ನಮಃ
ಅಗ್ರಾಹ್ಯಾಯ ನಮಃ
ಶಾಶ್ವತಾಯ ನಮಃ
ಕೃಷ್ಣಾಯ ನಮಃ
ಲೋಹಿತಾಕ್ಷಾಯ ನಮಃ ೬೦
ಪ್ರತರ್ದನಾಯ ನಮಃ
ಪ್ರಭೂತಾಯ ನಮಃ
ತ್ರಿಕಕುಬ್ಧಾಮ್ನೇ ನಮಃ
ಪವಿತ್ರಾಯ ನಮಃ
ಮಂಗಳಾಯ ನಮಃ
ಪರಸ್ಮೈ ನಮಃ
ಈಶಾನಾಯ ನಮಃ
ಪ್ರಾಣದಾಯ ನಮಃ
ಪ್ರಾಣಾಯ ನಮಃ
ಜ್ಯೇಷ್ಠಾಯ ನಮಃ ೭೦
ಶ್ರೇಷ್ಠಾಯ ನಮಃ
ಪ್ರಜಾಪತಯೇ ನಮಃ
ಹಿರಣ್ಯಗರ್ಭಾಯ ನಮಃ
ಭೂಗರ್ಭಾಯ ನಮಃ
ಮಾಧವಾಯ ನಮಃ
ಮಧುಸೂಧನಾಯ ನಮಃ
ಈಶ್ವರಾಯ ನಮಃ
ವಿಕ್ರಮಿಣೇ ನಮಃ
ಧನ್ವಿನೇ ನಮಃ
ಮೇಧಾವಿನೇ ನಮಃ ೮೦
ವಿಕ್ರಮಾಯ ನಮಃ
ಕ್ರಮಾಯ ನಮಃ
ಅನುತ್ತಮಾಯ ನಮಃ
ದುರಾಧರ್ಷಾಯ ನಮಃ
ಕೃತಜ್ಞಾಯ ನಮಃ
ಕೃತಯೇ ನಮಃ
ಆತ್ಮವತೇ ನಮಃ
ಸುರೇಶಾಯ ನಮಃ
ಶರಣಾಯ ನಮಃ
ಶರ್ಮಣೇ ನಮಃ ೯೦
ವಿಶ್ವರೇತಸೇ ನಮಃ
ಪ್ರಜಾಭವಾಯ ನಮಃ
ಅಹ್ನೇ ನಮಃ
ಸಂವತ್ಸರಾಯ ನಮಃ
ವ್ಯಾಲಾಯ ನಮಃ
ಪ್ರತ್ಯಯಾಯ ನಮಃ
ಸರ್ವದರ್ಶನಾಯ ನಮಃ
ಅಜಾಯ ನಮಃ
ಸರ್ವೇಶ್ವರಾಯ ನಮಃ
ಸಿದ್ಧಾಯ ನಮಃ ೧೦೦
ಸಿದ್ಧಯೇ ನಮಃ
ಸರ್ವಾದಯೇ ನಮಃ
ಅಚ್ಯುತಾಯ ನಮಃ
ವೃಷಾಕಪಯೇ ನಮಃ

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಅಮೇಯಾತ್ಮನೇ ನಮಃ
ಸರ್ವಯೋಗವಿನಿಃಸೃತಾಯ ನಮಃ
ವಸವೇ ನಮಃ
ವಸುಮನಸೇ ನಮಃ
ಸತ್ಯಾಯ ನಮಃ
ಸಮಾತ್ಮನೇ ನಮಃ ೧೧೦
ಸ(ಅಸ)ಮ್ಮಿತೇ ನಮಃ
ಸಮಾಯ ನಮಃ
ಅಮೋಘಾಯ ನಮಃ
ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷಾಯ ನಮಃ
ವೃಷಕರ್ಮಣೇ ನಮಃ
ವೃಷಾಕೃತಯೇ ನಮಃ
ರುದ್ರಾಯ ನಮಃ
ಬಹುಶಿರಸೇ ನಮಃ
ಬಭ್ರವೇ ನಮಃ
ವಿಶ್ವಯೋನಯೇ ನಮಃ ೧೨೦
ಶುಚಿಶ್ರವಸೇ ನಮಃ
ಅಮೃತಾಯ ನಮಃ
ಶಾಶ್ವತಾಯ ನಮಃ
ಸ್ಥಾಣವೇ ನಮಃ
ವರಾರೋಹಾಯ ನಮಃ
ಮಹಾತಪಸೇ ನಮಃ
ಸರ್ವಗಾಯ ನಮಃ
ಸರ್ವವಿದೇ ನಮಃ
ಭಾನವೇ ನಮಃ
ವಿಷ್ವಕ್ಸೇನಾಯ ನಮಃ ೧೩೦
ಜನಾರ್ದನಾಯ ನಮಃ

ವೇದಾಯ ನಮಃ
ವೇದವಿದೇ ನಮಃ
ಅವ್ಯಙ್ಗಾಯ ನಮಃ
ವೇದಾಂಙ್ಗಾಯ ನಮಃ
ವೇದವಿದೇ ನಮಃ
ಕವಯೇ ನಮಃ
ಲೋಕಾಧ್ಯಕ್ಷಾಯ ನಮಃ
ಸುರಾಧ್ಯಕ್ಷಾಯ ನಮಃ
ಧರ್ಮಾಧ್ಯಕ್ಷಾಯ ನಮಃ ೧೪೦
ಕೃತಾಕೃತಾಯ ನಮಃ
ಚತುರಾತ್ಮನೇ ನಮಃ
ಚತುರ್ವ್ಯೂಹಾಯ ನಮಃ
ಚತುರ್ದಂಷ್ಟ್ರಾಯ ನಮಃ
ಚತುರ್ಭುಜಾಯ ನಮಃ
ಭ್ರಾಜಿಷ್ಣವೇ ನಮಃ
ಭೋಜನಾಯ ನಮಃ
ಭೋಕ್ತ್ರೇ ನಮಃ
ಸಹಿಷ್ಣವೇ ನಮಃ
ಜಗದಾದಿಜಾಯ ನಮಃ ೧೫೦
ಅನಘಾಯ ನಮಃ
ವಿಜಯಾಯ ನಮಃ
ಜೇತ್ರೇ ನಮಃ
ವಿಶ್ವಯೋನಯೇ ನಮಃ
ಪುನರ್ವಸವೇ ನಮಃ
ಉಪೇಂದ್ರಾಯ ನಮಃ
ವಾಮನಾಯ ನಮಃ
ಪ್ರಾಂಶವೇ ನಮಃ

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಅಮೋಘಾಯ ನಮಃ
ಶುಚಯೇ ನಮಃ ೧೬೦
ಊರ್ಜಿತಾಯ ನಮಃ
ಅತೀಂದ್ರಾಯ ನಮಃ
ಸಂಗ್ರಹಾಯ ನಮಃ
ಸರ್ಗಾಯ ನಮಃ
ಧೃತಾತ್ಮನೇ ನಮಃ
ನಿಯಮಾಯ ನಮಃ
ಯಮಾಯ ನಮಃ
ವೇದ್ಯಾಯ ನಮಃ
ವೈದ್ಯಾಯ ನಮಃ
ಸದಾಯೋಗಿನೇ ನಮಃ ೧೭೦
ವೀರಘ್ನೇ ನಮಃ
ಮಾಧವಾಯ ನಮಃ
ಮಧವೇ ನಮಃ
ಅತೀಂದ್ರಿಯಾಯ ನಮಃ
ಮಹಾಮಾಯಾಯ ನಮಃ
ಮಹೋತ್ಸಾಹಾಯ ನಮಃ
ಮಹಾಬಲಾಯ ನಮಃ
ಮಹಾಬುದ್ಧಯೇ ನಮಃ
ಮಹಾವೀರ್ಯಾಯ ನಮಃ
ಮಹಾಶಕ್ತಯೇ ನಮಃ ೧೮೦
ಮಹಾದ್ಯುತಯೇ ನಮಃ
ಅನಿರ್ದೇಶ್ಯವಪುಷೇ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ನಮಃ
ಅಮೇಯಾತ್ಮನೇ ನಮಃ
ಮಹಾದ್ರಿಧೃತೇ ನಮಃ

ಮಹೇಷ್ವಾಸಾಯ ನಮಃ
ಮಹೀಭರ್ತ್ರೇ ನಮಃ
ಶ್ರೀನಿವಾಸಾಯ ನಮಃ
ಸತಾಂ ಗತಯೇ ನಮಃ
ಅನಿರುದ್ಧಾಯ ನಮಃ ೧೯೦
ಸುರಾನಂದಾಯ ನಮಃ
ಗೋವಿಂದಾಯ ನಮಃ
ಗೋವಿದಾಂ ಪತಯೇ ನಮಃ
ಮರೀಚಯೇ ನಮಃ
ದಮನಾಯ ನಮಃ
ಹಂಸಾಯ ನಮಃ
ಸುಪರ್ಣಾಯ ನಮಃ
ಭುಜಗೋತ್ತಮಾಯ ನಮಃ
ಹಿರಣ್ಯನಾಭಾಯ ನಮಃ
ಸುತಪಸೇ ನಮಃ ೨೦೦
ಪದ್ಮನಾಭಾಯ ನಮಃ
ಪ್ರಜಾಪತಯೇ ನಮಃ
ಅಮೃತ್ಯವೇ ನಮಃ
ಸರ್ವದೃಶೇ ನಮಃ
ಸಿಂಹಾಯ ನಮಃ
ಸಂಧಾತ್ರೇ ನಮಃ
ಸಂಧಿಮತೇ ನಮಃ
ಸ್ಥಿರಾಯ ನಮಃ
ಅಜಾಯ ನಮಃ ।
ದುರ್ಮರ್ಷಣಾಯ ನಮಃ ೨೧೦
ಶಾಸ್ತ್ರೇ ನಮಃ
ವಿಶ್ರುತಾತ್ಮನೇ ನಮಃ

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಸುರಾರಿಘ್ನೇ ನಮಃ
ಗುರವೇ ನಮಃ
ಗುರುತಮಾಯ ನಮಃ
ಧಾಮ್ನೇ ನಮಃ
ಸತ್ಯಾಯ ನಮಃ
ಸತ್ಯಪರಾಕ್ರಮಾಯ ನಮಃ
ನಿಮಿಷಾಯ ನಮಃ
ಅನಿಮಿಷಾಯ ನಮಃ ೨೨೦
ಸ್ರಗ್ವಿಣೇ ನಮಃ
ವಾಚಸ್ಪತಯೇ ನಮಃ
ಉದಾರಧಿಯೇ ನಮಃ
ಅಗ್ರಣ್ಯೇ ನಮಃ
ಗ್ರಾಮಣ್ಯೇ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ನಮಃ
ನ್ಯಾಯಾಯ ನಮಃ
ನೇತ್ರೇ ನಮಃ
ಸಮೀರಣಾಯ ನಮಃ
ಸಹಸ್ರಮೂರ್ಧ್ನೇ ನಮಃ ೨೩೦
ವಿಶ್ವಾತ್ಮನೇ ನಮಃ
ಸಹಸ್ರಾಕ್ಷಾಯ ನಮಃ
ಸಹಸ್ರಪದೇ ನಮಃ
ಆವರ್ತನಾಯ ನಮಃ
ನಿವೃತ್ತಾತ್ಮನೇ ನಮಃ
ಸಂವೃತಾಯ ನಮಃ
ಸಂಪ್ರಮರ್ದನಾಯ ನಮಃ
ಅಹಸ್ಸಂವರ್ತಕಾಯ ನಮಃ
ವಹ್ನಯೇ ನಮಃ
ಅನಿಲಾಯ ನಮಃ ೨೪೦
ಧರಣೀಧರಾಯ ನಮಃ
ಸುಪ್ರಸಾದಾಯ ನಮಃ
ಪ್ರಸನ್ನಾತ್ಮನೇ ನಮಃ
ವಿಶ್ವಧೃಷೇ ನಮಃ
ವಿಶ್ವಭುಜೇ ನಮಃ
ವಿಭವೇ ನಮಃ
ಸತ್ಕರ್ತ್ರೇ ನಮಃ
ಸತ್ಕೃತಾಯ ನಮಃ
ಸಾಧವೇ ನಮಃ
ಜಹ್ನವೇ ನಮಃ ೨೫೦
ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮಃ
ನರಾಯ ನಮಃ
ಅಸಂಖ್ಯೇಯಾಯ ನಮಃ
ಅಪ್ರಮೇಯಾತ್ಮನೇ ನಮಃ
ವಿಶಿಷ್ಟಾಯ ನಮಃ
ಶಿಷ್ಟಕೃತೇ ನಮಃ
ಶುಚಯೇ ನಮಃ
ಸಿದ್ಧಾರ್ಥಾಯ ನಮಃ
ಸಿದ್ಧಸಂಕಲ್ಪಾಯ ನಮಃ
ಸಿದ್ಧಿದಾಯ ನಮಃ ೨೬೦
ಸಿದ್ಧಿಸಾಧನಾಯ ನಮಃ
ವೃಷಾಹಿಣೇ ನಮಃ
ವೃಷಭಾಯ ನಮಃ
ವಿಷ್ಣವೇ ನಮಃ
ವೃಷಪರ್ವಣೇ ನಮಃ
ವೃಷೋದರಾಯ ನಮಃ

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ವರ್ಧನಾಯ ನಮಃ
ವರ್ಧಮಾನಾಯ ನಮಃ
ವಿವಿಕ್ತಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರುತಿಸಾಗರಾಯ ನಮಃ ೨೭೦
ಸುಭುಜಾಯ ನಮಃ
ದುರ್ಧರಾಯ ನಮಃ
ವಾಗ್ಮಿನೇ ನಮಃ
ಮಹೇಂದ್ರಾಯ ನಮಃ
ವಸುದಾಯ ನಮಃ
ವಸವೇ ನಮಃ
ನೈಕರೂಪಾಯ ನಮಃ
ಬೃಹದ್ರೂಪ ಶಿಪಿವಿಷ್ಟಾಯ ನಮಃ
ಪ್ರಕಾಶನಾಯ ನಮಃ
ಓಜಸ್ತೇಜೋದ್ಯುತಿಧರಾಯ ನಮಃ
ಪ್ರಕಾಶಾತ್ಮನೇ ನಮಃ
ಪ್ರತಾಪನಾಯ ನಮಃ
ಋದ್ಧಾಯ ನಮಃ
ಸ್ಪಷ್ಟಾಕ್ಷರಾಯ ನಮಃ
ಮಂತ್ರಾಯ ನಮಃ
ಚಂದ್ರಾಂಶವೇ ನಮಃ
ಭಾಸ್ಕರದ್ಯುತಯೇ ನಮಃ
ಅಮೃತಾಂಶೂದ್ಭವಾಯ ನಮಃ
ಭಾನವೇ ನಮಃ
ಶಶಬಿಂದವೇ ನಮಃ ೨೯೦
ಸುರೇಶ್ವರಾಯ ನಮಃ
ಔಷಧಾಯ ನಮಃ
ಜಗತಸ್ಸೇತವೇ ನಮಃ
ಸತ್ಯಧರ್ಮಪರಾಕ್ರಮಾಯ ನಮಃ
ಭೂತಭವ್ಯಭವನ್ನಾಥಾಯ ನಮಃ
ಪವನಾಯ ನಮಃ
ಪಾವನಾಯ ನಮಃ
ಅನಲಾಯ ನಮಃ
ಕಾಮಘ್ನೇ ನಮಃ
ಕಾಮಕೃತೇ ನಮಃ ೩೦೦
ಕಾಂತಾಯ ನಮಃ
ಕಾಮಾಯ ನಮಃ
ಕಾಮಪ್ರದಾಯ ನಮಃ
ಪ್ರಭವೇ ನಮಃ
ಯುಗಾದಿಕೃತೇ ನಮಃ
ಯುಗಾವರ್ತಾಯ ನಮಃ
ನೈಕಮಾಯಾಯ ನಮಃ
ಮಹಾಶನಾಯ ನಮಃ
ಅದೃಶ್ಯಾಯ ನಮಃ
ವ್ಯಕ್ತರೂಪಾಯ ನಮಃ ೩೧೦
ಸಹಸ್ರಜಿತೇ ನಮಃ
ಅನಂತಜಿತೇ ನಮಃ
ಇಷ್ಟಾಯ ನಮಃ
ಅವಿಶಿಷ್ಟಾಯ ನಮಃ
ಶಿಷ್ಟೇಷ್ಟಾಯ ನಮಃ
ಶಿಖಂಡಿನೇ ನಮಃ
ನಹುಷಾಯ ನಮಃ
ವೃಷಾಯ ನಮಃ
ಕ್ರೋಧಘ್ನೇ ನಮಃ
ಕ್ರೋಧಕೃತೇ ನಮಃ ೩೨೦

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಕರ್ತ್ರೇ ನಮಃ
ವಿಶ್ವಬಾಹವೇ ನಮಃ
ಮಹೀಧರಾಯ ನಮಃ
ಅಚ್ಯುತಾಯ ನಮಃ
ಪ್ರಥಿತಾಯ ನಮಃ
ಪ್ರಾಣಾಯ ನಮಃ
ಪ್ರಾಣದಾಯ ನಮಃ
ವಾಸವಾನುಜಾಯ ನಮಃ
ಅಪಾಂ ನಿಧಯೇ ನಮಃ
ಅಧಿಷ್ಠಾನಾಯ ನಮಃ ೩೩೦
ಅಪ್ರಮತ್ತಾಯ ನಮಃ
ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಾಯ ನಮಃ
ಸ್ಕಂದಾಯ ನಮಃ
ಸ್ಕಂದಧರಾಯ ನಮಃ
ಧುರ್ಯಾಯ ನಮಃ
ವರದಾಯ ನಮಃ
ವಾಯುವಾಹನಾಯ ನಮಃ
ವಾಸುದೇವಾಯ ನಮಃ
ಬೃಹದ್ಭಾನವೇ ನಮಃ
ಆದಿದೇವಾಯ ನಮಃ ೩೪೦
ಪುರಂದರಾಯ ನಮಃ
ಅಶೋಕಾಯ ನಮಃ
ತಾರಣಾಯ ನಮಃ
ತಾರಾಯ ನಮಃ
ಶೂರಾಯ ನಮಃ
ಶೌರಯೇ ನಮಃ
ಜನೇಶ್ವರಾಯ ನಮಃ
ಅನುಕೂಲಾಯ ನಮಃ
ಶತಾವರ್ತಾಯ ನಮಃ
ಪದ್ಮಿನೇ ನಮಃ ೩೫೦
ಪದ್ಮನಿಭೇಕ್ಷಣಾಯ ನಮಃ
ಪದ್ಮನಾಭಾಯ ನಮಃ
ಅರವಿಂದಾಕ್ಷಾಯ ನಮಃ
ಪದ್ಮಗರ್ಭಾಯ ನಮಃ
ಶರೀರಭೃತೇ ನಮಃ
ಮಹರ್ದ್ಧಯೇ ನಮಃ
ಋದ್ಧಾಯ ನಮಃ
ವೃದ್ಧಾತ್ಮನೇ ನಮಃ
ಮಹಾಕ್ಷಾಯ ನಮಃ
ಗರುಡಧ್ವಜಾಯ ನಮಃ ೩೬೦
ಅತುಲಾಯ ನಮಃ
ಶರಭಾಯ ನಮಃ
ಭೀಮಾಯ ನಮಃ
ಸಮಯಜ್ಞಾಯ ನಮಃ
ಹವಿಷೇ ನಮಃ
ಹರಯೇ ನಮಃ
ಸರ್ವಲಕ್ಷಣಲಕ್ಷಣ್ಯಾಯ ನಮಃ
ಲಕ್ಷ್ಮೀವತೇ ನಮಃ
ಸಮಿತಿಂಜಯಾಯ ನಮಃ
ವಿಕ್ಷರಾಯ ನಮಃ ೩೭೦
ರೋಹಿತಾಯ ನಮಃ
ಮಾರ್ಗಾಯ ನಮಃ
ಹೇತವೇ ನಮಃ
ದಾಮೋದರಾಯ ನಮಃ
ಸಹಾಯ ನಮಃ

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-0. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಮಹೀಧರಾಯ ನಮಃ
ಮಹಾಭಾಗಾಯ ನಮಃ
ವೇಗವತೇ ನಮಃ
ಅಮಿತಾಶನಾಯ ನಮಃ
ಉದ್ಭವಾಯ ನಮಃ ೩೮೦
ಕ್ಷೋಭಣಾಯ ನಮಃ
ದೇವಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಗರ್ಭಾಯ ನಮಃ
ಪರಮೇಶ್ವರಾಯ ನಮಃ
ಕರಣಾಯ ನಮಃ
ಕಾರಣಾಯ ನಮಃ
ಕರ್ತ್ರೇ ನಮಃ
ವಿಕರ್ತ್ರೇ ನಮಃ
ಗಹನಾಯ ನಮಃ
ಗುಹಾಯ ನಮಃ ೩೯೦
ವ್ಯವಸಾಯಾಯ ನಮಃ
ವ್ಯವಸ್ಥಾನಾಯ ನಮಃ
ಸಂಸ್ಥಾನಾಯ ನಮಃ
ಸ್ಥಾನದಾಯ ನಮಃ
ಧ್ರುವಾಯ ನಮಃ
ಪರರ್ದ್ಧಯೇ ನಮಃ
ಪರಮಸ್ಪಷ್ಟಾಯ ನಮಃ
ತುಷ್ಟಾಯ ನಮಃ
ಪುಷ್ಟಾಯ ನಮಃ
ಶುಭೇಕ್ಷಣಾಯ ನಮಃ ೪೦೦
ರಾಮಾಯ ನಮಃ
ವಿರಾಮಾಯ ನಮಃ
ವಿರತಾಯ ನಮಃ
ಮಾರ್ಗಾಯ ನಮಃ
ನೇಯಾಯ ನಮಃ
ನಯಾಯ ನಮಃ
ಅನಯಾಯ ನಮಃ
ವೀರಾಯ ನಮಃ
ಶಕ್ತಿಮತಾಂ ಶ್ರೇಷ್ಠಾಯ ನಮಃ
ಧರ್ಮಾಯ ನಮಃ ೪೧೦
ಧರ್ಮವಿದುತ್ತಮಾಯ ನಮಃ
ವೈಕುಂಠಾಯ ನಮಃ
ಪುರುಷಾಯ ನಮಃ
ಪ್ರಾಣಾಯ ನಮಃ
ಪ್ರಾಣದಾಯ ನಮಃ
ಪ್ರಣವಾಯ ನಮಃ
ಪೃಥವೇ ನಮಃ
ಹಿರಣ್ಯಗರ್ಭಾಯ ನಮಃ
ಶತ್ರುಘ್ನಾಯ ನಮಃ
ವ್ಯಾಪ್ತಾಯ ನಮಃ ೪೨೦
ವಾಯವೇ ನಮಃ
ಅಧೋಕ್ಷಜಾಯ ನಮಃ
ಋತವೇ ನಮಃ
ಸುದರ್ಶನಾಯ ನಮಃ
ಕಾಲಾಯ ನಮಃ
ಪರಮೇಷ್ಠಿನೇ ನಮಃ
ಪರಿಗ್ರಹಾಯ ನಮಃ
ಉಗ್ರಾಯ ನಮಃ
ಸಂವತ್ಸರಾಯ ನಮಃ

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ದಕ್ಷಾಯ ನಮಃ ೪೩೦
ವಿಶ್ರಾಮಾಯ ನಮಃ
ವಿಶ್ವದಕ್ಷಿಣಾಯ ನಮಃ
ವಿಸ್ತಾರಾಯ ನಮಃ
ಸ್ಥಾವರಾಯ ನಮಃ
ಸ್ಥಾಣವೇ ನಮಃ
ಪ್ರಮಾಣಾಯ ನಮಃ
ಬೀಜಾಯ ನಮಃ
ಅವ್ಯಯಾಯ ನಮಃ
ಅರ್ಥಾಯ ನಮಃ
ಅನರ್ಥಾಯ ನಮಃ ೪೪೦
ಮಹಾಕೋಶಾಯ ನಮಃ
ಮಹಾಭೋಗಾಯ ನಮಃ
ಮಹಾಧನಾಯ ನಮಃ
ಅನಿರ್ವಿಣ್ಣಾಯ ನಮಃ
ಸ್ಥವಿಷ್ಠಾಯ ನಮಃ
ಅಭುವೇ ನಮಃ
ಧರ್ಮಯೂಪಾಯ ನಮಃ
ಮಹಾಮಖಾಯ ನಮಃ
ನಕ್ಷತ್ರನೇಮಿನೇ ನಮಃ
ನಕ್ಷತ್ರಿಣೇ ನಮಃ ೪೫೦
ಕ್ಷಮಾಯ ನಮಃ
ಕ್ಷಾಮಾಯ ನಮಃ
ಸಮೀಹನಾಯ ನಮಃ
ಯಜ್ಞಾಯ ನಮಃ
ಇಜ್ಯಾಯ ನಮಃ
ಮಹೇಜ್ಯಾಯ ನಮಃ

ಕ್ರತವೇ ನಮಃ
ಸತ್ರಾಯ ನಮಃ
ಸತಾಂ ಗತಯೇ ನಮಃ
ಸರ್ವದರ್ಶಿನೇ ನಮಃ ೪೬೦
ವಿಮುಕ್ತಾತ್ಮನೇ ನಮಃ
ಸರ್ವಜ್ಞಾಯ ನಮಃ
ಜ್ಞಾನಾಯ ನಮಃ
ಉತ್ತಮಾಯ ನಮಃ
ಸುವ್ರತಾಯ ನಮಃ
ಸುಮುಖಾಯ ನಮಃ
ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಯ ನಮಃ
ಸುಘೋಷಾಯ ನಮಃ
ಸುಖದಾಯ ನಮಃ
ಸುಹೃದೇ ನಮಃ ೪೭೦
ಮನೋಹರಾಯ ನಮಃ
ಜಿತಕ್ರೋಧಾಯ ನಮಃ
ವೀರಬಾಹವೇ ನಮಃ
ವಿದಾರಣಾಯ ನಮಃ
ಸ್ವಾಪನಾಯ ನಮಃ
ಸ್ವವಶಾಯ ನಮಃ
ವ್ಯಾಪಿನೇ ನಮಃ
ನೈಕಾತ್ಮನೇ ನಮಃ
ನೈಕಕರ್ಮಕೃತೇ ನಮಃ
ವತ್ಸರಾಯ ನಮಃ ೪೮೦
ವತ್ಸಲಾಯ ನಮಃ
ವತ್ಸಿನೇ ನಮಃ
ರತ್ನಗರ್ಭಾಯ ನಮಃ

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-0. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಧನೇಶ್ವರಾಯ ನಮಃ
ಧರ್ಮಗುಪೇ ನಮಃ
ಧರ್ಮಕೃತೇ ನಮಃ
ಧರ್ಮಿಣೇ ನಮಃ
ಸತೇ ನಮಃ
ಅಸತೇ ನಮಃ
ಕ್ಷರಾಯ ನಮಃ ೪೯೦
ಅಕ್ಷರಾಯ ನಮಃ
ಅವಿಜ್ಞಾತ್ರೇ ನಮಃ
ಸಹಸ್ರಾಂಶವೇ ನಮಃ
ವಿಧಾತ್ರೇ ನಮಃ
ಕೃತಲಕ್ಷಣಾಯ ನಮಃ
ಗಭಸ್ತಿನೇಮಯೇ ನಮಃ
ಸತ್ತ್ವಸ್ಥಾಯ ನಮಃ
ಸಿಂಹಾಯ ನಮಃ
ಭೂತಮಹೇಶ್ವರಾಯ ನಮಃ
ಆದಿದೇವಾಯ ನಮಃ ೫೦೦
ಮಹಾದೇವಾಯ ನಮಃ
ದೇವೇಶಾಯ ನಮಃ
ದೇವಭೃದ್ಗುರವೇ ನಮಃ
ಉತ್ತರಾಯ ನಮಃ
ಗೋಪತಯೇ ನಮಃ
ಗೋಪ್ತ್ರೇ ನಮಃ
ಜ್ಞಾನಗಮ್ಯಾಯ ನಮಃ
ಪುರಾತನಾಯ ನಮಃ
ಶರೀರಭೂತಭೃತೇ ನಮಃ
ಭೋಕ್ತ್ರೇ ನಮಃ ೫೧೦
ಕಪೀಂದ್ರಾಯ ನಮಃ
ಭೂರಿದಕ್ಷಿಣಾಯ ನಮಃ
ಸೋಮಪಾಯ ನಮಃ
ಅಮೃತಪಾಯ ನಮಃ
ಸೋಮಾಯ ನಮಃ
ಪುರುಜಿತೇ ನಮಃ
ಪುರುಸತ್ತಮಾಯ ನಮಃ
ವಿನಯಾಯ ನಮಃ
ಜಯಾಯ ನಮಃ
ಸತ್ಯಸಂಧಾಯ ನಮಃ ೫೨೦
ದಾಶಾರ್ಹಾಯ ನಮಃ
ಸಾತ್ವತಾಂ ಪತಯೇ ನಮಃ
ಜೀವಾಯ ನಮಃ
ವಿನಯಿತ್ರೇ ನಮಃ
ಸಾಕ್ಷಿಣೇ ನಮಃ
ಮುಕುಂದಾಯ ನಮಃ
ಅಮಿತವಿಕ್ರಮಾಯ ನಮಃ
ಅಂಭೋನಿಧಯೇ ನಮಃ
ಅನಂತಾತ್ಮನೇ ನಮಃ
ಮಹೋದಧಿಶಯಾಯ ನಮಃ ೫೩೦
ಅಂತಕಾಯ ನಮಃ
ಅಜಾಯ ನಮಃ
ಮಹಾರ್ಹಾಯ ನಮಃ
ಸ್ವಾಭಾವ್ಯಾಯ ನಮಃ
ಜಿತಾಮಿತ್ರಾಯ ನಮಃ
ಪ್ರಮೋದನಾಯ ನಮಃ
ಆನಂದಾಯ ನಮಃ

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ನಂದನಾಯ ನಮಃ
ನಂದಾಯ ನಮಃ
ಸತ್ಯಧರ್ಮಣೇ ನಮಃ ೫೪೦
ತ್ರಿವಿಕ್ರಮಾಯ ನಮಃ
ಮಹರ್ಷಯೇ ನಮಃ
ಕಪಿಲಾಚಾರ್ಯಾಯ ನಮಃ
ಕೃತಜ್ಞಾಯ ನಮಃ
ಮೇದಿನೀಪತಯೇ ನಮಃ
ತ್ರಿಪದಾಯ ನಮಃ
ತ್ರಿದಶಾಧ್ಯಕ್ಷಾಯ ನಮಃ
ಮಹಾಶೃಂಗಾಯ ನಮಃ
ಕೃತಾಂತಕೃತೇ ನಮಃ
ಮಹಾವರಾಹಾಯ ನಮಃ ೫೫೦
ಗೋವಿಂದಾಯ ನಮಃ
ಸುಷೇಣಾಯ ನಮಃ
ಕನಕಾಂಗದಿನೇ ನಮಃ
ಗುಹ್ಯಾಯ ನಮಃ
ಗಭೀರಾಯ ನಮಃ
ಗಹನಾಯ ನಮಃ
ಗುಪ್ತಾಯ ನಮಃ
ಚಕ್ರಗದಾಧರಾಯ ನಮಃ
ವೇಧಸೇ ನಮಃ
ಸ್ವಾಂಗಾಯ ನಮಃ ೫೬೦
ಅಜಿತಾಯ ನಮಃ
ಕೃಷ್ಣಾಯ ನಮಃ
ದೃಢಾಯ ನಮಃ
ಸಂಕರ್ಷಣಾಯ ನಮಃ

ಅಚ್ಯುತಾಯ ನಮಃ
ವರುಣಾಯ ನಮಃ
ವಾರುಣಾಯ ನಮಃ
ವೃಕ್ಷಾಯ ನಮಃ
ಪುಷ್ಕರಾಕ್ಷಾಯ ನಮಃ
ಮಹಾಮನಸೇ ನಮಃ ೫೭೦
ಭಗವತೇ ನಮಃ
ಭಗಘ್ನೇ ನಮಃ
ಆನಂದಿನೇ ನಮಃ
ವನಮಾಲಿನೇ ನಮಃ
ಹಲಾಯುಧಾಯ ನಮಃ
ಆದಿತ್ಯಾಯ ನಮಃ
ಜ್ಯೋತಿರಾದಿತ್ಯಾಯ ನಮಃ
ಸಹಿಷ್ಣವೇ ನಮಃ
ಗತಿಸತ್ತಮಾಯ ನಮಃ
ಸುಧನ್ವನೇ ನಮಃ ೫೮೦
ಖಂಡಪರಶವೇ ನಮಃ
ದಾರುಣಾಯ ನಮಃ
ದ್ರವಿಣಪ್ರದಾಯ ನಮಃ
ದಿವಃಸ್ಪೃಶೇ ನಮಃ
ಸರ್ವದೃಶೇ ನಮಃ
ವ್ಯಾಸಾಯ ನಮಃ
ವಾಚಸ್ಪತಯೇ ನಮಃ
ಅಯೋನಿಜಾಯ ನಮಃ
ತ್ರಿಸಾಮ್ನೇ ನಮಃ
ಸಾಮಗಾಯ ನಮಃ ೫೯೦
ಸಾಮ್ನೇ ನಮಃ

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ನಿರ್ವಾಣಾಯ ನಮಃ
ಭೇಷಜಾಯ ನಮಃ
ಭಿಷಜೇ ನಮಃ
ಸಂನ್ಯಾಸಕೃತೇ ನಮಃ
ಶಮಾಯ ನಮಃ
ಶಾಂತಾಯ ನಮಃ
ನಿಷ್ಠಾಯೈ ನಮಃ
ಶಾಂತಯೇ ನಮಃ
ಪರಾಯಣಾಯ ನಮಃ ೬೦೦
ಶುಭಾಂಗಾಯ ನಮಃ
ಶಾಂತಿದಾಯ ನಮಃ
ಸ್ರಷ್ಟ್ರೇ ನಮಃ
ಕುಮುದಾಯ ನಮಃ
ಕುವಲೇಶಯಾಯ ನಮಃ
ಗೋಹಿತಾಯ ನಮಃ
ಗೋಪತಯೇ ನಮಃ
ಗೋಪ್ತ್ರೇ ನಮಃ
ವೃಷಭಾಕ್ಷಾಯ ನಮಃ
ವೃಷಪ್ರಿಯಾಯ ನಮಃ ೬೧೦
ಅನಿವರ್ತಿನೇ ನಮಃ
ನಿವೃತ್ತಾತ್ಮನೇ ನಮಃ
ಸಂಕ್ಷೇಪ್ತ್ರೇ ನಮಃ
ಕ್ಷೇಮಕೃತೇ ನಮಃ
ಶಿವಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀವತ್ಸವಕ್ಷಸೇ ನಮಃ
ಶ್ರೀವಾಸಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಪತಯೇ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮತಾಂ ವರಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀದಾಯ ನಮಃ ೬೨೦
ಶ್ರೀಶಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀನಿವಾಸಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀನಿಧಯೇ ನಮಃ
ಶ್ರೀವಿಭಾವನಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಧರಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಕರಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೇಯಸೇ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ನಮಃ
ಲೋಕತ್ರಯಾಶ್ರಯಾಯ ನಮಃ
ಸ್ವಕ್ಷಾಯ ನಮಃ ೬೩೦
ಸ್ವಂಗಾಯ ನಮಃ
ಶತಾನಂದಾಯ ನಮಃ
ನಂದಯೇ ನಮಃ
ಜ್ಯೋತಿರ್ಗಣೇಶ್ವರಾಯ ನಮಃ
ವಿಜಿತಾತ್ಮನೇ ನಮಃ
ಅವಿಧೇಯಾತ್ಮನೇ ನಮಃ
ಸತ್ಕೀರ್ತಯೇ ನಮಃ
ಛಿನ್ನಸಂಶಯಾಯ ನಮಃ
ಉದೀರ್ಣಾಯ ನಮಃ
ಸರ್ವತಶ್ಚಕ್ಷುಷೇ ನಮಃ ೬೪೦
ಅನೀಶಾಯ ನಮಃ
ಶಾಶ್ವತಾಯ ನಮಃ
ಸ್ಥಿರಾಯ ನಮಃ
ಭೂಶಯಾಯ ನಮಃ
ಭೂಷಣಾಯ ನಮಃ

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಭೂತಯೇ ನಮಃ
ವಿಶೋಕಾಯ ನಮಃ
ಶೋಕನಾಶನಾಯ ನಮಃ
ಅರ್ಚಿಷ್ಮತೇ ನಮಃ
ಅರ್ಚಿತಾಯ ನಮಃ ೬೫೦
ಕುಂಭಾಯ ನಮಃ
ವಿಶುದ್ಧಾತ್ಮನೇ ನಮಃ
ವಿಶೋಧನಾಯ ನಮಃ
ಅನಿರುದ್ಧಾಯ ನಮಃ
ಅಪ್ರತಿರಥಾಯ ನಮಃ
ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಾಯ ನಮಃ
ಅಮಿತವಿಕ್ರಮಾಯ ನಮಃ
ಕಾಲನೇಮಿನಿಘ್ನೇ ನಮಃ
ವೀರಾಯ ನಮಃ
ಶೌರಯೇ ನಮಃ ೬೬೦
ಶೂರಜನೇಶ್ವರಾಯ ನಮಃ
ತ್ರಿಲೋಕಾತ್ಮನೇ ನಮಃ
ತ್ರಿಲೋಕೇಶಾಯ ನಮಃ
ಕೇಶವಾಯ ನಮಃ
ಕೇಶಿಘ್ನೇ ನಮಃ
ಹರಯೇ ನಮಃ
ಕಾಮದೇವಾಯ ನಮಃ
ಕಾಮಪಾಲಾಯ ನಮಃ
ಕಾಮಿನೇ ನಮಃ
ಕಾಂತಾಯ ನಮಃ ೬೭೦
ಕೃತಾಗಮಾಯ ನಮಃ
ಅನಿರ್ದೇಶ್ಯವಪುಷೇ ನಮಃ
ವಿಷ್ಣವೇ ನಮಃ
ವೀರಾಯ ನಮಃ
ಅನಂತಾಯ ನಮಃ
ಧನಂಜಯಾಯ ನಮಃ
ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಾಯ ನಮಃ
ಬ್ರಹ್ಮಕೃದ್ಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ
ಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ
ಬ್ರಹ್ಮವಿವರ್ಧನಾಯ ನಮಃ ೬೮೦
ಬ್ರಹ್ಮವಿದೇ ನಮಃ
ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಯ ನಮಃ
ಬ್ರಹ್ಮಿಣೇ ನಮಃ
ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾಯ ನಮಃ
ಬ್ರಾಹ್ಮಣಪ್ರಿಯಾಯ ನಮಃ
ಮಹಾಕ್ರಮಾಯ ನಮಃ
ಮಹಾಕರ್ಮಣೇ ನಮಃ
ಮಹಾತೇಜಸೇ ನಮಃ
ಮಹೋರಗಾಯ ನಮಃ
ಮಹಾಕ್ರತವೇ ನಮಃ ೬೯೦
ಮಹಾಯಜ್ವನೇ ನಮಃ
ಮಹಾಯಜ್ಞಾಯ ನಮಃ
ಮಹಾಹವಿಷೇ ನಮಃ
ಸ್ತವ್ಯಾಯ ನಮಃ
ಸ್ತವಪ್ರಿಯಾಯ ನಮಃ
ಸ್ತೋತ್ರಾಯ ನಮಃ
ಸ್ತುತಾಯ ನಮಃ
ಸ್ತೋತ್ರೇ ನಮಃ
ರಣಪ್ರಿಯಾಯ ನಮಃ

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಪೂರ್ಣಾಯ ನಮಃ ೨೦೦
ಪೂರಯಿತ್ರೇ ನಮಃ
ಪುಣ್ಯಾಯ ನಮಃ
ಪುಣ್ಯಕೀರ್ತಯೇ ನಮಃ
ಅನಾಮಯಾಯ ನಮಃ
ಮನೋಜವಾಯ ನಮಃ
ತೀರ್ಥಕರಾಯ ನಮಃ
ವಸುರೇತಸೇ ನಮಃ
ವಸುಪ್ರದಾಯ ನಮಃ
ವಾಸುದೇವಾಯ ನಮಃ
ವಸವೇ ನಮಃ ೨೧೦
ವಸುಮನಸೇ ನಮಃ
ಹವಿಷೇ ನಮಃ
ಸದ್ಗತಯೇ ನಮಃ
ಸತ್ಕೃತಯೇ ನಮಃ
ಸತ್ತಾಯೈ ನಮಃ
ಸದ್ಭೂತಯೇ ನಮಃ
ಸತ್ಪರಾಯಣಾಯ ನಮಃ
ಶೂರಸೇನಾಯ ನಮಃ
ಯದುಶ್ರೇಷ್ಠಾಯ ನಮಃ
ಸನ್ನಿವಾಸಾಯ ನಮಃ ೨೨೦
ಸುಯಾಮುನಾಯ ನಮಃ
ಭೂತಾವಾಸಾಯ ನಮಃ
ವಾಸುದೇವಾಯ ನಮಃ
ಸರ್ವಾಸುನಿಲಯಾಯ ನಮಃ
ಅನಲಾಯ ನಮಃ
ದರ್ಪಘ್ನೇ ನಮಃ
ದರ್ಪದಾಯ ನಮಃ

ದೃಪ್ತಾಯ ನಮಃ
ದುರ್ಧರಾಯ ನಮಃ
ಅಪರಾಜಿತಾಯ ನಮಃ ೨೩೦
ವಿಶ್ವಮೂರ್ತಯೇ ನಮಃ
ಮಹಾಮೂರ್ತಯೇ ನಮಃ
ದೀಪ್ತಮೂರ್ತಯೇ ನಮಃ
ಅಮೂರ್ತಿಮತೇ ನಮಃ
ಅನೇಕಮೂರ್ತಯೇ ನಮಃ
ಅವ್ಯಕ್ತಾಯ ನಮಃ
ಶತಮೂರ್ತಯೇ ನಮಃ
ಶತಾನನಾಯ ನಮಃ
ಏ (ಕಸ್ಮೈ) ಕಾಯ ನಮಃ
ನೈ (ಕಸ್ಮೈ) ಕಾಯ ನಮಃ ೨೪೦
ಸ್ತವಾಯ ನಮಃ
ಕಾಯ ನಮಃ
ಕಸ್ಮೈ ನಮಃ
ಯಸ್ಮೈ ನಮಃ
ತಸ್ಮೈ ನಮಃ
ಪದಾಯ ನಮಃ
ಅನುತ್ತಮಾಯ ನಮಃ
ಲೋಕಬಂಧವೇ ನಮಃ
ಲೋಕನಾಥಾಯ ನಮಃ
ಮಾಧವಾಯ ನಮಃ ೨೫೦
ಭಕ್ತವತ್ಸಲಾಯ ನಮಃ
ಸುವರ್ಣವರ್ಣಾಯ ನಮಃ
ಹೇಮಾಂಗಾಯ ನಮಃ
ವರಾಂಗಾಯ ನಮಃ

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಚಂದನಾಂಗದಿನೇ ನಮಃ
ವೀರಘ್ನೇ ನಮಃ
ವಿಷಮಾಯ ನಮಃ
ಶೂನ್ಯಾಯ ನಮಃ
ಘೃ (ಧೃ) ತಾಶಿಷೇ ನಮಃ
ಅಚಲಾಯ ನಮಃ ೭೬೦
ಚಲಾಯ ನಮಃ
ಅಮಾನಿನೇ ನಮಃ
ಮಾನದಾಯ ನಮಃ
ಮಾನ್ಯಾಯ ನಮಃ
ಲೋಕಸ್ವಾಮಿನೇ ನಮಃ
ತ್ರಿಲೋಕಧೃಷೇ ನಮಃ
ಸುಮೇಧಸೇ ನಮಃ
ಮೇಧಜಾಯ ನಮಃ
ಧನ್ಯಾಯ ನಮಃ
ಸತ್ಯಮೇಧಸೇ ನಮಃ ೭೭೦
ಧರಾಧರಾಯ ನಮಃ
ತೇಜೋವೃಷಾಯ ನಮಃ
ದ್ಯುತಿಧರಾಯ ನಮಃ
ಸರ್ವಶಸ್ತ್ರಭೃತಾಂವರಾಯ ನಮಃ
ಪ್ರಗ್ರಹಾಯ ನಮಃ
ನಿಗ್ರಹಾಯ ನಮಃ
ವ್ಯಗ್ರಾಯ ನಮಃ
ನೈಕಶೃಂಗಾಯ ನಮಃ
ಗದಾಗ್ರಜಾಯ ನಮಃ
ಚತುರ್ಮೂರ್ತಯೇ ನಮಃ ೭೮೦
ಚತುರ್ಬಾಹವೇ ನಮಃ
ಚತುರ್ವ್ಯೂಹಾಯ ನಮಃ
ಚತುರ್ಗತಯೇ ನಮಃ
ಚತುರಾತ್ಮನೇ ನಮಃ
ಚತುರ್ಭಾವಾಯ ನಮಃ
ಚತುರ್ವೇದವಿದೇ ನಮಃ
ಏಕಪಾದೇ ನಮಃ
ಸಮಾವರ್ತಾಯ ನಮಃ
ಅನಿವೃತ್ತಾತ್ಮನೇ ನಮಃ
ದುರ್ಜಯಾಯ ನಮಃ ೭೯೦
ದುರತಿಕ್ರಮಾಯ ನಮಃ
ದುರ್ಲಭಾಯ ನಮಃ
ದುರ್ಗಮಾಯ ನಮಃ
ದುರ್ಗಾಯ ನಮಃ
ದುರಾವಾಸಾಯ ನಮಃ
ದುರಾರಿಘ್ನೇ ನಮಃ
ಶುಭಾಂಗಾಯ ನಮಃ
ಲೋಕಸಾರಂಗಾಯ ನಮಃ
ಸುತನ್ತವೇ ನಮಃ
ತಂತುವರ್ಧನಾಯ ನಮಃ ೮೦೦
ಇಂದ್ರಕರ್ಮಣೇ ನಮಃ
ಮಹಾಕರ್ಮಣೇ ನಮಃ
ಕೃತಕರ್ಮಣೇ ನಮಃ
ಕೃತಾಗಮಾಯ ನಮಃ
ಉದ್ಭವಾಯ ನಮಃ
ಸುಂದರಾಯ ನಮಃ
ಸುಂದಾಯ ನಮಃ
ರತ್ನನಾಭಾಯ ನಮಃ

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಸುಲೋಚನಾಯ ನಮಃ
ಅರ್ಕಾಯ ನಮಃ ೮೧೦
ವಾಜಸನಾಯ ನಮಃ
ಶೃಂಗಿಣೇ ನಮಃ
ಜಯಂತಾಯ ನಮಃ
ಸರ್ವವಿದೇ ನಮಃ
ಜಯಿನೇ ನಮಃ
ಸುವರ್ಣಬಿಂದವೇ ನಮಃ
ಅಕ್ಷೋಭ್ಯಾಯ ನಮಃ
ಸರ್ವವಾಗೀಶ್ವರೇಶ್ವರಾಯ ನಮಃ
ಮಹಾಹ್ರದಾಯ ನಮಃ
ಮಹಾಗರ್ತಾಯ ನಮಃ ೮೨೦
ಮಹಾಭೂತಾಯ ನಮಃ
ಮಹಾನಿಧಯೇ ನಮಃ
ಕುಮುದಾಯ ನಮಃ
ಕುಂದರಾಯ ನಮಃ
ಕುಂದಾಯ ನಮಃ
ಪರ್ಜನ್ಯಾಯ ನಮಃ
ಪಾವನಾಯ ನಮಃ
ಅನಿಲಾಯ ನಮಃ
ಅಮೃತಾಶಾಯ ನಮಃ
ಅಮೃತವಪುಷೇ ನಮಃ ೮೩೦
ಸರ್ವಜ್ಞಾಯ ನಮಃ
ಸರ್ವತೋಮುಖಾಯ ನಮಃ
ಸುಲಭಾಯ ನಮಃ
ಸುವ್ರತಾಯ ನಮಃ
ಸಿದ್ಧಾಯ ನಮಃ
ಶತ್ರುಜಿತೇ ನಮಃ
ಶತ್ರುತಾಪನಾಯ ನಮಃ
ನ್ಯಗ್ರೋಧಾಯ ನಮಃ
ಉದುಂಬರಾಯ ನಮಃ
ಅಶ್ವತ್ಥಾಯ ನಮಃ ೮೪೦
ಚಾಣೂರಾಂಧ್ರನಿಷೂದನಾಯ ನಮಃ
ಸಹಸ್ರಾರ್ಚಿಷೇ ನಮಃ
ಸಪ್ತಜಿಹ್ವಾಯ ನಮಃ
ಸಪ್ತೈಧಸೇ ನಮಃ
ಸಪ್ತವಾಹನಾಯ ನಮಃ
ಅಮೂರ್ತಯೇ ನಮಃ
ಅನಘಾಯ ನಮಃ
ಅಚಿಂತ್ಯಾಯ ನಮಃ
ಭಯಕೃತೇ ನಮಃ
ಭಯನಾಶನಾಯ ನಮಃ ೮೫೦
ಅಣವೇ ನಮಃ
ಬೃಹತೇ ನಮಃ
ಕೃಶಾಯ ನಮಃ
ಸ್ಥೂಲಾಯ ನಮಃ
ಗುಣಭೃತೇ ನಮಃ
ನಿರ್ಗುಣಾಯ ನಮಃ
ಮಹತೇ ನಮಃ
ಅಧೃತಾಯ ನಮಃ
ಸ್ವಧೃತಾಯ ನಮಃ
ಸ್ವಾಸ್ಯಾಯ ನಮಃ ೮೬೦
ಪ್ರಾಗ್ವಂಶಾಯ ನಮಃ
ವಂಶವರ್ಧನಾಯ ನಮಃ
ಭಾರಭೃತೇ ನಮಃ
ಕಥಿತಾಯ ನಮಃ

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಯೋಗಿನೇ ನಮಃ
ಯೋಗೀಶಾಯ ನಮಃ
ಸರ್ವಕಾಮದಾಯ ನಮಃ
ಆಶ್ರಮಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರಮಣಾಯ ನಮಃ
ಕ್ಷಾಮಾಯ ನಮಃ ೮೭೦
ಸುಪರ್ಣಾಯ ನಮಃ
ವಾಯುವಾಹನಾಯ ನಮಃ
ಧನುರ್ಧರಾಯ ನಮಃ
ಧನುರ್ವೇದಾಯ ನಮಃ
ದಂಡಾಯ ನಮಃ
ದಮಯಿತ್ರೇ ನಮಃ
ದಮಾಯ ನಮಃ
ಅಪರಾಜಿತಾಯ ನಮಃ
ಸರ್ವಸಹಾಯ ನಮಃ
(ಅ)ನಿಯಂತ್ರೇ ನಮಃ ೮೮೦
(ಅ)ನಿಯಮಾಯ ನಮಃ
(ಅ)ಯಮಾಯ ನಮಃ
ಸತ್ತ್ವವತೇ ನಮಃ
ಸಾತ್ತ್ವಿಕಾಯ ನಮಃ
ಸತ್ಯಾಯ ನಮಃ
ಸತ್ಯಧರ್ಮಪರಾಯಣಾಯ ನಮಃ
ಅಭಿಪ್ರಾಯಾಯ ನಮಃ
ಪ್ರಿಯಾರ್ಹಾಯ ನಮಃ
ಅರ್ಹಾಯ ನಮಃ
ಪ್ರಿಯಕೃತೇ ನಮಃ ೮೯೦
ಪ್ರೀತಿವರ್ಧನಾಯ ನಮಃ
ವಿಹಾಯಸಗತಯೇ ನಮಃ
ಜ್ಯೋತಿಷೇ ನಮಃ
ಸುರುಚಯೇ ನಮಃ
ಹುತಭುಜೇ ನಮಃ
ವಿಭವೇ ನಮಃ
ರವಯೇ ನಮಃ
ವಿರೋಚನಾಯ ನಮಃ
ಸೂರ್ಯಾಯ ನಮಃ
ಸವಿತ್ರೇ ನಮಃ ೯೦೦
ರವಿಲೋಚನಾಯ ನಮಃ
ಅನಂತಾಯ ನಮಃ
ಹುತಭುಜಭೋಕ್ತ್ರೇ ನಮಃ
ಸುಖದಾಯ ನಮಃ
ನೈಕಜಾಯ ನಮಃ
ಅಗ್ರಜಾಯ ನಮಃ
ಅನಿರ್ವಿಣ್ಣಾಯ ನಮಃ
ಸದಾಮರ್ಷಿಣೇ ನಮಃ
ಲೋಕಾಧಿಷ್ಠಾನಾಯ ನಮಃ
ಅದ್ಭುತಾಯ ನಮಃ ೯೧೦
ಸನಾತೇ ನಮಃ
ಸನಾತನತಮಾಯ ನಮಃ
ಕಪಿಲಾಯ ನಮಃ
ಕಪಯೇ ನಮಃ
ಅವ್ಯಯಾಯ ನಮಃ
ಸ್ವಸ್ತಿದಾಯ ನಮಃ
ಸ್ವಸ್ತಿಕೃತೇ ನಮಃ
ಸ್ವಸ್ತಿನೇ ನಮಃ
ಸ್ವಸ್ತಿಭುಜೇ ನಮಃ
ಸ್ವಸ್ತಿದಕ್ಷಿಣಾಯ ನಮಃ ೯೨೦

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಅರೌದ್ರಾಯ ನಮಃ
ಕುಂಡಲಿನೇ ನಮಃ
ಚಕ್ರಿಣೇ ನಮಃ
ವಿಕ್ರಮಿಣೇ ನಮಃ
ಊರ್ಜಿತಶಾಸನಾಯ ನಮಃ
ಶಬ್ದಾತಿಗಾಯ ನಮಃ
ಶಬ್ದಸಹಾಯ ನಮಃ
ಶಿಶಿರಾಯ ನಮಃ
ಶರ್ವರೀಕರಾಯ ನಮಃ
ಅಕ್ರೂರಾಯ ನಮಃ ೯೩೦
ಪೇಶಲಾಯ ನಮಃ
ದಕ್ಷಾಯ ನಮಃ
ದಕ್ಷಿಣಾಯ ನಮಃ
ಕ್ಷಮಿಣಾಂ ವರಾಯ ನಮಃ
ವಿದ್ವತ್ತಮಾಯ ನಮಃ
ವೀತಭಯಾಯ ನಮಃ
ಪುಣ್ಯಶ್ರವಣಕೀರ್ತನಾಯ ನಮಃ
ಉತ್ತಾರಣಾಯ ನಮಃ
ದುಷ್ಕೃತಿಘ್ನೇ ನಮಃ
ಪುಣ್ಯಾಯ ನಮಃ ೯೪೦
ದುಃಸ್ವಪ್ನನಾಶನಾಯ ನಮಃ
ವೀರಘ್ನೇ ನಮಃ
ರಕ್ಷಣಾಯ ನಮಃ
ಸಂತಾಯ ನಮಃ
ಜೀವನಾಯ ನಮಃ
ಪರ್ಯವಸ್ಥಿತಾಯ ನಮಃ
ಅನಂತರೂಪಾಯ ನಮಃ
ಅನಂತಶ್ರಿಯೇ ನಮಃ
ಜಿತಮನ್ಯವೇ ನಮಃ
ಭಯಾಪಹಾಯ ನಮಃ ೯೫೦
ಚತುರಶ್ರಾಯ ನಮಃ
ಗಭೀರಾತ್ಮನೇ ನಮಃ
ವಿದಿಶಾಯ ನಮಃ
ವ್ಯಾದಿಶಾಯ ನಮಃ
ದಿಶಾಯ ನಮಃ
ಅನಾದಯೇ ನಮಃ
ಭೂರ್ಭುವೋ ಲಕ್ಷ್ಮ್ಯೈ ನಮಃ
ಸುವೀರಾಯ ನಮಃ
ರುಚಿರಾಂಗದಾಯ ನಮಃ
ಜನನಾಯ ನಮಃ ೯೬೦
ಜನಜನ್ಮಾದಯೇ ನಮಃ
ಭೀಮಾಯ ನಮಃ
ಭೀಮಪರಾಕ್ರಮಾಯ ನಮಃ
ಆಧಾರನಿಲಯಾಯ ನಮಃ
ಧಾತ್ರೇ ನಮಃ
ಪುಷ್ಪಹಾಸಾಯ ನಮಃ
ಪ್ರಜಾಗರಾಯ ನಮಃ
ಊರ್ಧ್ವಗಾಯ ನಮಃ
ಸತ್ಪಥಾಚಾರಾಯ ನಮಃ
ಪ್ರಾಣದಾಯ ನಮಃ ೯೭೦
ಪ್ರಣವಾಯ ನಮಃ
ಪಣಾಯ ನಮಃ
ಪ್ರಮಾಣಾಯ ನಮಃ
ಪ್ರಾಣನಿಲಯಾಯ ನಮಃ

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-0. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಪ್ರಾಣಭೃತೇನಮಃ
ಪ್ರಾಣಜೀವನಾಯ ನಮಃ
ತತ್ತ್ವಾಯ ನಮಃ
ತತ್ತ್ವವಿದೇ ನಮಃ
ಏಕಾತ್ಮನೇ ನಮಃ
ಜನ್ಮಮೃತ್ಯುಜರಾತಿಗಾಯ ನಮಃ
ಭೂರ್ಭುವಃಸ್ವಸ್ತರವೇ ನಮಃ
ತಾರಾಯ ನಮಃ
ಸವಿತ್ರೇ ನಮಃ
ಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಯ ನಮಃ
ಯಜ್ಞಾಯ ನಮಃ
ಯಜ್ಞಪತಯೇ ನಮಃ
ಯಜ್ವನೇ ನಮಃ
ಯಜ್ಞಾಂಗಾಯ ನಮಃ
ಯಜ್ಞವಾಹನಾಯ ನಮಃ
ಯಜ್ಞಭೃತೇ ನಮಃ ೯೯೦
ಯಜ್ಞಕೃತೇ ನಮಃ
ಯಜ್ಞಿನೇ ನಮಃ
ಯಜ್ಞಭುಜೇ ನಮಃ
ಯಜ್ಞಸಾಧನಾಯ ನಮಃ

ಯಜ್ಞಾಂತಕೃತೇ ನಮಃ
ಯಜ್ಞಗುಹ್ಯಾಯ ನಮಃ
ಅನ್ನಾಯ ನಮಃ
ಅನ್ನಾದಾಯ ನಮಃ
ಆತ್ಮಯೋನಯೇ ನಮಃ
ಸ್ವಯಂಜಾತಾಯ ನಮಃ ೧೦೦೦
ವೈಖಾನಾಯ ನಮಃ
ಸಾಮಗಾಯನಾಯ ನಮಃ
ದೇವಕೀನಂದನಾಯ ನಮಃ
ಸ್ರಷ್ಟ್ರೇ ನಮಃ
ಕ್ಷಿತೀಶಾಯ ನಮಃ
ಪಾಪನಾಶನಾಯ ನಮಃ
ಶಂಖಭೃತೇ ನಮಃ
ನಂದಕಿನೇ ನಮಃ ೧೦೦೮
ಚಕ್ರಿಣೇ ನಮಃ
ಶಾರ್ಙ್ಗಧನ್ವನೇ ನಮಃ
ಗದಾಧರಾಯ ನಮಃ
ರಥಾಂಗಪಾಣಯೇ ನಮಃ
ಅಕ್ಷೋಭ್ಯಾಯ ನಮಃ
ಸರ್ವಪ್ರಹರಣಾಯುಧಾಯ ನಮಃ

ಸರ್ವಪ್ರಹರಣಾಯುಧಾಯೋ ನಮಃ

ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುಸಹಸ್ರನಾಮಾವಳಿಃ ಸಮಾಪ್ತಾ

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣು ಅಷ್ಟೋತ್ತರ ಶತನಾಮಾವಳಿಃ

ಓಂ ಕೃಷ್ಣಾಯ ನಮಃ
ಕೇಶವಾಯ ನಮಃ
ಕೇಶಿಶತ್ರವೇ ನಮಃ
ಸನಾತನಾಯ ನಮಃ
ಕಂಸಾರಯೇ ನಮಃ
ಧೇನುಪಾಲರಿಪವೇ ನಮಃ
ಶಿಶುಪಾಲರಿಪವೇ ನಮಃ
ಪ್ರಭವೇ ನಮಃ
ಯಶೋದಾನಂದನಾಯ ನಮಃ
ಶೌರಯೇ ನಮಃ ೧೦
ಪುಂಡರೀಕನಿಭೇಕ್ಷಣಾಯ ನಮಃ
ದಾಮೋದರಾಯ ನಮಃ
ಜಗನ್ನಾಥಾಯ ನಮಃ
ಜಗತ್ಕರ್ತ್ರೇ ನಮಃ
ಜಗತ್ಪ್ರಿಯಾಯ ನಮಃ
ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮಃ
ಬಲಿಧ್ವಂಸಿನೇ ನಮಃ
ವಾಮನಾಯ ನಮಃ
ಅದಿತಿನಂದನಾಯ ನಮಃ
ವಿಷ್ಣವೇ ನಮಃ ೨೦
ಯದುಕುಲಶ್ರೇಷ್ಠಾಯ ನಮಃ
ವಾಸುದೇವಾಯ ನಮಃ
ವಸುಪ್ರದಾಯ ನಮಃ
ಅನನ್ತಾಯ ನಮಃ
ಕೈಟಭಾರಯೇ ನಮಃ
ಮಲ್ಲಜಿತೇ ನಮಃ
ನರಕಾಂತಕಾಯ ನಮಃ
ಅಚ್ಯುತಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಧರಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ನಮಃ ೩೦
ಶ್ರೀಪತಯೇ ನಮಃ
ಪುರುಷೋತ್ತಮಾಯ ನಮಃ
ಗೋವಿಂದಾಯ ನಮಃ
ವನಮಾಲಿನೇ ನಮಃ
ಹೃಷೀಕೇಶಾಯ ನಮಃ
ಅಖಿಲಾರ್ತಿಘ್ನೇ ನಮಃ
ನೃಸಿಂಹಾಯ ನಮಃ
ದೈತ್ಯಶತ್ರವೇ ನಮಃ
ಮತ್ಸ್ಯದೇವಾಯ ನಮಃ
ಜಗನ್ಮಯಾಯ ನಮಃ ೪೦
ಭೂಮಿಧಾರಿಣೇ ನಮಃ
ಮಹಾಕೂರ್ಮಾಯ ನಮಃ
ವರಾಹಾಯ ನಮಃ
ಪೃಥಿವೀಪತಯೇ ನಮಃ
ವೈಕುಂಠಾಯ ನಮಃ
ಪೀತವಾಸಸೇ ನಮಃ
ಚಕ್ರಪಾಣಯೇ ನಮಃ
ಗದಾಧರಾಯ ನಮಃ
ಶಙ್ಖಭೃತೇ ನಮಃ
ಪದ್ಮಪಾಣಯೇ ನಮಃ ೫೦
ನಂದಕಿನೇ ನಮಃ
ಗರುಡಧ್ವಜಾಯ ನಮಃ

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-0. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಚತುರ್ಭುಜಾಯ ನಮಃ
ಮಹಾಸತ್ವಾಯ ನಮಃ
ಮಹಾಬುದ್ಧಯೇ ನಮಃ
ಮಹಾಭುಜಾಯ ನಮಃ
ಮಹೋತ್ಸವಾಯ ನಮಃ
ಮಹಾತೇಜಸೇ ನಮಃ
ಮಹಾಬಾಹುಪ್ರಿಯಾಯ ನಮಃ
ಪ್ರಭವೇನಮಃ ೬೦
ವಿಶ್ವಕ್ಸೇನಾಯನಮಃ
ಶಾರ್ಙ್ಗಿಣೇ ನಮಃ
ಪದ್ಮನಾಭಾಯ ನಮಃ
ಜನಾರ್ದನಾಯ ನಮಃ
ತುಲಸೀವಲ್ಲಭಾಯ ನಮಃ
ಅಪಾರಾಯ ನಮಃ
ಪರೇಶಾಯ ನಮಃ
ಪರಮೇಶ್ವರಾಯ ನಮಃ
ಪರಮಕ್ಲೇಶಹಾರಿಣೇ ನಮಃ
ಪರತ್ರಸುಖದಾಯ ನಮಃ ೭೦
ಪರಸ್ಮೈ ನಮಃ
ಹೃದಯಸ್ಥಾಯ ನಮಃ
ಅಮ್ಬರಸ್ಥಾಯ ನಮಃ
ಅಯಾಯ ನಮಃ
ಮೋಹದಾಯ ನಮಃ
ಮೋಹನಾಶನಾಯ ನಮಃ
ಸಮಸ್ತಪಾತಕಧ್ವಂಸಿನೇ ನಮಃ
ಮಹಾಬಲಬಲಾಂತಕಾಯ ನಮಃ
ರುಕ್ಮಿಣೀರಮಣಾಯ ನಮಃ
ರುಕ್ಮಿಪ್ರತಿಜ್ಞಾಖಂಡನಾಯ ನಮಃ

ಮಹತೇ ನಮಃ
ರಾಮಬದ್ಧಾಯ ನಮಃ
ಕ್ಲೇಶಹಾರಿಣೇ ನಮಃ
ಗೋವರ್ಧನಧರಾಯ ನಮಃ
ಹರಯೇ ನಮಃ
ಪೂತನಾರಯೇ ನಮಃ
ಮುಷ್ಟಿಕಾರಯೇ ನಮಃ
ಯಮಳಾರ್ಜುನಭಞ್ಜನಾಯ ನಮಃ
ಉಪೇಂದ್ರಾಯನಮಃ
ವಿಶ್ವಮೂರ್ತಯೇ ನಮಃ ೯೦
ವ್ಯೋಮಪಾದಾಯ ನಮಃ
ಸನಾತನಾಯ ನಮಃ
ಪರಮಾತ್ಮನೇ ನಮಃ
ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ
ಪ್ರಣತಾರ್ತಿವಿನಾಶನಾಯ ನಮಃ
ತ್ರಿವಿಕ್ರಮಾಯ ನಮಃ
ಮಹಾಮಾಯಾಯ ನಮಃ
ಯೋಗವಿದೇ ನಮಃ
ವಿಷ್ಟರಶ್ರವಸೇ ನಮಃ
ಶ್ರೀನಿಧಯೇ ನಮಃ ೧೦೦
ಶ್ರೀನಿವಾಸಾಯ ನಮಃ
ಯಜ್ಞಭೋಕ್ತ್ರೇ ನಮಃ
ಸುಖಪ್ರದಾಯ ನಮಃ
ಯಜ್ಞೇಶ್ವರಾಯ ನಮಃ
ರಾವಣಾರಯೇ ನಮಃ
ಪ್ರಲಂಬಘ್ನಾಯ ನಮಃ
ಅಕ್ಷಯಾಯ ನಮಃ
ಅವ್ಯಯಾಯ ನಮಃ ೧೦೮

ಶ್ರೀವಿಷ್ಣು ಅಷ್ಟೋತ್ತರ ಶತನಾಮಾವಳಿಃ ಸಂಪೂರ್ಣಂ

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಅಥ ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುಶತನಾಮಾವಳಿಃ

ಓಂ ಹೃಷೀಕೇಶಾಯ ನಮಃ
ಕೇಶವಾಯ ನಮಃ
ಮಧುಸೂದನಾಯ ನಮಃ
ಸರ್ವದೈತ್ಯಾನಾಂಸೂಧನಾಯ ನಮಃ
ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮಃ
ಅನಾಮಯಾಯ ನಮಃ
ಜಯನ್ತಾಯ ನಮಃ
ವಿಜಯಾಯ ನಮಃ
ಕೃಷ್ಣಾಯ ನಮಃ
ಅನನ್ತಾಯ ನಮಃ ೧೦
ವಾಮನಾಯ ನಮಃ
ವಿಷ್ಣವೇ ನಮಃ
ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಾಯ ನಮಃ
ಪುಣ್ಯಾಯ ನಮಃ
ವಿಶ್ವಾತ್ಮನೇ ನಮಃ
ವಿಶ್ವಾಯ ನಮಃ
ಸುರಾರ್ಚಿತಾಯ ನಮಃ
ಅನಘಾಯ ನಮಃ
ಅಘಹರ್ತ್ರೇ ನಮಃ
ನಾರಸಿಂಹಾಯ ನಮಃ ೨೦
ಶ್ರೀಯಃ ಪ್ರಿಯಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಪತಯೇ ನಮಃ
ಶ್ರೀಧರಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀದಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀನಿವಾಸಾಯ ನಮಃ
ಮಹೋದಯಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀರಾಮಾಯ ನಮಃ
ಮಾಧವಾಯ ನಮಃ
ಮೋಕ್ಷಾಯ ನಮಃ
ಕ್ಷಮಾರೂಪಾಯ ನಮಃ ೩೦
ಜನಾರ್ದನಾಯ ನಮಃ
ಸರ್ವಜ್ಞಾಯ ನಮಃ
ಸರ್ವವೇತ್ತ್ರೇ ನಮಃ
ಸರ್ವೇಶಾಯ ನಮಃ
ಸರ್ವದಾಯಕಾಯ ನಮಃ
ಹರಯೇ ನಮಃ
ಮುರಾರಯೇ ನಮಃ
ಗೋವಿನ್ದಾಯ ನಮಃ
ಪದ್ಮನಾಭಾಯ ನಮಃ
ಪ್ರಜಾಪತಯೇ ನಮಃ ೪೦
ಆನನ್ದಾಯ ನಮಃ
ಜ್ಞಾನಸಂಪನ್ನಾಯ ನಮಃ
ವಿಜ್ಞಾನಾಯ ನಮಃ
ಜ್ಞಾನದಾಯಕಾಯ ನಮಃ
ಅಚ್ಯುತಾಯ ನಮಃ
ಸಬಲಾಯ ನಮಃ
ಚನ್ದ್ರವಕ್ತ್ರಾಯ ನಮಃ
ವ್ಯಾಪ್ತಪರಾವರಾಯ ನಮಃ
ಯೋಗೀಶ್ವರಾಯ ನಮಃ
ಜಗದ್ಯೋನಯೇ ನಮಃ ೫೦
ಬ್ರಹ್ಮರೂಪಾಯ ನಮಃ
ಮಹೇಶ್ವರಾಯ ನಮಃ

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಮುಕುನ್ದಾಯ ನಮಃ
ವೈಕುಂಠಾಯ ನಮಃ
ಏಕರೂಪಾಯ ನಮಃ
ಕವಯೇ ನಮಃ
ಧ್ರುವಾಯ ನಮಃ
ವಾಸುದೇವಾಯ ನಮಃ
ಮಹಾದೇವಾಯ ನಮಃ
ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಾಯ ನಮಃ ೬೦
ಬ್ರಾಹ್ಮಣಪ್ರಿಯಾಯ ನಮಃ
ಗೋಪ್ರಿಯಾಯ ನಮಃ
ಗೋಹಿತಾಯ ನಮಃ
ಯಜ್ಞಾಯ ನಮಃ
ಯಜ್ಞಾಂಗಾಯ ನಮಃ
ಯಜ್ಞವರ್ಧನಾಯ ನಮಃ
ಯಜ್ಞಸ್ಯ ಸಂಭೋಕ್ತ್ರೇ ನಮಃ
ವೇದವೇದಾಂಗಪಾರಗಾಯ ನಮಃ
ವೇದಜ್ಞಾಯ ನಮಃ
ವೇದರೂಪಾಯ ತಸ್ಮೈ ನಮಃ ೭೦
ವಿದ್ಯಾವಾಸಾಯ ನಮಃ
ಸುರೇಶ್ವರಾಯ ನಮಃ
ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಾಯ ನಮಃ
ಮಹಾಹಂಸಾಯ ನಮಃ
ಶಙ್ಖಪಾಣಯೇ ನಮಃ
ಪುರಾತನಾಯ ನಮಃ
ಪುಷ್ಕರಾಯ ನಮಃ
ಪುಷ್ಕರಾಕ್ಷಾಯ ನಮಃ
ವರಾಹಾಯ ಧರಣೀಧರಾಯ ನಮಃ
ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಾಯ ನಮಃ ೮೦
ಕಾಮಪಾಲಾಯ ನಮಃ
ವ್ಯಾಸಧ್ಯಾನಾಯ ನಮಃ
ಮಹೇಶ್ವರಾಯ ನಮಃ
ಸರ್ವಸೌಖ್ಯಾಯ ನಮಃ
ಮಹಾಸೌಖ್ಯಾಯ ನಮಃ
ಸೌಂಖ್ಯಾಯ ನಮಃ
ಪುರುಷೋತ್ತಮಾಯ ನಮಃ
ಯೋಗರೂಪಾಯ ನಮಃ
ಮಹಾಜ್ಞಾನಾಯ ನಮಃ
ಯೋಗೀಶಾಯ ನಮಃ ೯೦
ಅರ್ಚಿತಾಯ ನಮಃ
ಪ್ರಿಯಾಯ ನಮಃ
ಅಸುರಾರಯೇ ನಮಃ
ಲೋಕನಾಥಾಯ ನಮಃ
ಪದ್ಮಹಸ್ತಾಯ ನಮಃ
ಜಗದಾಧಾರಾಯ ನಮಃ
ಗುಹಾವಾಸಾಯ ನಮಃ
ಸರ್ವವಾಸಾಯ ನಮಃ
ಪುಣ್ಯವಾಸಾಯ ನಮಃ
ಮಹಾಜನಾಯ ನಮಃ ೧೦೦
ನಿಖಿಲಾಯ
ನಮಃ

ಇತಿ ಶ್ರೀವಿಷ್ಣು ಶತನಾಮಾವಳಿಃ ಸಂಪೂರ್ಣಂ

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-0. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಅಥ ಶ್ರೀರಾಮಾಷ್ಟೋತ್ತರ ಶತನಾಮಾವಳಿಃ

ಓಂ ಶ್ರೀರಾಮಾಯ ನಮಃ
ರಾಮಚಂದ್ರಾಯ ನಮಃ
ರಾಮಭದ್ರಾಯ ನಮಃ
ಶಾಶ್ವತಾಯ ನಮಃ
ರಾಜೀವಲೋಚನಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ನಮಃ
ರಾಜೇಂದ್ರಾಯ ನಮಃ
ರಘುಪುಙ್ಗವಾಯ ನಮಃ
ಜಾನಕೀವಲ್ಲಭಾಯ ನಮಃ
ಜೈತ್ರಾಯ ನಮಃ ೧೦
ಜಿತಾಮಿತ್ರಾಯ ನಮಃ
ಜನಾರ್ದನಾಯ ನಮಃ
ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಪ್ರಿಯಾಯ ನಮಃ
ದಾನ್ತಾಯ ನಮಃ
ಶರಣ್ಯತ್ರಾಣತತ್ಪರಾಯ ನಮಃ
ವಾಲಿಪ್ರಮಥನಾಯ ನಮಃ
ವಾಗ್ಮಿನೇ ನಮಃ
ಸತ್ಯವಾಚೇ ನಮಃ
ಸತ್ಯವಿಕ್ರಮಾಯ ನಮಃ
ಸತ್ಯವ್ರತಾಯ ನಮಃ ೨೦
ಪ್ರತಿಫಲಾಯ ನಮಃ
ಸದಾಹನುಮದಾಶ್ರಯಾಯ ನಮಃ
ಕೌಸಲ್ಯೇಯಾಯ ನಮಃ
ಖರಧ್ವಂಸಿನೇ ನಮಃ
ವಿರಾಧವಧಪಣ್ಡಿತಾಯ ನಮಃ
ವಿಭೀಷಣಪರಿತ್ರಾತ್ರೇ ನಮಃ
ದಶಗ್ರೀವಶಿರೋಹರಾಯ ನಮಃ
ಸಪ್ತತಾಲಪ್ರಭೇತ್ತ್ರೇ ನಮಃ
ಹರಕೋದಂಡಖಂಡನಾಯ ನಮಃ
ಜಾಮದಗ್ನ್ಯ ಮಹಾದರ್ಪದಳನಾಯ (ನಮಃ
ತಾಟಕಾಂತಕಾಯ ನಮಃ
ವೇದಾಂತಸಾರಾಯ ನಮಃ
ವೇದಾತ್ಮನೇ ನಮಃ
ಭವರೋಗೈಕಭೇಷಜಾಯ ನಮಃ
ದೂಷಣತ್ರಿಶಿರೋಹನ್ತ್ರೇ ನಮಃ
ತ್ರಿಮೂರ್ತಯೇ ನಮಃ
ತ್ರಿಗುಣಾತ್ಮಕಾಯ ನಮಃ
ತ್ರಿವಿಕ್ರಮಾಯ ನಮಃ
ತ್ರಿಲೋಕಾತ್ಮನೇ ನಮಃ
ಪುಣ್ಯಚಾರಿತ್ರಕೀರ್ತನಾಯ ನಮಃ ೪೦
ತ್ರಿಲೋಕರಕ್ಷಕಾಯ ನಮಃ
ಧನ್ವಿನೇ ನಮಃ
ದಂಡಕಾರಣ್ಯವಾಸಕೃತೇ ನಮಃ
ಅಹಲ್ಯಾಪಾವನಾಯ ನಮಃ
ಪಿತೃಭಕ್ತಾಯ ನಮಃ
ವರಪ್ರದಾಯ ನಮಃ
ಜಿತೇಂದ್ರಿಯಾಯ ನಮಃ
ಜಿತಕ್ರೋಧಾಯ ನಮಃ
ಜಿತಮಿತ್ರಾಯ ನಮಃ
ಜಗದ್ಗುರವೇ ನಮಃ ೫೦
ಋಕ್ಷವಾನರಸಂಘಾತಿನೇ ನಮಃ
ಚಿತ್ರಕೂಟಸಮಾಶ್ರಯಾಯ ನಮಃ

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಜಯಂತತ್ರಾಣವರದಾಯ ನಮಃ
ಸುಮಿತ್ರಾಪುತ್ರಸೇವಿತಾಯ ನಮಃ
ಸರ್ವದೇವಾಧಿದೇವಾಯ ನಮಃ
ಮೃತವಾನರಜೀವನಾಯ ನಮಃ
ಮಾಯಾಮಾರೀಚಹನ್ತ್ರೇ ನಮಃ
ಮಹಾದೇವಾಯ ನಮಃ
ಮಹಾಭುಜಾಯ ನಮಃ
ಸರ್ವದೇವಸ್ತುತಾಯ ನಮಃ ೬೦
ಸೌಮ್ಯಾಯ ನಮಃ
ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಾಯ ನಮಃ
ಮುನಿಸಂಸ್ತುತಾಯ ನಮಃ
ಮಹಾಯೋಗಿನೇ ನಮಃ
ಮಹೋಧರಾಯ ನಮಃ
ಸುಗ್ರೀವಸ್ಥಿರ ರಾಜ್ಯದಾಯ ನಮಃ
ಸರ್ವಪುಣ್ಯಾಧಿಕಫಲಾಯ ನಮಃ
ಸ್ಮೃತಸರ್ವಾಘನಾಶನಾಯ ನಮಃ
ಆದಿಪುರುಷಾಯ ನಮಃ
ಮಹಾಪುರುಷಾಯ ನಮಃ ೭೦
ಪರಮಪುರುಷಾಯ ನಮಃ
ಪುಣ್ಯೋದಯಾಯ ನಮಃ
ದಯಾಸಾರಾಯ ನಮಃ
ಪುರಾಣಪುರುಷೋತ್ತಮಾಯ ನಮಃ
ಸ್ಮಿತವಕ್ತ್ರಾಯ ನಮಃ
ಮಿತಭಾಷಿಣೇ ನಮಃ
ಪೂರ್ವಭಾಷಿಣೇ ನಮಃ
ರಾಘವಾಯ ನಮಃ (ನಮಃ
ಅನಂತಗುಣಗಂಭೀರಾಯ (ನಮಃ
ಧೀರೋದಾತ್ತಗುಣೋತ್ತರಾಯ
ಮಾಯಾಮಾನುಷಚಾರಿತ್ರಾಯ ನಮಃ
ಮಹಾದೇವಾಭಿಪೂಜಿತಾಯ ನಮಃ
ಸೇತುಕೃತೇ ನಮಃ
ಜಿತವಾರಾಶಯೇ ನಮಃ
ಸರ್ವತೀರ್ಥಮಯಾಯ ನಮಃ
ಹರಯೇ ನಮಃ
ಶ್ಯಾಮಾಂಗಾಯ ನಮಃ
ಸುಂದರಾಯ ನಮಃ
ಶೂರಾಯ ನಮಃ
ಪೀತವಾಸಸೇ ನಮಃ ೯೦
ಧನುರ್ಧರಾಯ ನಮಃ
ಸರ್ವಯಜ್ಞಾಧಿಪಾಯ ನಮಃ
ಯಜ್ಞಾಯ ನಮಃ
ಜರಾಮರಣವರ್ಜಿತಾಯ ನಮಃ
ಶಿವಲಿಂಗಪ್ರತಿಷ್ಠಾತ್ರೇ ನಮಃ
ಸರ್ವಾವಗುಣವರ್ಜಿತಾಯ ನಮಃ
ಪರಮಾತ್ಮನೇ ನಮಃ
ಪರಸ್ಮೈಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ
ಸಚ್ಚಿದಾನಂದವಿಗ್ರಹಾಯ ನಮಃ
ಪರಸ್ಮೈಜ್ಯೋತಿಷೇ ನಮಃ ೧೦೦
ಪರಸ್ಮೈಧಾಮ್ನೇ ನಮಃ
ಪರಾಕಾಶಾಯ ನಮಃ
ಪರಾತ್ಪರಸ್ಮೈ ನಮಃ
ಪರೇಶಾಯ ನಮಃ
ಪಾರಗಾಯ ನಮಃ
ಪಾರಾಯ ನಮಃ
ಸರ್ವದೇವಾತ್ಮಕಾಯ ನಮಃ
ಶಿವಾಯ ನಮಃ ೧೦೮

ಇತಿ ಶ್ರೀರಾಮಾಷ್ಟೋತ್ತರ ಶತನಾಮಾವಳಿಃ ಸಂಪೂರ್ಣಂ

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಾಷ್ಟೋತ್ತರ ಶತನಾಮಾವಳಿಃ

ಓಂ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಾಯ ನಮಃ
ಕಮಲಾನಾಥಾಯ ನಮಃ
ವಾಸುದೇವಾಯ ನಮಃ
ಸನಾತನಾಯ ನಮಃ
ವಸುದೇವಾತ್ಮಜಾಯ ನಮಃ
ಪುಣ್ಯಾಯ ನಮಃ
ಲೀಲಾಮಾನುಷವಿಗ್ರಹಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀವತ್ಸಕೌಸ್ತುಭಧರಾಯ ನಮಃ
ಯಶೋದಾವತ್ಸಲಾಯ ನಮಃ
ಹರಯೇ ನಮಃ ೧೦
ಚತುರ್ಭುಜಾತ್ತಚಕ್ರಾಸಿಗದಾಶಂ-
ಖಾದ್ಯುದಾಯುಧಾಯ ನಮಃ
ದೇವಕೀನಂದನಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಶಾಯ ನಮಃ
ನಂದಗೋಪಪ್ರಿಯಾತ್ಮಜಾಯನಮಃ
ಯಮುನಾವೇಗಸಂಹಾರಿಣೇ ನಮಃ
ಬಲಭದ್ರಪ್ರಿಯಾನುಜಾಯ ನಮಃ
ಪೂತನಾಜೀವಿತಾಪಹರಾಯ ನಮಃ
ಶಕಟಾಸುರಭಂಜನಾಯ ನಮಃ
ನಂದವ್ರಜಜನಾನಂದಿನೇ ನಮಃ
ಸಚ್ಚಿದಾನಂದವಿಗ್ರಹಾಯ ನಮಃ
ನವನೀತವಿಲಿಪ್ತಾಂಗಾಯ ನಮಃ
ನವನೀತವರಹಾಯ ನಮಃ
ಅನಘಾಯ ನಮಃ
ನವನೀತವಾರಾಹಾಯ ನಮಃ
ಮುಚುಕುಂದಪ್ರಸಾದಕಾಯ ನಮಃ
ಷೋಡಶಸ್ತ್ರೀಸಹಸ್ರೇಶಾಯ ನಮಃ
ತ್ರಿಭಂಗಿನೇ ನಮಃ
ಮಧುರಾಕೃತಯೇ ನಮಃ
ಶುಕವಾಗಮೃತಾಬ್ಧಯೇ ನಮಃ
ಗೋವಿಂದಾಯ ನಮಃ ೩೦
ಯೋಗಿನಾಂಪತಯೇ ನಮಃ
ವತ್ಸವಾಟಚರಾಯ ನಮಃ
ಅನಂತಾಯ ನಮಃ
ಧೇನುಕಾಸುರಭಂಜನಾಯ ನಮಃ
ತೃಣೀಕೃತತೃಣಾವರ್ತಾಯ ನಮಃ
ಯಮಳಾರ್ಜುನಭಂಜನಾಯ ನಮಃ
ಉತ್ತಾಲತಾಲಭೇತ್ರೇ ನಮಃ
ಗೋಪಗೋಪೀಶ್ವರಾಯ
ನಮಃ
ಯೋಗಿನೇ ನಮಃ
ಕೋಟಿಸೂರ್ಯಸಮಪ್ರಭಾಯ ನಮಃ
ಇಳಾಪತಯೇ ನಮಃ
ಪರಂಜ್ಯೋತಿಷೇ ನಮಃ
ಯಾದವೇಂದ್ರಾಯ ನಮಃ
ಯದೂದ್ವಹಾಯ ನಮಃ
ವನಮಾಲಿನೇ ನಮಃ
ಪೀತವಾಸಿನೇ ನಮಃ
ಪಾರಿಜಾತಾಪಹಾರಕಾಯ ನಮಃ
ಗೋವರ್ಧನಾಚಲೋದ್ಧರ್ತ್ರೇ ನಮಃ
ಗೋಪಾಲಾಯ ನಮಃ
ಸರ್ವಪಾಲಕಾಯ ನಮಃ ೫೦
ಅಜಾಯ ನಮಃ
ನಿರಂಜನಾಯ ನಮಃ

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಕಾಮಜನಕಾಯ ನಮಃ
ಕಂಜಲೋಚನಾಯ ನಮಃ
ಮಧುಘ್ನೇ ನಮಃ
ಮಥುರಾನಾಥಾಯ ನಮಃ
ದ್ವಾರಕಾನಾಯಕಾಯ ನಮಃ
ಬಲಿನೇ ನಮಃ
ಬೃಂದಾವನಾಂತಸಂಚಾರಿಣೇ ನಮಃ
ತುಲಸೀದಾಮಭೂಷಣಾಯ ನಮಃ
ಸ್ಯಮಂತಕಮಣಿಹರ್ತ್ರೇ ನಮಃ
ನರನಾರಾಯಣಾತ್ಮಕಾಯ ನಮಃ
ಕುಬ್ಜಾಕೃಷ್ಣಾಂಬರಧರಾಯ ನಮಃ
ಮಾಯಿನೇ ನಮಃ
ಪರಮಪುರುಷಾಯ ನಮಃ
ಮುಷ್ಟಿಕಾಸುರಚಾಣೂರಮಲ್ಲ-
ಯುದ್ಧವಿಶಾರದಾಯ ನಮಃ
ಸಂಸಾರವೈರಿಣೇ ನಮಃ
ಕಂಸಾರಿಯೇ ನಮಃ
ಮುರಾರಿಯೇ ನಮಃ
ನರಕಾಂತಾಯ ನಮಃ ೭೦
ಅನಾದಿಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಣೇ ನಮಃ
ಕೃಷ್ಣಾವ್ಯಸನಕರ್ಶಕಾಯ ನಮಃ
ಶಿಶುಪಾಲಶಿರಶ್ಛೇತ್ರೇ ನಮಃ
ದುರ್ಯೋಧನಕುಲಾಂತಕಾಯ ನಮಃ
ವಿದುರಾಕ್ರೂರವರದಾಯ ನಮಃ
ವಿಶ್ವರೂಪಪ್ರದರ್ಶಕಾಯ ನಮಃ
ಸತ್ಯವಾಚೇ ನಮಃ
ಸತ್ಯಸಂಕಲ್ಪಾಯ ನಮಃ
ಸತ್ಯಭಾಮರತಾಯ ನಮಃ
ಜಯಿನೇ ನಮಃ ೮೦
ಸುಭದ್ರಾಪೂರ್ವಜಾಯ ನಮಃ
ಜಿಷ್ಣವೇ ನಮಃ
ಭೀಷ್ಮಮುಕ್ತಿಪ್ರದಾಯಕಾಯ ನಮಃ
ಜಗದ್ಗುರವೇ ನಮಃ
ಜಗನ್ನಾಥಾಯ ನಮಃ
ವೇಣುನಾದವಿಶಾರದಾಯ ನಮಃ
ವೃಷಭಾಸುರವಿಧ್ವಂಸಿನೇ ನಮಃ
ಬಾಣಾಸುರಕಲಾಂತಕಾಯ ನಮಃ
ಯುಧಿಷ್ಠಿರಪ್ರತಿಷ್ಠಾತ್ರೇ ನಮಃ
ಬರ್ಹಿಬರ್ಹಾವತಂಸಕಾಯ ನಮಃ ೯೦
ಪಾರ್ಥಸಾರಥಯೇ ನಮಃ
ಅವ್ಯಕ್ತಾಯ ನಮಃ
ಗೀತಾಮೃತಮಹೋದಧಯೇ ನಮಃ
ಕಾಳೀಯಫಣಿಮಾಣಿಕ್ಯರಂಜಿತ-
ಶ್ರೀಪದಾಂಬುಜಾಯ ನಮಃ
ದಾಮೋದರಾಯ ನಮಃ
ಯಜ್ಞಭೋಕ್ತ್ರೇ ನಮಃ
ದಾನವೇಂದ್ರವಿನಾಶಕಾಯ
ನಮಃ
ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮಃ
ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ
ಪನ್ನಗಾಶನವಾಹನಾಯ ನಮಃ ೧೦೦
ಜಲಕ್ರೀಡಾಸಮಾಸಕ್ತಗೋಪೀ-
ವಸ್ತ್ರಾಪಹಾರಕಾಯ ನಮಃ
ಪುಣ್ಯಶ್ಲೋಕಾಯ ನಮಃ
ತೀರ್ಥಪಾದಾಯ ನಮಃ
ವೇದವೇದ್ಯಾಯ ನಮಃ
ದಯಾನಿಧಯೇ ನಮಃ
ಸರ್ವತೀರ್ಥಾತ್ಮಕಾಯ ನಮಃ
ಸರ್ವಗ್ರಹರೂಪಿಣೇ ನಮಃ
ಪರಾತ್ಪರಾಯ ನಮಃ ೧೦೮

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾಷ್ಟೋತ್ತರ ಶತನಾಮಾವಳಿಃ ಸಂಪೂರ್ಣಂ

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ನಮ್ಮ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳು

ಸಟೀಕಾ ವ್ರತ ರತ್ನಂ
ಸಹಸ್ರನಾಮ ರತ್ನಂ
ಅಷ್ಟೋತ್ತರ ರತ್ನಮಾಲಾ
ಮಾಘಪುರಾಣಮ್
ವಚನ ದೇವೀ ಮಹಾತ್ಮ್ಯ
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಬೋಧಾಮೃತ
ಬ್ರಹ್ಮೋತ್ತರ ಖಂಡ
ಸಟೀಕಾ ಜ್ಞಾನ ಸಿಂಧು
ವೇದಾಂತ ಮುಕ್ತಿಮಾರ್ಗ ಪ್ರದೀಪಿಕೆ
ಕೈವಲ್ಯ ನವನೀತವು
ಮಹದೇಶ್ವರ ಚರಿತ್ರೆ
ಕೈವಾರ ನಾರಣಪ್ಪನವರು
ಯಕ್ಷಗಾನ ನಳ ಚರಿತ್ರೆ
ವಚನ ನಳ ಚರಿತ್ರೆ
ಭಕ್ತ ಪುರಂದರದಾಸರು
ವೇಂಕಟೇಶ ಮಹಾತ್ಮ್ಯೆ
ಶ್ರೀ ಸಂತೋಷೀ ಮಾತಾ
ಋಗ್ವೇದ ನಿತ್ಯಕರ್ಮ
ಯಜುರ್ವೇದ ನಿತ್ಯ ಕರ್ಮ
ನವಗ್ರಹ ಜಪವಿಧಿ
ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಹಾಡುಗಳು
ತ್ರಿಚ ಕಲ್ಪ ಸೂರ್ಯ ನಮಸ್ಕಾರ
ಶ್ರೀರಾಮ ಕಥಾ ಮಹಿಮೆ
ರಾಘವೇಂದ್ರ ಸಹಸ್ರ ನಾಮ
ಬೃಹಜ್ಜಾತಕಾಖ್ಯ ಹೋರಾ ಶಾಸ್ತ್ರ

ಸಿದ್ಧಿ ವಿನಾಯಕ ವ್ರತ
ಮಂಗಳ ಗೌರೀ ವ್ರತ
ಸ್ವರ್ಣ ಗೌರೀ ವ್ರತ
ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ವ್ರತ
ಗಣಪತಿ ಸಹಸ್ರನಾಮ
ಶಿವ ಸಹಸ್ರ ನಾಮ
ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಸಹಸ್ರನಾಮ
ಶ್ರೀರಾಮ ಸಹಸ್ರ ನಾಮ
ವೇಂಕಟೇಶ ಸಹಸ್ರನಾಮ
ನೃಸಿಂಹ ಸಹಸ್ರ ನಾಮ
ವಿಷ್ಣು ಸಹಸ್ರನಾಮ
ದುರ್ಗಾ ಸಹಸ್ರ ನಾಮ
ದೇವೀ ಸಹಸ್ರ ನಾಮ
ಲಲಿತಾ ಸಹಸ್ರ ನಾಮ
ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಸಹಸ್ರ ನಾಮ
ಗಾಯತ್ರೀ ಸಹಸ್ರನಾಮ
ಶಿವ ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಲಾ
ದೇವೀ ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಲಾ
ವಿಷ್ಣು ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಲಾ
ಜ್ಯೋತಿಷ ಬಾಲಬೋಧೆ
ಜಾತಕ ತತ್ವಂ
ಜ್ಯೋತಿಷ ಸರ್ವ ವಿಷಯಾಮೃತ
ನವಗ್ರಹ ಚಿಂತಾಮಣಿ
ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷಾ ಪ್ರಕಾಶಕ
ವಚನ ಭಾರತ ಕಥಾ ಸಂಗ್ರಹ

ಬಿ.ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣಯ್ಯಶೆಟ್ಟಿ ಅಂಡ್ ಸನ್ ಬೆಂಗಳೂರು - 53

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri